

HIDROMETEOROLOGIJOS METRAŠTIS 2023 m.

Turinys

1. METEOROLOGINĖS SĄLYGOS	4
1.1. Bendra meteorologinių sąlygų apžvalga	4
1.2. Atskirų sezonų ir mėnesių apžvalga	11
1.2.1. 2022/2023 m. žiema (gruodis–vasaris)	11
1.2.2. Pavasaris (kovas–gegužė)	18
1.2.3. Vasara (birželis–rugpjūtis)	26
1.2.3. Ruduo (rugsėjis–lapkritis)	33
1.2.5. 2023/2024 m. žiemos pradžia (gruodis)	42
2. Hidrologinių sąlygų apžvalga	45
3. Fenologinių stebėjimų apžvalga	54
PRIEDAI	56
1 priedas.	56
HIDROMeteorologinių stebėjimų lentelės	56
1 lentelė. 2023 m. 01–06 mėn. vidutinė oro temperatūra (°C) bei jos nuokrypis nuo SKN meteorologijos ir automatinėse meteorologijos stotyse bei Lietuvoje	57
2 lentelė. 2023 m. 07–12 mėn. vidutinė oro temperatūra (°C) bei jos nuokrypis nuo SKN meteorologijos ir automatinėse meteorologijos stotyse bei Lietuvoje	59
3 lentelė. 2023 m. atskirų sezonų ir metų vidutinė oro temperatūra (°C) bei jos nuokrypis nuo SKN meteorologijos ir automatinėse meteorologijos stotyse bei Lietuvoje	61
4 lentelė. 2023 m. 01–06 mėn. kritulių kiekis (mm) bei jo nuokrypis nuo SKN (%) meteorologijos, automatinėse meteorologijos, vandens matavimo ir agrometeorologinėse stotyse bei Lietuvoje	63
5 lentelė. 2023 m. 07–12 mėn. kritulių kiekis (mm) bei jo nuokrypis nuo SKN (%) meteorologijos, automatinėse meteorologijos, vandens matavimo ir agrometeorologinėse stotyse bei Lietuvoje	66
6 lentelė. 2023 m. atskirų sezonų ir metų kritulių kiekis (mm) bei jo nuokrypis nuo SKN (%) meteorologijos, automatinėse meteorologijos, vandens matavimo ir agrometeorologinėse stotyse bei Lietuvoje	69
7 lentelė. 2023 m. sniego dangos storis (cm) ir dirvožemio įšalimo gylis (cm) paskutinę dešimtadienio dieną	72
11 lentelė. 2023 m. hidrometeorologinės sąlygos valstybinio jūrų uosto akvatorijoje	76
12 lentelė. Vidutiniai metiniai vandens lygiai virš stoties nulio, cm. 2023 m.	77
2 priedas.	78

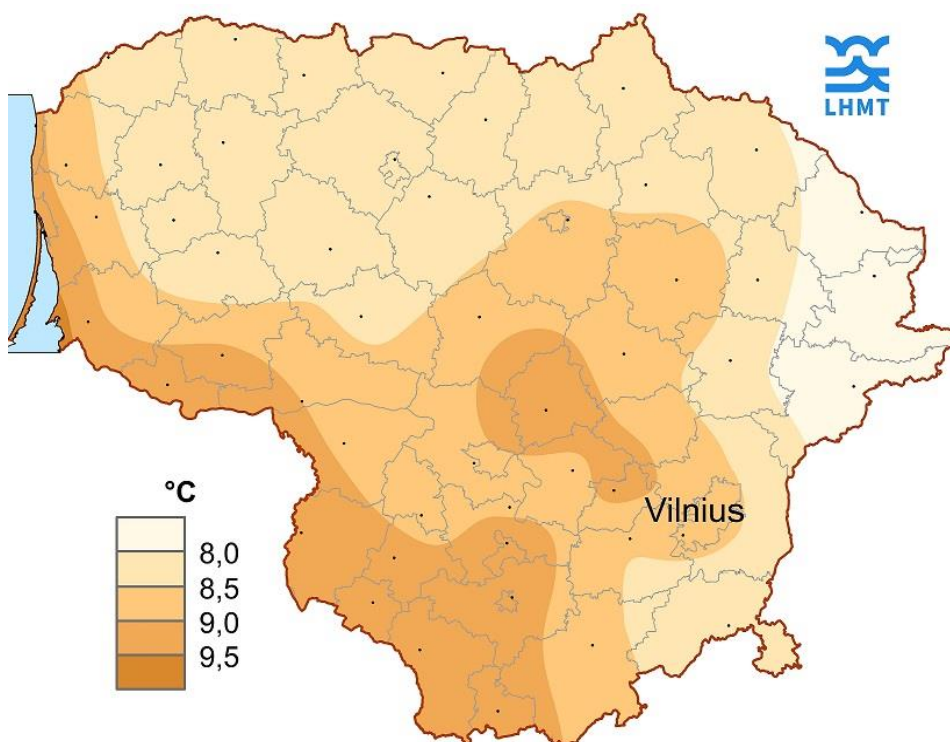
FENOLOGINIŲ STEBĖJIMŲ LENTELĖS	78
1 lentelė. Vaismedžių ir vaiskrūmių vystymosi fazių datos	79
2 lentelė. Medžių ir krūmų vystymosi fazių datos.....	84
3 lentelė. Žolinių augalų vystymosi fazių datos.....	88
4 lentelė. Metų dienų kalendorius	90

1. METEOROLOGINĖS SĄLYGOS

1.1. BENDRA METEOROLOGINIŲ SĄLYGŲ APŽVALGA

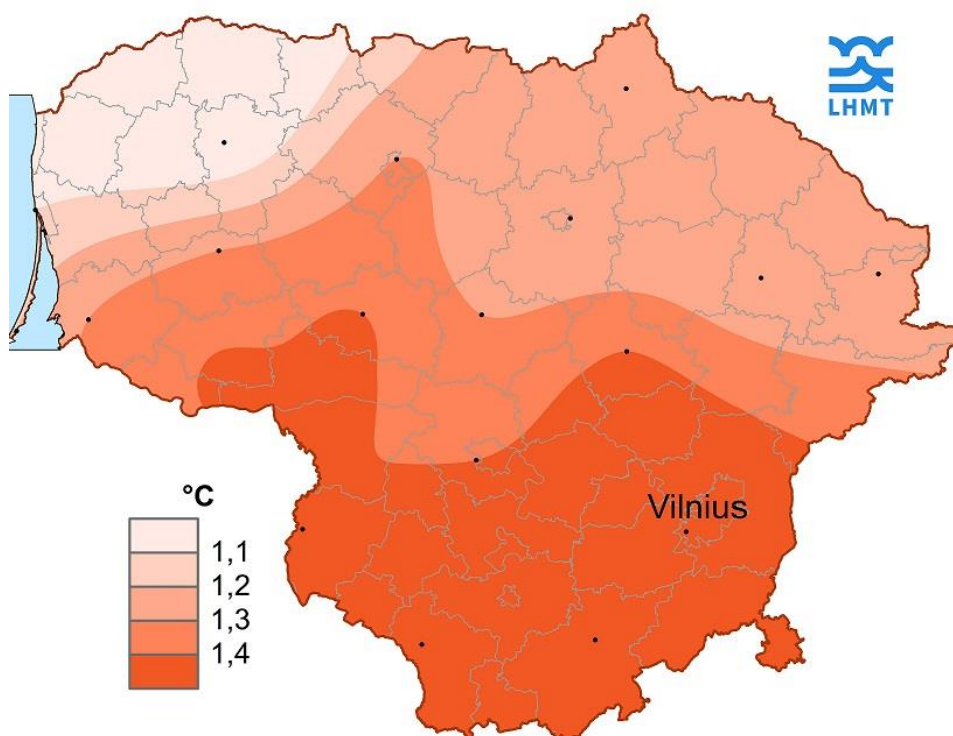
2023 metų vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 8,7 °C, t. y. 1,3° aukštesnė už 1991–2020 m. standartinę klimato normą (toliau – SKN), kuri yra 7,4 °C.

Kaip įprastai, aukščiausia metų vidutinė oro temperatūra (apie 9,5 °C) užregistruota Kuršių nerijoje. Tolstant nuo jūros ši temperatūra žemėjo: pajūryje, siauroje pietvakarinės bei pietinės šalies dalies zonoje ir vietomis Vidurio Lietuvoje ji svyravo tarp 9,0–9,5 °C, kiek labiau į šiaurę ir rytus ji buvo dar truputį žemesnė. Daugelyje vakarinių, šiaurinių bei vietomis šiaurės rytiniuose rajonuose metinės temperatūros vidurkis buvo 8,0–8,5 °C, o žemiausias fiksuotas kraštiniuose šiaurėsrytiniuose rajonuose, iki 8 °C (1 pav.).

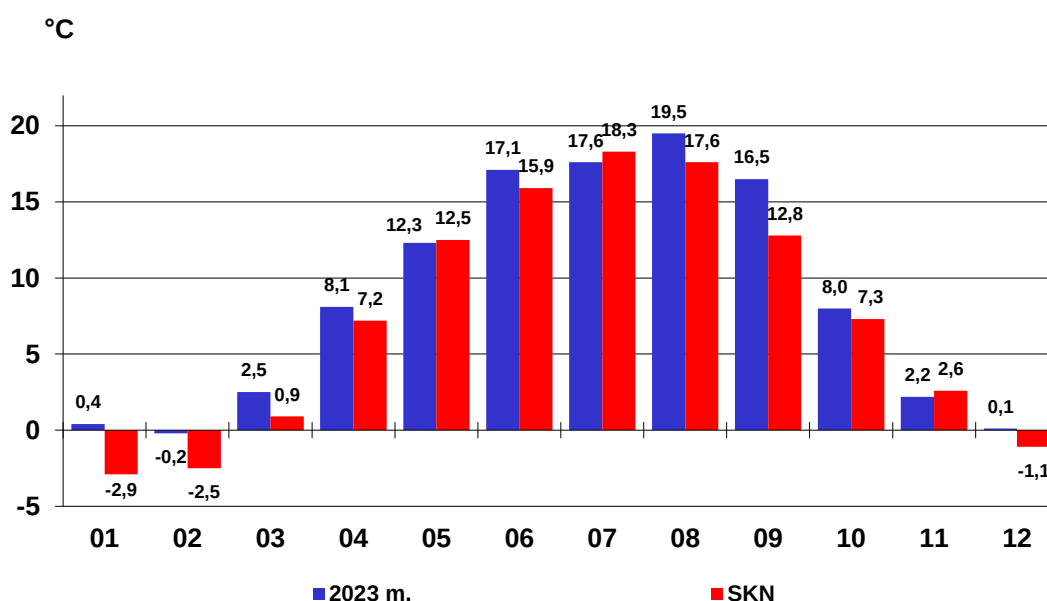

1 pav. 2023 metų vidutinė oro temperatūra (°C)

Remiantis 2023 m. vidutinės oro temperatūros nuokrypio nuo SKN duomenimis Lietuvoje išryškėjo nemaži šios temperatūros anomalijos skirtumai visoje teritorijoje, o ypač tarp šalies kraštinių šiaurės vakarinių bei pietinių rajonų (2 pav., 1 lentelė). Visoje Lietuvoje nustatytas teigiamas, didesnis nei 1 °C oro temperatūros nuokrypis nuo SKN, bet daugelyje šalies regionų fiksuotas didesnis nei 1,3°, vidutinės metinės oro temperatūros nuokrypis, apėmęs šalies pietinę ir vietomis vakarinę bei centrinę šalies dalis. Mažiausiai vidutinė oro temperatūra nuo SKN skyrėsi Žemaitijos šiaurės vakarinėje pusėje, kur ji buvo iki 1,1° aukštesnė už normą.

2 pav. 2023 m. vidutinės oro temperatūros nuokrypis nuo SKN

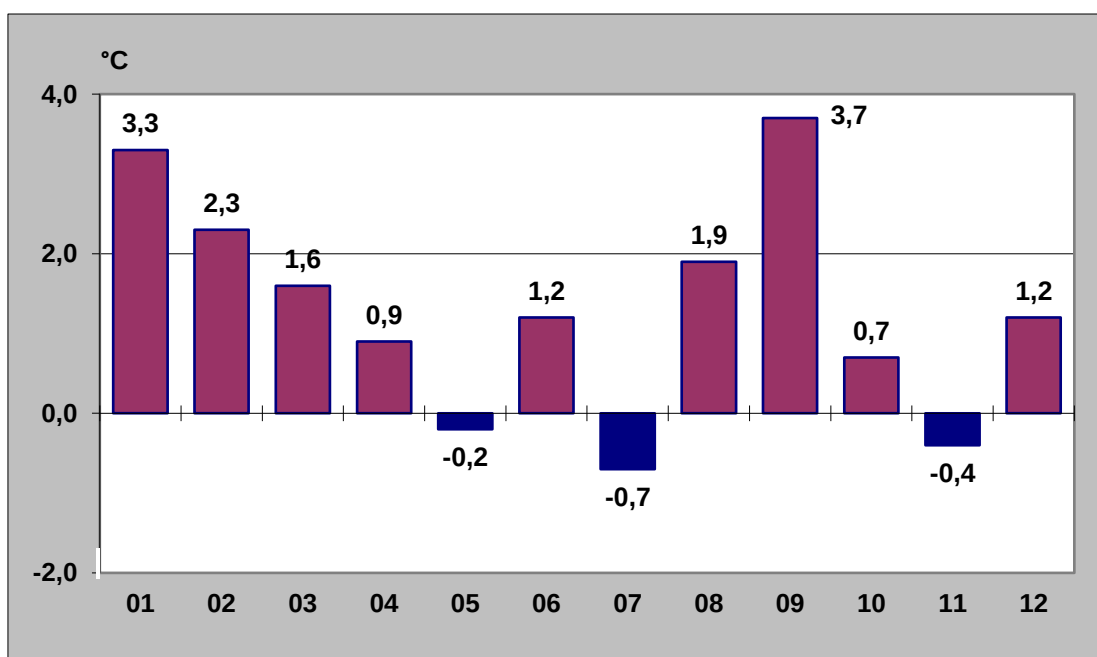

3 pav. 2023 m. mėnesių vidutinė oro temperatūra ir SKN

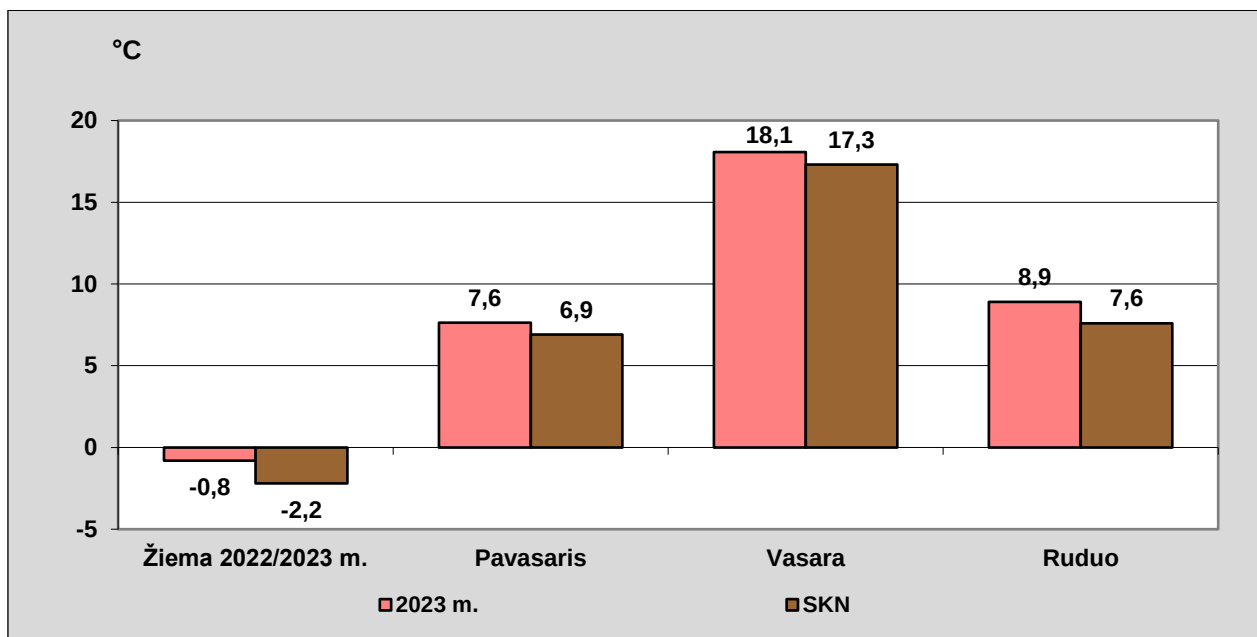
Šiais metais šalčiausias mėnuo buvo vasaris su neigiama 0,2 °C oro temperatūra (3 pav.). Visgi, pirmasis žiemos mėnuo, 2022 metų gruodis, su vidutine -2,6 °C oro temperatūra (neigiama 1,5° anomalija) pranoko šį vasarį. Gruodžio 10 ir 15-os naktys buvo šalčiausios per 2022/2023 m., žiemą – Mažeikių ir Akmenės AMS oro temperatūra nukrito iki -20,3 °C. 2023 m. paros žemiausia oro temperatūra fiksuota pirmą metų mėnesį, sausio 6 d. Zarasuose ji nukrito iki -19,5 °C. Priešingai, labai šilti pasitaikė

birželis, rugpjūtis ir rugsėjis, vidutinė mėnesio oro temperatūra, atitinkamai 17,1, 19,5 ir 16,5 °C. Rugsėjis buvo net 3,7° šiltesnis už SKN ir tapo šilčiausiu rugsėju nuo 1961 metų. Nepaisant vėsesnės nei įprasta liepos, karščiausia metų diena registruota liepos 16 d. – Kalvarijos AMS paros aukščiausia oro temperatūra šoktelėjo iki 34,9 °C.

Pagal mėnesių vidutinės oro temperatūros nuokrypį nuo SKN duomenis, trys mėnesiai buvo šaltesni už normą (4 pav.). Labiausiai nuo SKN į neigiamą pusę nukrypo liepos temperatūros vidurkis (neigiama 0,7° anomalija). Vėsesni nei paprastai buvo gegužė bei lapkritis. Mažiausiai nuo SKN skyrėsi gegužės mėnesio vidutinė oro temperatūra su neigiama 0,2° anomalija. Gerokai šiltesnis už SKN laikotarpis tęsėsi nuo sausio iki pat gegužės. Kitas šiltas laikotarpis apėmė rugpjūčio–spalio mėnesius. Sausio mėnesio teigiama anomalija neprilygo rugsėjui, bet vis tiek buvo įspūdinga, net 3,3°.

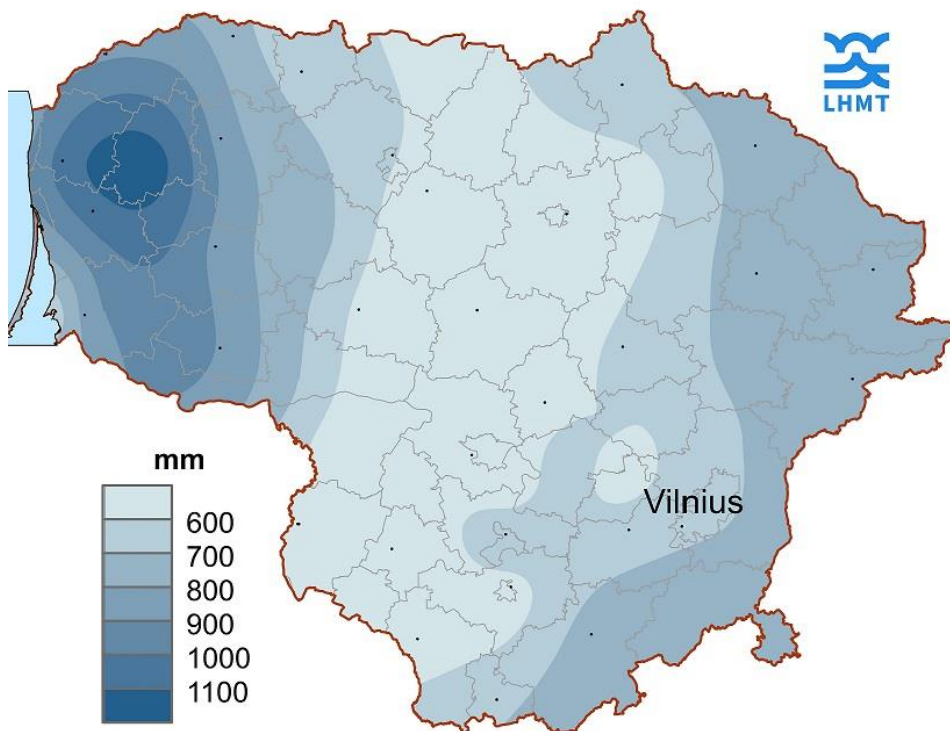

4 pav. 2023 m. mėnesių vidutinės oro temperatūros nuokrypiai nuo SKN

5 pav. 2023 m. sezonų vidutinė oro temperatūra (°C) ir SKN

Antri metai iš eilės žiema pasitaikė šiltesnė nei įprastai – vidutinė šio sezono oro temperatūra buvo -0,8 °C (teigiama 1,4° anomalija, 5 pav.). Visi kiti metų laikai buvo taip pat šiltesni už normą. Labiausiai nuo SKN nukrypo rudens temperatūros vidurkis – net 1,3° teigiama anomalija. Pavasario nuokrypis (0,7°) buvo panašus kaip ir vasaros (0,8°).

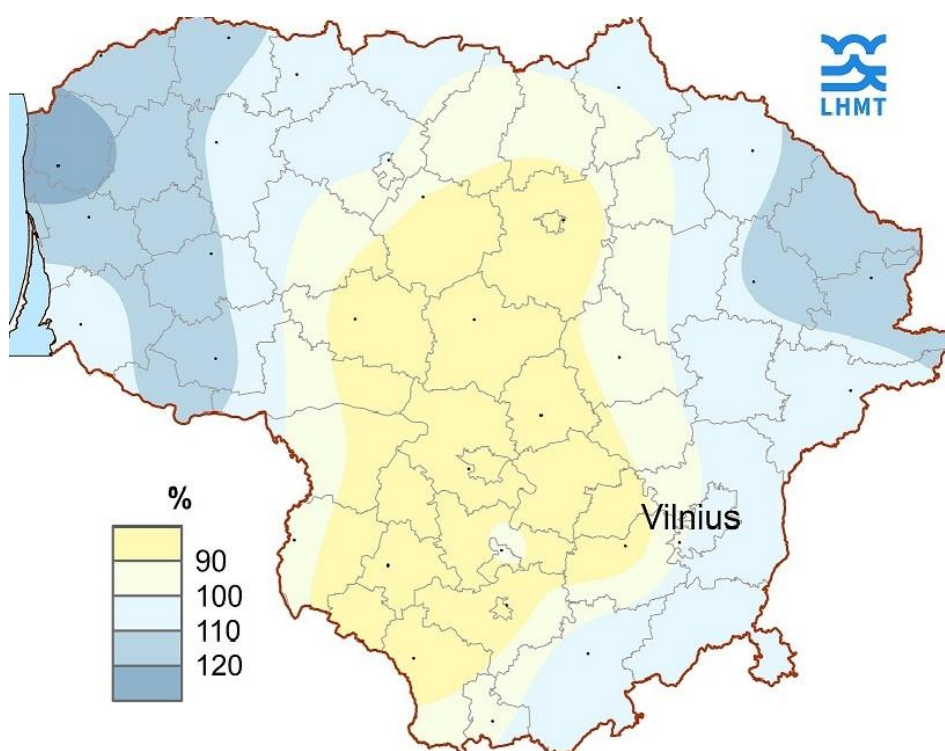

6 pav. 2023 metų kritulių kiekis (mm)

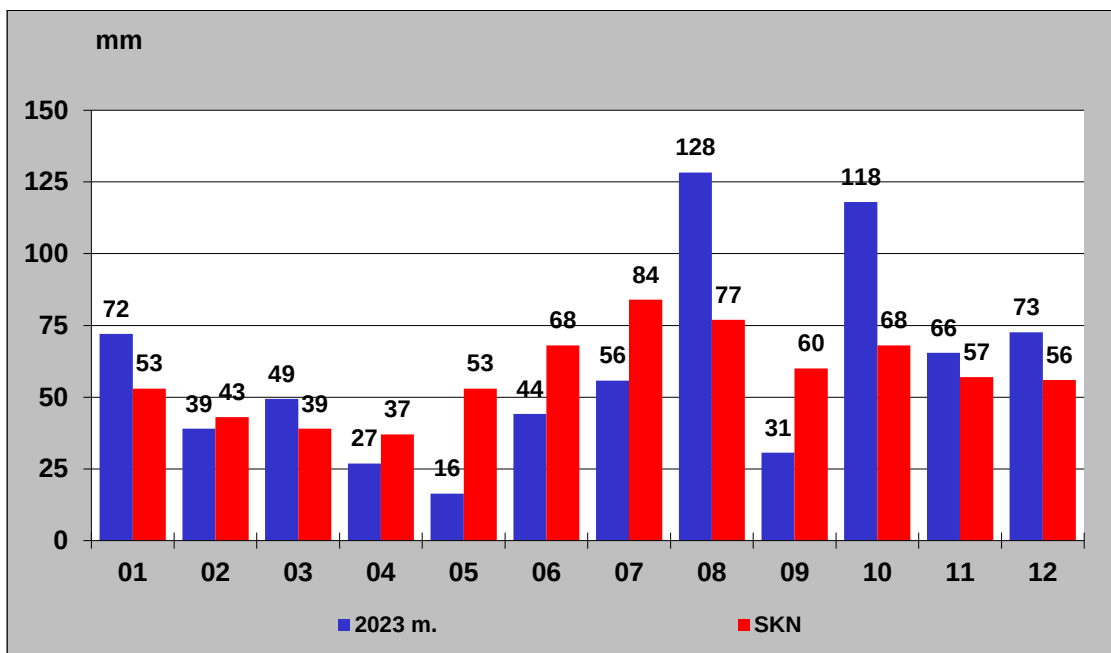
2023 metai Lietuvoje buvo šiek tiek drėgnesni nei įprastai – kritulių vidutiniškai iškrito 719 mm, t.

y. 103 % SKN (1991–2020 m. kritulių SKN yra 695 mm). Metinis kritulių kiekis šalies teritorijoje varijavo nuo 500 iki 1126 mm (4–6 lentelės). Tradiciškai, didžiausiais kritulių kiekio kontrastais išsiskyrė labiausiai kalvotos reljefo teritorijos – Žemaičių aukštuma ir Baltijos aukštumos (6 pav.). Daugiausiai kritulių iškrito šiaurės vakarinėje Žemaičių aukštumos pusėje – daugiau nei 1100 mm. Tarp 800–900 mm jų registruota kraštiniuose pietrytiniuose bei šiaurės rytiniuose rajonuose. Mažiausias kritulių kiekis (iki 600 mm) fiksuotas zonoje, nusidriekusi nuo šalies pietvakarių per centrinius rajonus iki šiaurinių.

Apie vidutinio metinio kritulių kiekio netolygų pasiskirstymą šalies teritorijoje byloja jų nuokrypis nuo SKN (7 pav.). Iki 90 % kritulių normos iškrito kai kuriuose pietiniuose bei daugelyje centrinių Lietuvos rajonų. Priešingai, gausiausias kritulių kiekis išmatuotas Žemaitijos vakarinėje dalyje ir rytiniame Aukštaitijos pakraštyje. Šiais metais daugiau už normą kritulių (109–127 % SKN, 4–6 lentelės) išmatuota vietomis šiauriniuose ir vakariniuose rajonuose, tačiau gerokai mažiau kritulių iškrito kai kur šalies pietiniuose ir centriniuose rajonuose (80–91 %). Artimas SKN kritulių kiekis iškrito didesnėje šalies dalyje (tarp 95–107 % SKN).

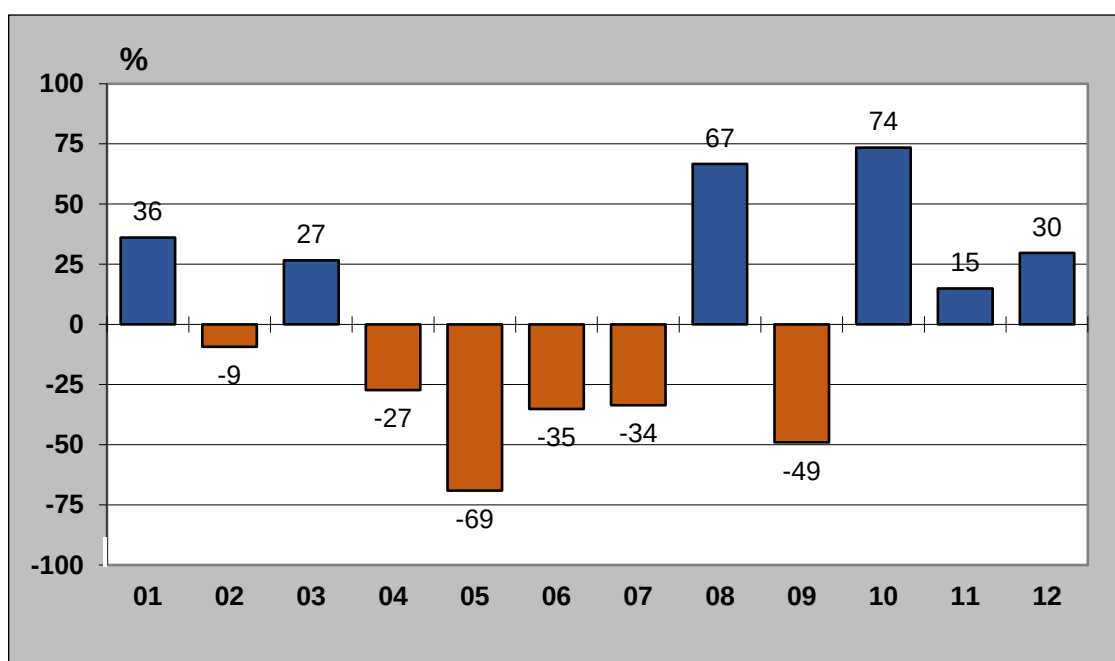

7 pav. 2023 m. kritulių kiekio nuokrypis (%) nuo SKN

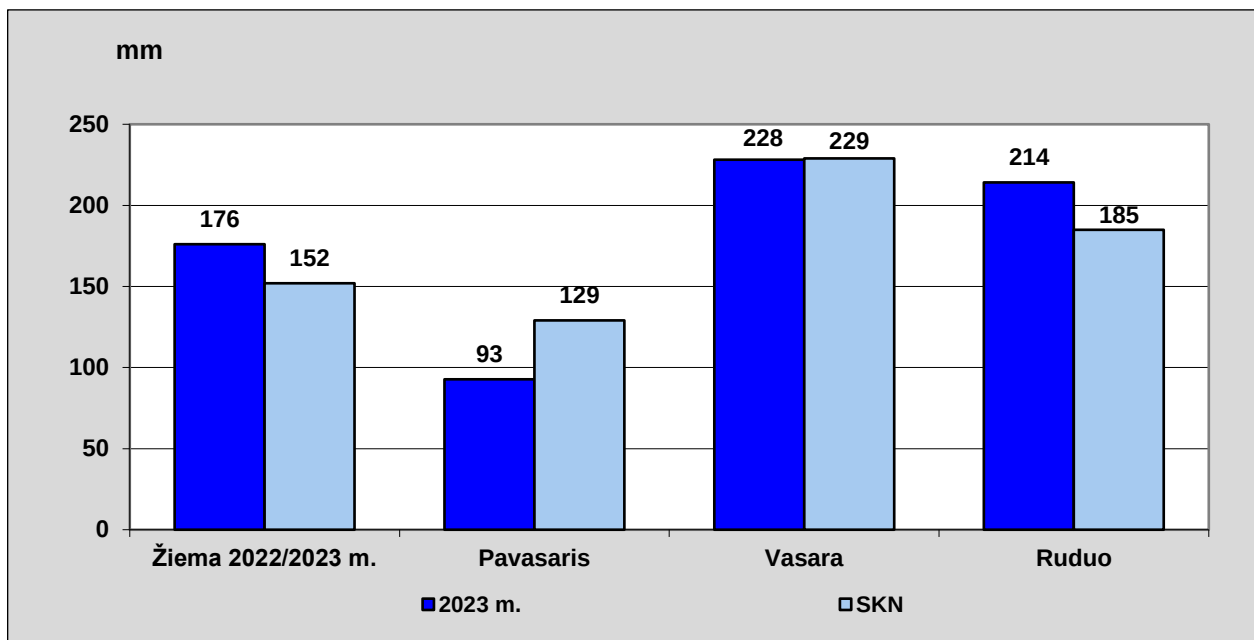

8 pav. 2023 m. mėnesių kritulių kiekis (mm) ir SKN

Gegužė buvo sausiausias metų mėnuo – vidutiniškai iškrito 16 mm kritulių, t. y. apie trečdalį SKN (**8, 9 pav.**). Tai buvo antra pagal sausumą gegužė nuo 1961 m. Tik apie pusė kritulių normos, 51 %, fiksuota rugsėjį. Sausi orai vyravo balandį, birželį bei liepą, iškrito apie 0,7 SKN kritulių. Priešingai, neįprastai drėgnas (118 mm) pasitaikė spalį – SKN viršyta daugiau nei 1,7 karto. Nestokojo drėgmės ir karštasis rugpjūtis – iškrito beveik 1,7 SKN kritulių ir tai buvo drėgniausias metų mėnuo (128 mm). Daugiau kritulių už normą registruota sausį, kovą, lapkritį ir gruodį (115–136 % SKN). Artimiausias kritulių kiekis normai buvo vasarį, 91 % SKN.

9 pav. 2023 m. mėnesių kritulių kiekio nuokrypis (%) nuo SKN (0 – norma, žemiau 0 – mažiau už normą, aukščiau 0 – daugiau už normą)

10 pav. 2023 m. sezonų kritulių kiekis (mm) ir SKN

Kaip ir priklauso, daugiausia kritulių išmatuota vasarą bei rudenį (10 pav.). Visgi vasaros kritulių kiekis buvo artimas normai, o rudens – didžiausias teigiamas nuokrypis nuo normos, 116 % arba 214 mm kritulių. Toks pat didelis skirtumas nuo SKN stebėtas ir žiemą. Vienintelis sezonas, pavasaris, buvo gerokai sausesnis nei jam priklauso, iškrito tik 93 mm kritulių, t. Y. 72 % SKN.

Šiais metais užregistruota 21 stichinis ir 1 katastrofinis meteorologinis reiškinys* (toliau – SMR ir KMR) bei 25 stichiniai hidrologiniai reiškiniai (toliau – SHR), iš kurių 7 buvo susiję su upių nusekimu ir 18 su labai aukštu vandens lygiu. Metų eigoje SMR pasiskirstė netolygiai: 11 SMR ir 1 KMR užregistruoti vasarą, 4 SMR – pavasarį, 5 – rudenį ir tik 1 SMR – žiemą. Šalna, kaitra ir sausra miškuose apėmė daugiau nei trečdalį šalies teritorijos, kiti reiškiniai buvo lokalūs. Neįprastai daug pasitaikė šalnos atvejų, net 4, ir daugiausia jų registruota pavasarį, viena šalna pasitaikė ir vasaros pradžioje. Pabrėžtina, laikotarpis su šalnomis, prasidėjęs balandžio pabaigoje, užsitęsė ir vietomis be pertraukos truko net 8 naktis, be to, kai kuriomis naktimis fiksuoti minimalios oro temperatūros rekordai, o Skuodo AMS pasiekė absoliutų gegužės 6 d. oro temperatūros rekordą, -6,2 °C. Akivaizdu, kad šalnos (ypač pavasario pabaigoje – vasaros pradžioje) padarė didelius nuostolius tiek sodams, tiek pasėliams. Didžiausią žalą 2023 m. šalies šiauriniai bei kai kurie pietiniai bei rytiniai regionai patyrė per *labai smarkias audras* rugpjūčio pradžioje bei pabaigoje. Ypač smarki audra įsišėlė Žagarėje bei kai kuriuose šiauriniuose rajonuose rugpjūčio 5–8 d.: buvo išversti medžiai, nutrauktas elektros tiekimas, apdaužyti automobiliai, namų stogai, šiltnamiai ir pan. Per šią audrą fiksuota *labai stambi kruša* (ledėkų skersmuo vietomis 2–9 cm), registruotas 50–80 mm *labai smarkaus lietaus* kiekis. Be to, vėlyvą rugpjūčio 6-os vakarą Kybartų AMS užfiksavo katastrofinį reiškinį – *labai smarkų vėją* (škvalo greitis siekė 33,5 m/s) ir miestelis stipriai nukentėjo. Keletas reiškinų, kaip *viesulas ir labai smarkus vėjas* pajūryje, buvo lokalūs ir didesnės žalos nepadarė, tačiau buvo sutrikdytas Klaipėdos jūrų uosto darbas. Rugpjūčio vidurio *kaitra* bei 2 *sausros augalų vegetacijos laikotarpiai* taip pat neapėmė didesnės šalies teritorijos ir ženklių nuostolių nepadarė.

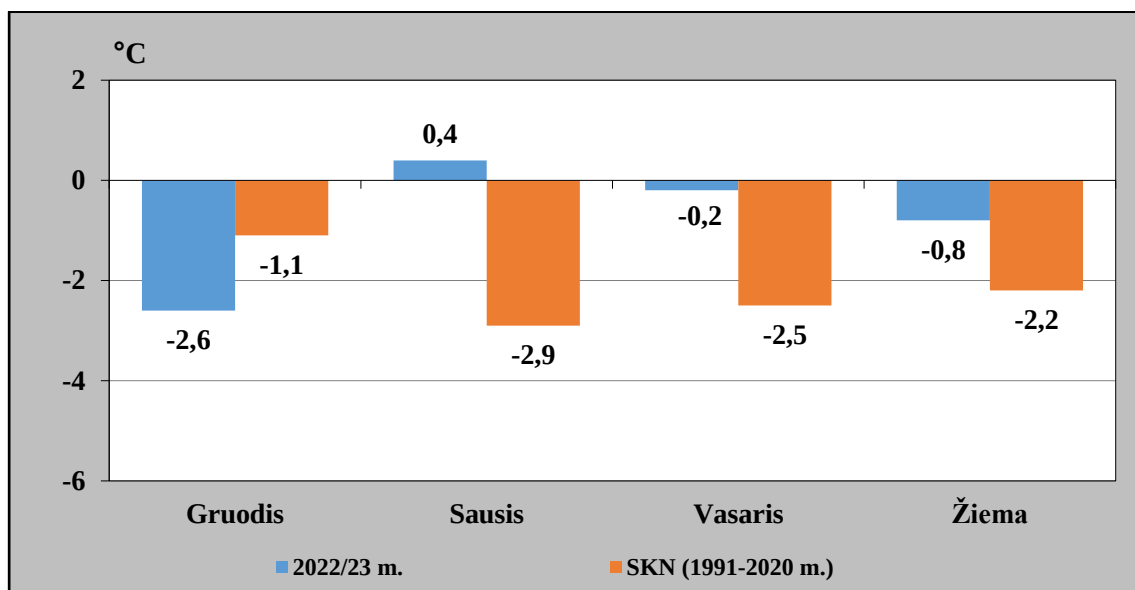
*Stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinų rodikliai pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymą Nr. D1-870 „Dėl stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinų rodiklių patvirtinimo“, Žin., 2011, Nr. 141-6642. (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m.

1.2. ATSKIRŲ SEZONŲ IR MĖNESIŲ APŽVALGA

1.2.1. 2022/2023 m. žiema (gruodis–vasaris)

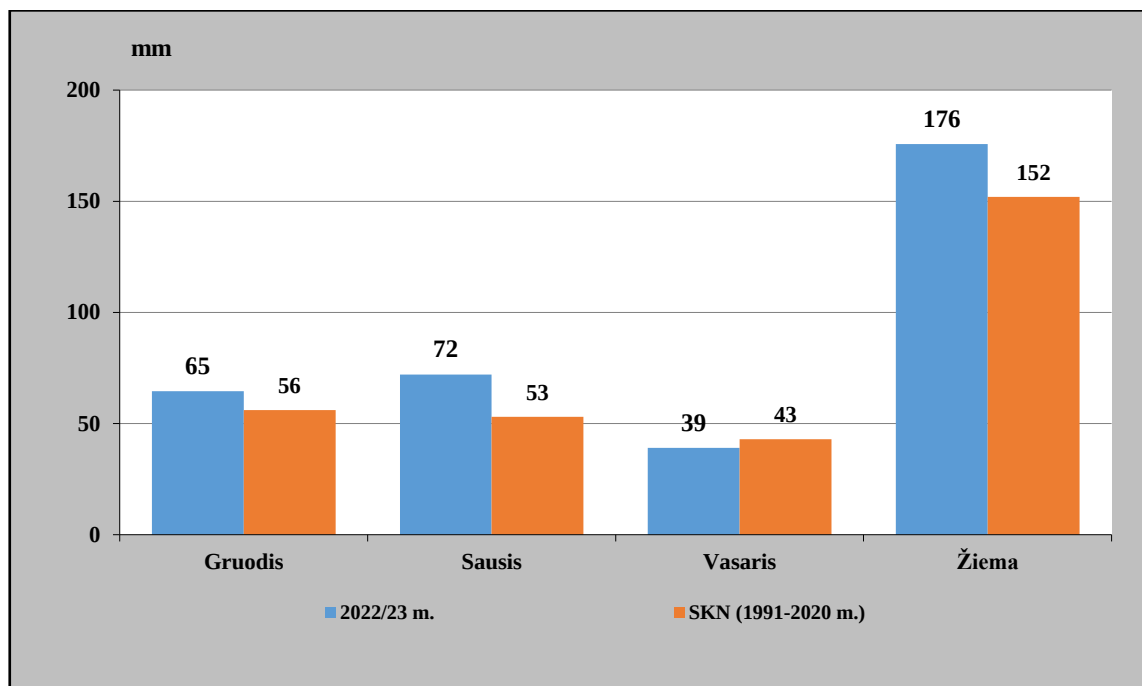
Sezono pradžios orai pratęsė žiemišką rudens pabaigą. Gruodžio pradžioje orus dar lėmė šaltas anticiklonas, o vėliau, iki mėnesio vidurio, aukštesniuose atmosferos sluoksniuose sustiprėjo didelę teritoriją apimančio slėnio įtaka. Gruodžiui įpusėjus pamažu įsivyravo sutrikdyta zoninė pernaša ir nedidelius aukštuminius gūbrius keisdavo neryškūs slėniai – orai tapo permainingi. Ypač jie pasikeitė metų sandūroje – Šv. Kalėdų šilumą trumpam išstūmė šalto oro proveržis, bet Naujieji jau buvo sutikti su lietumi ir rekordine šiluma. Nusistovėjusi vakarų ir pietvakarių pernaša į šalį nešė šiltus ciklonus didesnę sausio dalį, tik trumpam gūbriai buvo įsiterpę mėnesio pradžioje bei jo pabaigoje – orai atšaldavo ir liety pakeisdavo sniegas. Panaši orų tendencija išliko ir paskutinį žiemos mėnesį, nes aukštesniuose atmosferos sluoksniuose slėniai su šiaurės vakarų, vakarų pernaša kaitaliodavosi su gūbriais ir šilumą bei drėgmę išstumdavo šaltesnė ir sausesnė oro masė.

2022/2023 metų žiema tapo antra iš eilės šiltesne už normą. Vidutinė šio sezono oro temperatūra buvo $-0,8^{\circ}\text{C}$, t. y. teigiama $1,4^{\circ}$ anomalija (11 pav., 3 lentelė). Vienintelis gruodžio mėnuo buvo šaltesnis už SKN (neigiama $1,5^{\circ}$ anomalija). Likę du mėnesiai buvo šiltesni nei paprastai būna. Ypač didele šiluma ir teigiama mėnesio vidutine temperatūra, $0,4^{\circ}\text{C}$, išsiskyrė sausis (teigiama net $3,3^{\circ}$ anomalija).

11 pav. Vidutinė mėnesių ir sezono oro temperatūra 2022/2023 metų žiemą bei SKN

Žiema buvo drėgnesnė nei paprastai būna: iškrito 176 mm kritulių, t. y. 116 % SKN (12 pav., 6 lentelė). Daugiausiai kritulių iškrito ir didžiausias nuokrypis nuo SKN (136 %) buvo sausį. Teigiamas nuokrypis buvo ir gruodį, 116 %. Tik vasaris buvo sausesnis nei jam priklauso, 91 % SKN.

12 pav. Mėnesių ir sezono vidutinis kritulių kiekis 2022/2023 metų žiemą bei SKN

Sniego danga pradėjo formuotis lapkričio viduryje ir žiemos pradžioje ji storėjo (ploniausia šalies pietvakarinėje ir centrinėje dalyje, storčiausia Aukštaitijoje), tačiau baigiantis metams smarkiai atšilo ir sniegas beveik visoje šalyje sunyko, tik šalies šiaurės rytiniame pakraštyje išliko 5–10 cm storymė. Žiemos viduryje sniego danga buvo nepastovi, nes dėl permainingų orų ji pastorėdavo iki 7–16 cm (rytiniuose ir kai kuriuose vakariniuose rajonuose), tai beveik nutirpdavo (pajūryje bei Vidurio Lietuvoje). Nedaug situacija pasikeitė ir vasarį, 9–22 cm sniego danga svyravo šalies šiaurės rytiniuose rajonuose ir vietomis Žemaitijoje, o likusioje šalies teritorijoje sezono pabaigoje sniegas nutirpo (7 lentelė).

Tik pirmosiomis žiemos dienomis stebėtas negilus iki 5 cm įšalas, vėliau dėl storo sniego sluoksnio dirvožemiai gilyn nešalo, o metų pabaigoje tik vietomis dirvožemiai buvo įšalę šiauriniuose rajonuose. Laikantis šiltam sausui įšalas nebuvo gilus, išskyrus mėnesio antrąjį penkiadienį, kai vietomis dirvožemiai įšalo iki 10 cm, vėliau įšalas traukėsi. Esant plonai sniego dangai antroje žiemos pusėje susidarė sąlygos formuotis gilesniam įšalui ir vasarį jis svyravo tarp 5–16 cm.

Šį sezoną užregistruotas **1 stichinis meteorologinis reiškiny***. Vasario 18 d. Nidos jūrinė AMS 24 m aukštyje išmatavo 29,9 m/s *labai smarkaus vėjo* gūsius. Didelių nuostolių nepadaryta, tačiau buvo sutrikdytas Klaipėdos jūrų uosto darbas, kai kur Žemaitijoje nuplėšti reklaminiai stendai, aplaužyti medžiai, nutraukti elektros laidai.

Vidutinei paros oro temperatūrai nukritus žemiau 0 °C lapkričio 17 d. beveik visoje šalyje, o lapkričio 19 d. jau ir Kuršių nerijoje prasidėjo meteorologinė žiema. Šiais metais tai įvyko daug anksčiau (net 26 dienomis) nei SKN. Sausio 10–12 d., vidutinei paros oro temperatūrai pakilus aukščiau 0 °C, didesnėje šalies dalyje baigėsi meteorologinė žiema. Šiais metais tai įvyko vidutiniškai 2 mėnesiais anksčiau lyginant su SKN. Pajūrio zonoje pastovaus perėjimo per 0 °C nebuvo. Meteorologinė žiema daug kur šalyje tęsėsi vidutiniškai 30 dienų, tai yra 57–63 d. trumpiau, lyginant su SKN.

2022 metų gruodžio mėnuo buvo šaltas ir truputį drėgnesnis nei įprastai. Prasidėję lapkričio pabaigoje žiemai būdingi orai tęsėsi ir didesnę gruodžio dalį. Pirmomis mėnesio dienomis Lietuvos orus lėmė Sibiro anticiklono vakarinė dalis – nusistovėjo šaltoki su nedaug kritulių orai, tačiau dažnai susidarydavo lijundra ir rūkas. Pirmajam dešimtadieniui įpusėjus nuo Centrinės Europos Baltijos šalių

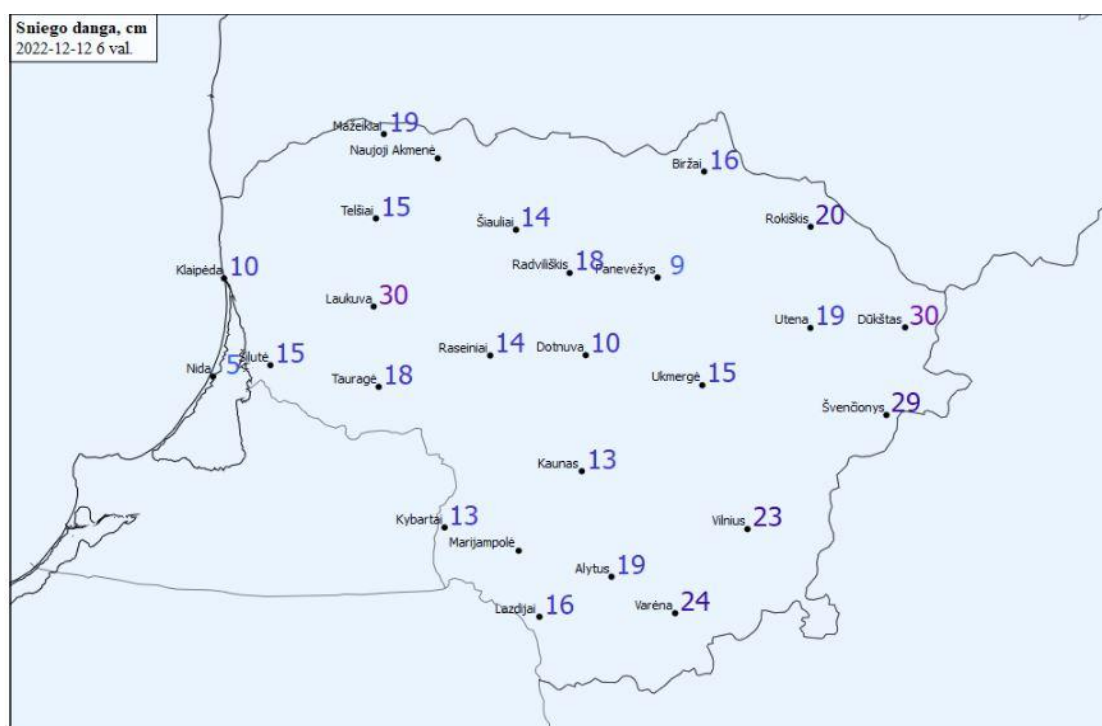
link pajudėjo ciklonas, kuris atnešė nemažai kritulių, daugiausia sniego, vietomis kilo trumpos pūgos. Pirmojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo $-3,1\text{ }^{\circ}\text{C}$ (neigiama $2,9^{\circ}$ anomalija): šalčiausia buvo šiauriniuose ir rytiniuose rajonuose, $-7,0\ldots-6,0\text{ }^{\circ}\text{C}$ (neigiama $3,4\text{--}3,9^{\circ}$ anomalija), šilčiausia pajūryje ir pamaryje bei pietvakarinėje šalies dalyje, $-2,0\ldots-0,9\text{ }^{\circ}\text{C}$ (neigiama $2,6^{\circ}$ anomalija). Aukščiausia oro temperatūra svyravo tarp $-0\ldots-4\text{ }^{\circ}\text{C}$, žemiausia tarp $-10\ldots-5\text{ }^{\circ}\text{C}$, vietomis $-15\ldots-11\text{ }^{\circ}\text{C}$, daugelyje vakarinių rajonų nukrito iki $-21\ldots-16\text{ }^{\circ}\text{C}$. Dar vienas žemo slėgio sukūrys, susidaręs virš Pietų Europos, Lietuvą pasiekė antrojo dešimtadienio pradžioje. Jis ne tik atnešė gausaus sniego, bet ir sustiprino vėjus, jo užnugariu įsiveržė šaltesnė oro masė. Ciklonui nuslinkus į šiaurę, sustiprėjo aukštesnio slėgio laukas, kuris per Baltijos šalį nusidriekė nuo D. Britanijos iki Uralo. Dešimtadienio antroje pusėje minėta sritis ties Vidurio Europa transformavosi į savarankišką anticikloną, ir Lietuvos orus ėmė lemti rytinė ir šiaurinė jo dalis – orai staigiai atšalo. Antrasis dešimtadienis pasitaikė labai šaltas – vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo $-6,2\text{ }^{\circ}\text{C}$ (neigiama $5,2^{\circ}$ anomalija): šalčiausia buvo Vidurio Lietuvos žemumos šiaurinėje pusėje ir Rietavo apylinkėse, $-7,5\ldots-7,0\text{ }^{\circ}\text{C}$ (neigiama $5,8^{\circ}$ anomalija), daug kur temperatūra svyravo tarp $-7,0\ldots-6,0\text{ }^{\circ}\text{C}$ (neigiama $4,4\text{--}5,8^{\circ}$ anomalija), šilčiausia buvo kraštiniuose vakariniuose ir pietiniuose rajonuose, $-6,0\ldots-4,0\text{ }^{\circ}\text{C}$ (neigiama $4,1\text{--}5,7^{\circ}$ anomalija), pajūryje bei Kuršių nerijoje, $-4,0\ldots-3,8\text{ }^{\circ}\text{C}$ (neigiama $4,9\text{--}5,0^{\circ}$ anomalija). Aukščiausia oro temperatūra pakilo iki $-0\ldots-5\text{ }^{\circ}\text{C}$, žemiausia nukrito iki $-15\ldots-10\text{ }^{\circ}\text{C}$, vietomis, daugiausia vakariniuose rajonuose, $-21\ldots-16\text{ }^{\circ}\text{C}$. Trečiasis dešimtadienis prasidėjo Atlanto ciklono lemiamais orais – iš pietvakarių plūstelėjusi šiluma formavo apniukusius su lietumi, rūkais bei lijundromis orus. Tokie orai išsilaikė iki Šv. Kalėdų, per kurias ties Baltijos rytinėmis šalimis susiformavo nedidelis anticiklonas, trumpam nulėmęs žiemiškus orus. Pasibaigus šventėms Lietuvą vėl pasiekė Atlanto ciklono pietrytinis slėnis su šiltuoju atmosferos frontu – sniegą pakeitė mišrūs krituliai ir lietus, sustiprėjo vakarinių kryptų vėjus. Dar viena šilumos banga su lietumi plūstelėjo paskutinėmis metų dienomis, kai kur oro temperatūra šoktelėjo iki rekordinių reikšmių. Trečiasis dešimtadienis buvo šilčiausias – vidutinė oro temperatūra siekė $1,2\text{ }^{\circ}\text{C}$ (teigiama $3,2^{\circ}$ anomalija). Vėsiausia buvo kraštiniuose rytiniuose rajonuose ir Pakruojo apylinkėse, $-1\ldots-0\text{ }^{\circ}\text{C}$ (teigiama $2,6^{\circ}$ anomalija), daug kur vyravo $0\text{--}2\text{ }^{\circ}\text{C}$ temperatūra (teigiama $2,6\text{--}4,0^{\circ}$ anomalija), vakarinėje šalies dalyje (išskyrus Ventę, kur buvo $1,3\text{ }^{\circ}\text{C}$) ir pietvakariniame pakraštyje $2,0\text{--}3,1\text{ }^{\circ}\text{C}$ (teigiama $2,2\text{--}4,1^{\circ}$ anomalija). Aukščiausia oro temperatūra svyravo tarp $4\text{--}9\text{ }^{\circ}\text{C}$, Nidoje ir Kybartuose atitinkamai, 10 ir $11\text{ }^{\circ}\text{C}$, žemiausia tarp $-8\ldots-3\text{ }^{\circ}\text{C}$, vietomis šiauriniuose ir rytiniuose rajonuose tarp $-12\ldots-9\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Mėnesio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo $-2,6\text{ }^{\circ}\text{C}$ (neigiama $1,5^{\circ}$ anomalija). Žemiausia ji buvo rytiniame šalies pakraštyje, $-4,1\ldots-4,0\text{ }^{\circ}\text{C}$ (neigiama $1,6^{\circ}$ anomalija), didesnėje šalies dalyje $-3,9\ldots-2,0\text{ }^{\circ}\text{C}$ (neigiama $0,6\text{--}2,0^{\circ}$ anomalija), pietvakariniuose rajonuose ir kraštiniuose vakariniuose rajonuose $-2,0\ldots-1,0\text{ }^{\circ}\text{C}$ (neigiama $0,7\text{--}1,5^{\circ}$ anomalija), pajūryje, pamaryje ir Kuršių nerijoje $-1,0\ldots-0,7\text{ }^{\circ}\text{C}$ (neigiama $1,6\text{--}1,8^{\circ}$ anomalija). Žemiausia oro temperatūra nukrito iki $-18\ldots-13\text{ }^{\circ}\text{C}$, vietomis $-12\ldots-10\text{ }^{\circ}\text{C}$, daugelyje vakarinių rajonų iki $-21\ldots-19\text{ }^{\circ}\text{C}$, aukščiausia oro temperatūra pakilo iki $4\text{--}11\text{ }^{\circ}\text{C}$. Mėnesio aukščiausia oro temperatūra ($10,7\text{ }^{\circ}\text{C}$) registruota gruodžio 31 d. Kybartuose – tai naujas šios paros rekordas Lietuvoje. Žemiausia temperatūra ($-21,3\text{ }^{\circ}\text{C}$) fiksuota gruodžio 10 d. Mažeikiuose ir gruodžio 15 d. Akmenėje.

Per pirmąjį dešimtadienį kritulių vidutiniškai iškrito $17,7\text{ mm}$ (kiekis artimas SKN). Daug kur kritulių išmatuota $7\text{--}15\text{ mm}$ ($0,4\text{--}0,7\text{ SKN}$), vietomis Aukštaitijoje ir Žemaitijoje, išskyrus vakarinę jos pusę, $15\text{--}30\text{ mm}$ ($0,8\text{--}1,7\text{ SKN}$). Didžiausias kritulių kiekis registruotas vakarinėje Žemaitijos dalyje, $30\text{--}54\text{ mm}$ ($1,3\text{--}1,8\text{ SKN}$). Didžiausias dešimtadienio kritulių kiekis (54 mm) registruotas Kartenoje. Didžiausias paros kritulių kiekis daugelyje rajonų svyravo tarp $4\text{--}12\text{ mm}$, vakariniame šalies pakraštyje $14\text{--}21\text{ mm}$. Dienų, kai kritulių iškrito $\geq 1\text{ mm}$, buvo $2\text{--}5$ (paprastai būna $3\text{--}4$ tokios dienos). Antrąjį dešimtadienį kritulių kiekis buvo artimas SKN – $19,9\text{ mm}$. Didesnėje šalies dalyje kritulių buvo $10\text{--}20\text{ mm}$ ($0,5\text{--}1,2\text{ SKN}$), gausiau jų registruota šiaurės vakariniuose, rytiniuose, pietiniuose rajonuose ir Anykščių, Pasvalio ir Šiaulėnų apylinkėse, $20\text{--}30\text{ mm}$ ($1,1\text{--}2,3\text{ SKN}$), vietomis vakariniame šalies pakraštyje,

Guntauninkuose, Puvočiuose ir Liukonyse buvo 30–43 mm kritulių (1,2–2,4 SKN). Didžiausias dešimtadienio kritulių kiekis (42 mm) registruotas Kretingoje. Didžiausias paros kritulių kiekis buvo 4–12 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 2–5 (paprastai būna 3–4 tokios dienos). Paskutinįjį dešimtadienį vidutinis kritulių kiekis buvo 26,9 mm (1,4 SKN). Didesnėje šalies dalyje kritulių išmatuota 11–30 mm (0,7–2,1 SKN), gausiau jų iškrito vakarinėje dalyje, šiaurės rytiniame pakraštyje, Šalčininkuose, Kazlų Rūdoje, Liukonyse, 30–49 mm (0,9–1,9 SKN). Didžiausias dešimtadienio kritulių kiekis, 49 mm, registruotas Lankupiuose ir 47 mm Kartenoje. Didžiausias paros kritulių kiekis siekė 4–10 mm, pajūryje vietomis 15–16 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 4–10 (paprastai būna 4–6 tokios dienos).

Per mėnesį kritulių vidutiniškai iškrito 64,6 mm (apie 1,2 SKN). Didesnėje šalies dalyje kritulių buvo 35–60 mm (0,7–1,4 SKN), vietomis rytiniuose ir pietiniuose rajonuose bei rytiniuose Žemaičių aukštumos šlaituose 60–80 mm (1,0–1,6 SKN). Daugiausiai kritulių išmatuota Vakarų Lietuvoje, Tauragnų, Liukonių apylinkėse, 80–138 mm (1,0–1,8 SKN). Per mėnesį daugiausiai kritulių iškrito Kartenoje (137 mm) ir Kretingoje (130 mm).

13 pav. Sniego dangos storis (cm) gruodžio 12 d. rytą

Vidutinė Saulės spindėjo trukmė Lietuvoje buvo 19 val. (apie 70 % SKN). Ilgiausiai Saulė švytėjo Šiauliuose – 30 val., trumpiausiai Dūkšte – 10 val.

Šį mėnesį stichinių reiškinių nebuvo. Iš pavojingų reiškinių dažniausiai kartodavosi rūkas: daug kur po 3–7, vietomis 8–13, Laukuvoje 14 atvejų. Neįprastai daug registruota lijundrų: daugelyje rajonų 2–5, vietomis 6–8 atvejai. Nemažai stebėta dienų su šerkšnu. Kai kur fiksuota po 1–2 smarkaus snygio atvejus. Mėnuo nebuvo vėjuotas, didžiausias vėjo greitis tik vietomis siekė 15–22 m/s, ir tokių atvejų pasitaikė vos 1–3.

Lapkričio pabaigoje susidariusi sniego danga gruodį augo (13 pav.), tačiau mėnesio pabaigoje dėl atšilusių orų ji sparčiai plonėjo, o vietomis ištirpo visai. Paskutinę pirmojo dešimtadienio dieną visą Lietuvą dengė sniegas: ploniausia danga buvo pietvakariniuose ir centriniuose rajonuose (1–9 cm), kitur

siekė 10–31 cm. Antrąjį dešimtadienį storiausia sniego danga buvo Tauragnuose, 33 cm. Paskutinę mėnesio dieną daugiausiai sniego išmatuota Šiaurės rytų Lietuvoje, 5–10 cm.

Pirmomis kalendorinės žiemos dienomis įšalusio dirvožemio sluoksnis daug kur siekė 1–5 cm, tačiau nemažoje šalies dalyje dirvožemiai dar nebuvo įšalę. Dėl ant neišalusio dirvožemio susidariusios sniego dangos ir vėlesnėmis dienomis daug kur dirvožemiai gilyn nešalo ir didesnę mėnesio dalį dirvožemio įšalo sluoksnis kito nežymiai. Trečiąjį dešimtadienį vyravę permainingi ir dažnai lietingi orai nulėmė palankias sąlygas tirpti dirvožemio įšalui, tačiau pavienėmis šaltesnėmis naktimis ten, kur sniegas jau buvo aptirpęs, dirvožemiai šalo sparčiai. Paskutinę metų dieną tik Biržų apylinkėse buvo likęs 9 cm dirvožemio įšalo sluoksnis, kitur šalyje dirvožemiai buvo atitirpę.

Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje visoje šalyje išliko teigiama ir svyravo apie 0–1 °C, žemiausia šiame gylyje daug kur krito iki -1...1 °C. Žemiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje visoje šalyje krito iki 0–1 °C.

Sausis buvo šiltas ir drėgnas. Pirmąjį mėnesio penkiadienį orus lėmė daugiacentrės Atlanto depresijos aktyvūs slėniai, kuriuose susidarydavo savarankiški ciklonai. Nešami stiprios pietvakarių, vakarų pernašos, šie žemo slėgio sūkuriai formavo labai šiltus, bet dažnai su lietumis ir smarkiais vėjais orus. Šiam penkiadieniui baigiantis vieno iš šios serijos ciklono užnugariu įsiveržė arktinė oro masė iš šiaurės vakarų ir orai staigiai atšalo, lietų pakeitė sniegas, kurį sustiprėję vėjai dažnai pūstė. Tokie šalti žvarbūs ir su nedideliu sniegu orai išsilaikė beveik iki pirmojo dešimtadienio pabaigos. Pirmojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo -0,2 °C (teigiama 2,5° anomalija). Šalčiausia buvo šiaurės rytinėje šalies pusėje, -3,5...-2,0 °C (teigiama 1,1° anomalija). Keliaujant pietvakarių link temperatūra kilo ir pietvakarinėje–vakarinėje dalyje bei pajūryje buvo 0,0–2,2 °C (teigiama 2,8–4,6° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra šalyje šoktelėjo iki 8–13 °C, vietomis, daugiausia pietiniuose ir centriniuose rajonuose, net iki 14–15 °C, žemiausia nukrito iki -17...-12 °C, šiaurės rytiniuose rajonuose -20...-18 °C, pajūryje ir pietiniuose rajonuose -11...-8 °C. Aukščiausia oro temperatūra 14,9 °C išmatuota sausio 1 d. Druskininkuose – tai naujas ne tik šios dienos, bet ir absoliutus sausio rekordas Lietuvoje. Atskirų dienų rekordai kai kuriose AMS registruoti sausio 2, 3 ir 5 d. Dešimtadienių sandūroje šalta oro masė pasislinko į rytus, o iš pietvakarių ir pietų Lietuvą vėl pasiekė šiltesnis srautas, orai tapo ramesni, tačiau apniukę su lijundromis bei rūkais. Pietvakarių, vėliau pietų pernaša laikėsi didesnę dešimtadienio dalį, nes gilaus aukštutinio slėnio ašis sustojo ties Vakarų Europa, ir per Lietuvą praslinko keletas ciklonų. Antrojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra buvo 2,2 °C (teigiama 4,2° anomalija). Šalčiausia buvo rytinėje šalies pusėje, 0–1 °C (teigiama 3,9° anomalija), didesnėje šalies dalyje buvo 1–3 °C (teigiama 2,2–4,8° anomalija), 3,0–3,2 °C temperatūra registruota Birštone, Kybartuose, Šilutėje ir Šventojoje (teigiama 3,8–4,0° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra pakilo iki 5–8 °C, žemiausia nukrito iki -7...-1 °C. Paskutinio dešimtadienio pradžioje trumpam šiek tiek šaltesnius ir beveik be kritulių orus lėmė aukštesnio slėgio laukas, nes ir aukštesniuose atmosferos sluoksniuose slėnis ties Rytų Europa sunyko. Tuo metu virš Pietų Europos susidarė gilus mažai judrus ciklonas, leidęs aukšto slėgio sričiai nuo Azorų plisti į rytus. Vėl gausesnių įvairios fazės kritulių mėnesio pabaigoje atnešė per Skandinaviją keliaujantis ciklonas, kurio slėnis nusidriekė per Baltijos šalis – orai tapo permainingi, tačiau šilti šiam metų laikui. Trečiojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra buvo -0,7 °C (teigiama 3,1° anomalija). Vėsiausia buvo rytinėje šalies pusėje ir Žemaitijos rytuose, -2...-1 °C (teigiama 2,3–3,8° anomalija), kitur -1...0 °C (teigiama 1,8–3,9° anomalija) ir tik vakariniame šalies pakraštyje temperatūra buvo teigiama, 0–1 °C (teigiama 2,7–3,7° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra svyravo tarp 1–5 °C, žemiausia nukrito iki -7...-2 °C, šiaurės vakariniame pakraštyje iki -9...-8 °C.

Sausio mėnesio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 0,4 °C (teigiama 3,3° anomalija): nuo -1,7...-1,0 °C rytiniame šalies pakraštyje (teigiama 2,9° anomalija) iki 1,0–1,6 °C kraštinuose vakariniuose

ir pietvakariniuose rajonuose (teigiama 1,8–3,7° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 8–13 °C, daugelyje pietinių rajonų 14–15 °C, žemiausia nukrito iki -14...-8 °C, daugelyje šiaurinių ir rytinių rajonų -20...-15 °C. Aukščiausiai temperatūra pakilo Druskininkuose sausio 1 d., iki 14,9 °C – pasiektas absoliutus sausio mėnesio aukščiausios oro temperatūros rekordas Lietuvoje. Šalčiausia buvo sausio 6 d. Zarasuose, -19,5 °C.

Per pirmąjį sausio dešimtadienį kritulių Lietuvoje vidutiniškai iškrito 32,6 mm (1,8 SKN). Didesnėje šalies dalyje kritulių kiekis siekė 25–35 mm (1,2–2,5 SKN), kiek mažiau jų iškrito pietvakariniame pakraštyje, Ventėje ir vietomis Aukštaitijoje, 15–25 mm (1,1–2,0 SKN). Gausiausiai kritulių būta Žemaitijoje, 35–53 mm (1,4–3,0 SKN). Dešimtadienio didžiausias kritulių kiekis išmatuotas Rietave, 52 mm. Didžiausias paros kritulių kiekis daug kur siekė 8–19 mm, kai kur šalies vakaruose 20–23 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 3–8 (paprastai būna apie 4 tokias dienas). Antrąjį dešimtadienį vidutinis kritulių kiekis Lietuvoje buvo 29,3 mm (2 SKN). Daug kur kritulių iškrito 10–30 mm (1,1–2,5 SKN), Pietryčių Lietuvoje ir Žemaičių aukštumoje bei Tabakinėje 30–50 mm (1,6–3,5 SKN). Kartenoje jų buvo daugiausiai, 52 mm (2,2 SKN). Didžiausias paros kritulių kiekis daug kur siekė 4–13 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 3–7 (paprastai būna apie 3–4 tokios dienos). Paskutinį dešimtadienį vidutinis kritulių kiekis siekė 9,7 mm (0,5 SKN). Didesnėje šalies dalyje kritulių kiekis neviršijo 10 mm (0,1–0,6 SKN), kraštiniuose pietrytiniuose, pietiniuose ir šiaurės rytiniuose rajonuose ir vietomis Žemaitijoje, Alytuje, Liukonyse ir Anykščių apylinkėse 10–20 mm (0,4–1,0 SKN), gausiausiai kritulių registruota šiaurės vakarinėje Žemaitijos dalyje, 20–30 mm (0,8–1,0 SKN). Daugiausiai kritulių išmatuota Kartenoje, 29 mm. Didžiausias paros kritulių kiekis daugelyje rajonų buvo 1–8 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–5 (paprastai būna apie 4 tokias dienas).

Per mėnesį kritulių šalyje vidutiniškai iškrito apie 71,6 mm (1,4 SKN). Daug kur jų išmatuota 40–70 mm (1,0–1,9 SKN), pietrytiniame pakraštyje, kai kur Žemaitijoje, vietomis Aukštaitijoje, Kazlų Rūdoje ir Birštone jų kiekis buvo 70–100 mm (1,1–2,1 SKN), Žemaitijos šiaurės vakarinėje dalyje 100–130 mm (1,3–1,9 SKN). Daugiausiai kritulių buvo Kartenoje (127 mm). Kai kuriomis dienomis vietomis (daugiausiai Žemaitijoje) registruoti pavojingų kritulių atvejai.

Sausio mėn. buvo gana apniukęs – Saulė Lietuvoje vidutiniškai spindėjo 14 val. (arti 0,4 SKN). Ilgiausias saulėtas laikas fiksuotas Kybartuose ir Nidoje, 21,5 val., trumpiausias Vilniuje, 5,1 val. – tai trumpiausia Saulės spindėjimo trukmė Lietuvoje sausio mėnesį nuo 1961 m.

Šį mėnesį stichinių meteorologinių reiškinių šalyje nebuvo. Iš pavojingų reiškinių dažniausiai kartodavosi vėjas ir rūkas, atitinkamai po 2–8 ir 1–7 atvejus. Daugiausiai jų fiksuota Laukuvoje: vėjų 10, rūkų – 8 atvejai. Didžiausias vėjo greitis šalyje siekė 15–22 m/s. Net po 1–5, vietomis 6–8 pasitaikė dienų su lijundromis. Dar paminėtinas šerkšnas, plikledis. Mėnesio pradžioje kai kuriuose vakariniuose ir šiauriniuose rajonuose registruotas smarkus lietus, pabaigoje rytiniuose rajonuose kai kur smarkiai snigo.

Paskutinę pirmojo dešimtadienio dieną storiausia sniego danga buvo Rytų Lietuvoje: storiausia Tauragnuose (11 cm), Dūkšte (10 cm). Pietų ir Vakarų Lietuvoje ji nutirpo arba buvo iki 5 cm. Antrojo dešimtadienio viduryje storiausia sniego danga vis dar laikėsi Rytų Lietuvoje, paskutinę dešimtadienio dieną storiausia buvo Tauragnuose, Utenoje ir Guntauninkuose – po 8 cm bei Laukuvoje, Utenoje ir Telšiuose, po 7 cm. Vidurio Lietuvoje ir pajūryje ji buvo nutirpus ar buvo labai plona. Paskutinę mėnesio dieną storiausiai sniego buvo Rytų ir Pietryčių Lietuvoje: Dūkšte ir Varėnoje po 11 cm, Vilniuje 8 cm, kitur sniego nebuvo arba dangos storis neviršijo 4 cm.

Mėnesio pradžioje dirvožemiai nebuvo įšalę, tačiau atvėsus orams įšalas kai kur vėl pradėjo formotis – didžiausias jo storis (9–10 cm) fiksuotas sausio 7–10 d. Sausio 14–21 d. dirvožemiai visoje

šalyje buvo neįšalę, tačiau sausio 22 d. kai kur susiformavo 1–5 cm įšalusio dirvožemio sluoksnis. Vėliau situacija mažai keitėsi – paskutinę sausio dieną dirvožemiai kai kur buvo įšalę iki 4–5 cm.

Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje visoje šalyje išliko teigiama ir svyravo apie 1–2 °C, žemiausia šiame gylyje daug kur nukrito iki -3...-1 °C. Žemiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje visoje šalyje buvo -0...-1 °C.

Vasaris buvo šiltas ir vidutiniškai drėgnas. Beveik iki pirmojo mėnesio dešimtadienio vidurio Lietuvos orus lėmė daugiacentrė Atlanto depresija. Jos slėniuose formavosi nedideli ciklonai, kurie keliaudavo per Baltijos regioną. Aukštesniuose atmosferos sluoksniuose taip pat buvo gilus slėnis su vyraujančia šiaurės vakarų, vakarų pernaša – nusistovėjo nešalti su krituliais ir vėjuoti orai. Vėliau šį slėnį iki dešimtadienio pabaigos pakeitė nuo Azorų nusidriekęs gūbrys, kurio įtakoje prie žemės susidarė didelę teritoriją apimantis anticiklonas, o aukščiauose iš šiaurinių platumų atslinko šaltesnė ir sausesnė oro masė. Pirmojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo -1,0 °C (teigiama 2,1° anomalija): nuo -3,0...-2,0 °C (teigiama 2,2° anomalija) rytinėje šalies dalyje iki 0,0–1,1 °C (teigiama 2,4–2,5° anomalija) vakarinėje. Daug kur vyravo -2...0 °C temperatūra (teigiama 1,7–2,4° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra buvo 2–6 °C, žemiausia daugelyje rajonų svyravo tarp -11...-6 °C, vietomis (daugiausia šalies vakariniuose rajonuose) -5...-1 °C. Dešimtadienių sandūroje nuo pietinės Skandinavijos dalies šiaurės vakarinių srautų genamas priartėjo ciklonas ir orai vėl gerokai atšilo, tačiau buvo vėjuoti ir apniukę. Po trumpos kelių dienų anticiklono viešnagės mėnesiui įpusėjus aukštesniuose sluoksniuose atsisuko vakarų srautai, kurie nuo Atlanto nešė aktyvius ciklonus, nulėmusius ypač vėjuotų orų laikotarpį antrojo dešimtadienio pabaigoje–trečiojo dešimtadienio pradžioje. Antrasis dešimtadienis pasitaikė labai šiltas: vidutinė oro temperatūra buvo 1,5 °C (teigiama 4,0° anomalija). Visoje šalyje temperatūra buvo teigiama, išskyrus Švenčionių apylinkes, kur buvo -0,3 °C. Rytinėje šalies dalyje temperatūra svyravo tarp 0,0–1,0 °C (teigiama 3,9–4,2° anomalija), daug kur 1,0–2,0 °C (teigiama 4,0–4,2° anomalija), pietvakarinėje ir vakarinėje dalyje 2,0–3,0 °C (teigiama 3,8–4,3° anomalija), Nidoje 3,5 °C (teigiama 4,4° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 4–9 °C, žemiausia nukrito iki -6...-1 °C. Labai stipri šiaurės vakarų pernaša ir vėliau ginė ciklonų slėnius nuo Skandinavijos Rusijos link, todėl permainingi orai tęsėsi – šiltesnio oro bangas keisdavo šaltesni įsiveržimai, kartu keitėsi ir kritulių pobūdis. Tik mėnesio pabaigoje trumpam nusistovėjo ramesni, bet šaltesni ir pragiedręję anticiklono rytinės dalies lemmami orai. Trečiojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra buvo -1,3 °C (teigiama 0,6° anomalija). Vėšiausia buvo šiaurės rytiniame pakraštyje, -4,1...-3,0 °C (neigiama 0,5° anomalija). Artėjant link jūros temperatūra kilo ir šilčiausia buvo pajūryje, 0,0–1,0 °C (teigiama 1,0–1,3° anomalija), Nidoje 1,2 °C (teigiama 1,9° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra pakilo iki 2–7 °C, žemiausia nukrito iki -9...-4 °C (daugiausia pietiniuose ir vakariniuose rajonuose), kitur iki -16...-10 °C (daugiausia šiauriniuose ir rytiniuose rajonuose).

Vasario mėnesio vidutinė oro temperatūra buvo -0,2 °C (teigiama 2,3° anomalija): nuo -2,2...-1,0 °C rytinėje šalies dalyje (teigiama 1,9–2,1° anomalija) iki 1,0–2,1 °C pajūryje ir Kuršių nerijoje (teigiama 2,5–3,1° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 4–10 °C, žemiausia -17...-6 °C, Nidoje ir Ventėje apie -4 °C. Aukščiausia temperatūra pakilo iki 9,3 °C Skuode vasario 14 d., šalčiausia buvo vasario 23 d. naktis Zarasuose, -16,9 °C.

Pirmąjį dešimtadienį vidutinis kritulių kiekis buvo 8,4 mm (50 % SKN). Daug kur kritulių kiekis svyravo tarp 2–10 mm (0,2–0,8 SKN), Pietvakarių Lietuvoje ir vietomis Aukštaitijoje kritulių buvo 10–20 mm (0,5–1,1 SKN), gausiausiai jų registruota Pagėgiuose, 27 mm (1,4 SKN). Didžiausias paros kritulių kiekis buvo 2–12 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–4 (paprastai būna 3–4 tokios dienos). Antrasis dešimtadienis buvo drėgnas – kritulių vidutiniškai iškrito 23,1 mm (1,4 SKN). Didesnėje šalies dalyje kritulių fiksuota tarp 8–20 mm (0,7–1,4 SKN), daugiau kritulių iškrito Pietryčių ir Vakarų Lietuvoje, vietomis Aukštaitijoje (20–40 mm, 1,3–2,4 SKN), gausiausiai kritulių registruota Žemaičių

aukštumoje, 40–51 mm (2,0–2,1 SKN). Didžiausias dešimtadienio kritulių kiekis buvo Kartenoje, 51 mm. Didžiausias paros kritulių kiekis daugelyje rajonų buvo 5–11 mm, vietomis šalies vakaruose 12–18 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 3–4 (paprastai šį dešimtadienį būna 3–4 tokios dienos). Per paskutinįjį dešimtadienį šalyje kritulių iškrito 8,2 mm (0,7 SKN). Daugelyje rajonų kritulių kiekis neviršijo 10 mm (0,1–1,0 SKN), šiaurės rytinėje šalies dalyje, pietiniame pakraštyje ir vakariniuose rajonuose buvo 10–20 mm (0,7–1,6 SKN), tik Lankupiuose ir Tabokinėje viršijo 20 mm. Daugiausiai kritulių registruota Lankupiuose 27 mm. Didžiausias paros kritulių kiekis buvo 1–10 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–3 (paprastai šį dešimtadienį būna 2–3 tokios dienos).

Per mėnesį kritulių Lietuvoje vidutiniškai iškrito 39,2 mm (0,9 SKN). Didesnėje šalies dalyje kritulių buvo 14–40 mm (0,5–1,2 SKN), pietrytiniame ir šiaurės rytiniame pakraščiuose, kai kur Žemaitijoje, Liukonyse ir Birštone 40–60 mm (0,8–1,3 SKN), gausiausiai kritulių registruota priešvėjinėje Žemaitijos aukštumos pusėje, 60–80 mm (1,1–1,2 SKN). Daugiausiai kritulių per mėnesį iškrito Kartenoje (77 mm). Vietomis, daugiausia Vakarų Lietuvoje, buvo registruoti pavojingo lietaus atvejai.

Vasario mėn. Saulė Lietuvoje vidutiniškai spindėjo apie 58 val. (0,9 SKN), ilgiausiai Nidoje, 96 val., trumpiausiai Utenoje, 33 val.

Šį mėnesį užregistruotas **1 stichinis meteorologinis reiškinys*** – *labai smarkus vėjas* vasario 18-os naktį Nidos jūrinėje AMS (24 m aukštyje) vėjo gūšiai siekė 29,9 m/s. Iš pavojingų reiškinių taip pat dažniausi buvo vėjai: daug kur po 3–8 atvejus. Be paminėto stichinio vėjo, didžiausias pavojingo vėjo greitis daug kur siekė 16–25 m/s, Ventės AMS 27 m/s. Daugelyje rajonų pasitaikė po 2–7 rūko atvejus. Vasario 11 ir 18 d. vietomis smarkiai lijo. Kai kur registruoti lijundra, šlapio sniego apdraba, šerkšnas.

Paskutinę pirmojo dešimtadienio dieną sniego danga laikėsi tik rytinėje šalies pusėje bei Laukuvos ir Raseinių apylinkėse, kitur jos nebuvo visai arba nesiekė 2 cm. Storiausiai sniego buvo Tauragnuose (18 cm), Švenčionyse ir Tabokinėje (15 cm) ir Dūkšte (13 cm). Paskutinę antrojo dešimtadienio dieną sniego danga laikėsi tik šiaurės rytinėje šalies pusėje, 1–5 cm. Paskutinę vasario dieną sniego danga išliko Rytų Lietuvoje ir Žemaičių aukštumoje, daugiausiai sniego buvo Tauragnuose (10 cm) ir Švenčionyse (14 cm).

Mėnesio pradžioje dirvožemiai vietomis buvo įšalę iki 2–5 cm ir toliau pirmąjį dešimtadienį palengva šalo (iki 2–10 cm) – tam didelės reikšmės turėjo ne tik šalti orai, bet ir labai plona sniego danga. Antrąjį dešimtadienį vyrovę permainingi ir dažnai sausi bei saulėti orai nulėmė palankias sąlygas tirpti dirvožemio įšalui, tačiau pavienėmis šaltesnėmis naktimis dirvožemiai vietomis šalo sparčiau. Antroje mėnesio pusėje vyrovę permainingi orai nulėmė palankias sąlygas dirvožemiams šalti. Storiausias dirvožemio įšalas, ne tik šį mėnesį, bet ir per visą šią žiemą, fiksuotas vasario 24 d. Biržuose – 16 cm. Paskutinę žiemos dieną dirvožemiai daug kur dar buvo įšalę iki 5–14 cm.

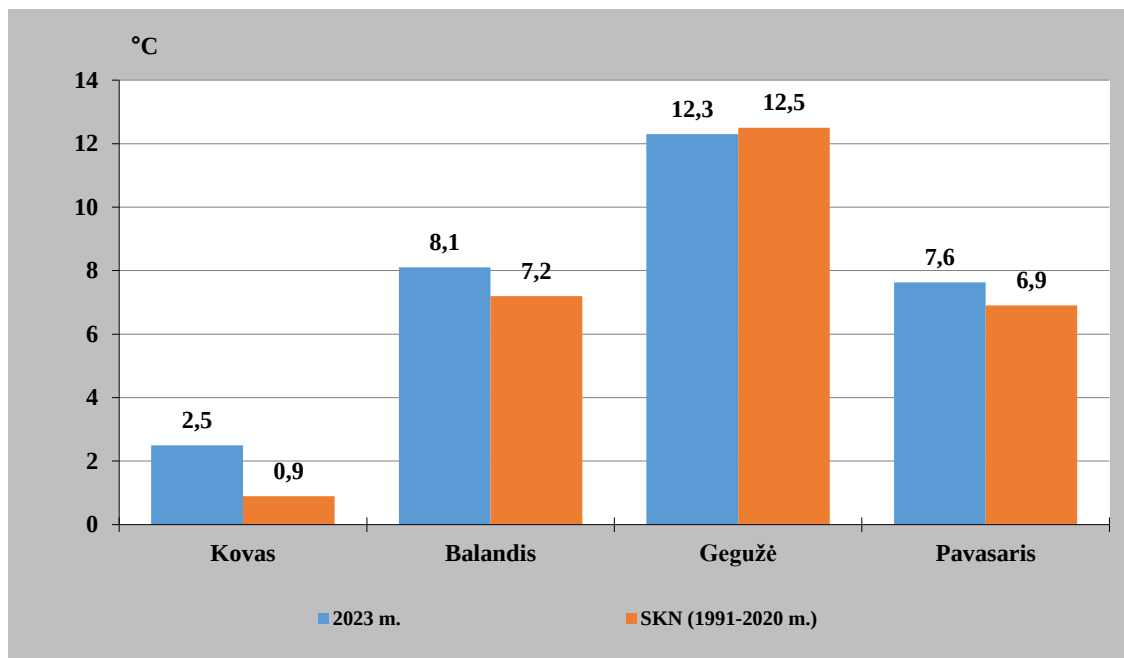
Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje visoje šalyje svyravo tarp $-0...1$ °C, žemiausia šiame gylyje daug kur krito iki $-3...-0$ °C. Žemiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje visoje šalyje, kaip ir praėjusį mėnesį, krito iki $-0...1$ °C.

1.2.2. Pavasaris (kovas–gegužė)

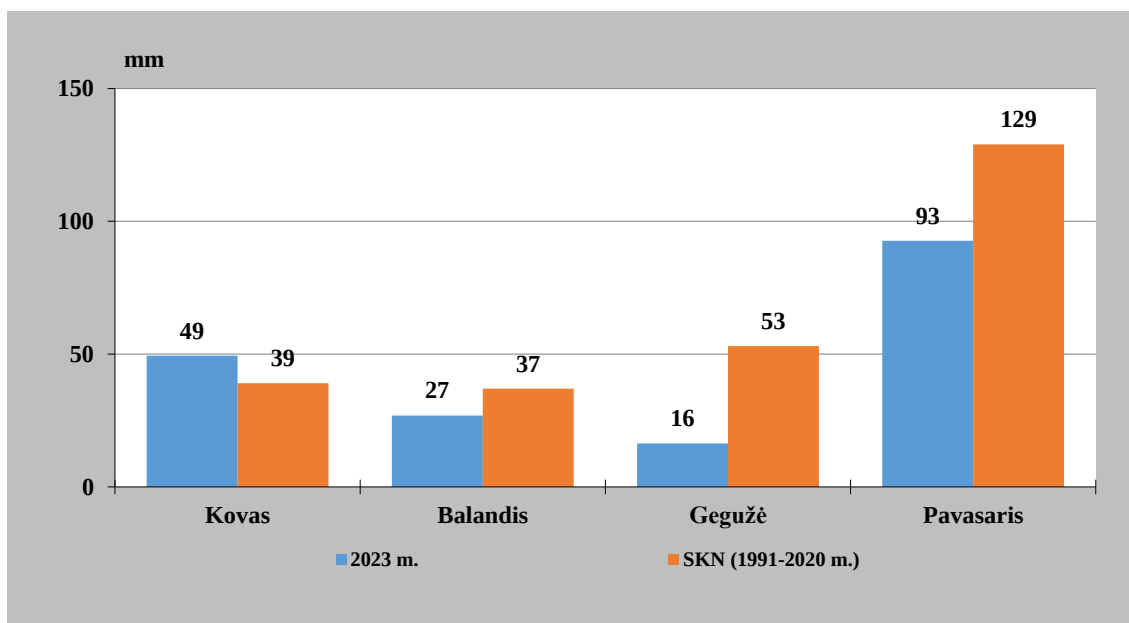
Dėl įsitvirtinusio slėnio aukštesniuose atmosferos sluoksniuose pavasario pradžia buvo drėgna ir vėsi, tik antroje kovo pusėje šiaurės vakarų pernašą pakeitė srautai iš vakarų, pietvakarių – orai atšilo. Permainingi orai nusistovėjo kovo gale ir balandžio pradžioje, kai vėl įsigalėjo aukštesniais slėniais, o prie žemės ciklonai. Artėjant sezono viduriui slėnį pakeitė gūbrys ir su pietvakarių srautu Lietuvą pasiekė sausesnis ir šiltesnis oras. Panaši tendencija išliko iki balandžio pabaigos, kol aukštesniuose sluoksniuose nesusiformavo naujas slėnis, o šiaurės vakarų srautas nepastūmėjo arktinio oro masės į Baltijos šalis. Šaltą slėnį gegužės pradžioje pamažu pakeitė šaltas gūbrys, prie žemės formavosi anticiklonai, nulėmę

labai sausus ir gana šaltus orus. Likusią sezono dalį vis dažniau tarp aukštuminių gūbrių įsiterpdavo nedideli slėniai, atnešę ne tik drėgmės, bet ir šilumos, tačiau pavasaris pasibaigė su šiaurės vakarų pernaša, kuri atnešė skaidrų šaltą orą.

Pavasaris buvo 0,7° šiltesnis už SKN (14 pav., 3 lentelė). Ypač šiltas pasitaikė kovas (teigiama 1,6° anomalija), šiltesnis 0,9° už normą buvo ir balandis, tik gegužė turėjo 0,2° neigiamą anomaliją.

14 pav. Vidutinė mėnesių ir sezono oro temperatūra 2023 metų pavasarį bei SKN

15 pav. Mėnesių ir sezono vidutinis kritulių kiekis 2023 metų pavasarį bei SKN

Pavasarij iškrito mažiau kritulių nei norma (72 % SKN, 15 pav., 6 lentelė). Labai mažų kritulių kiekiu išsiskyrė gegužė, per kurią iškrito tik 31 % kritulių. Balandis taip pat buvo sausokas (73 %). Šie du mėnesiai nulėmė tokį sausą pavasarį, nes vienintelis kovas pasitaikė drėgnesnis už normą (126 %).

Sniego danga ištirpo mėnesio vidutyje.

Dirvožemiai pavasario pradžioje tai įšaldavo giliau (iki 8 cm), tai vėl įšalas sumažėdavo, tačiau daug kur jau paviršinis sluoksnis atitirpinėjo (1–5 cm). Balandžio pradžioje dar kai kur laikėsi įšalas ir net mėnesio gale Varėnoje dirvožemiai trumpam įšalo.

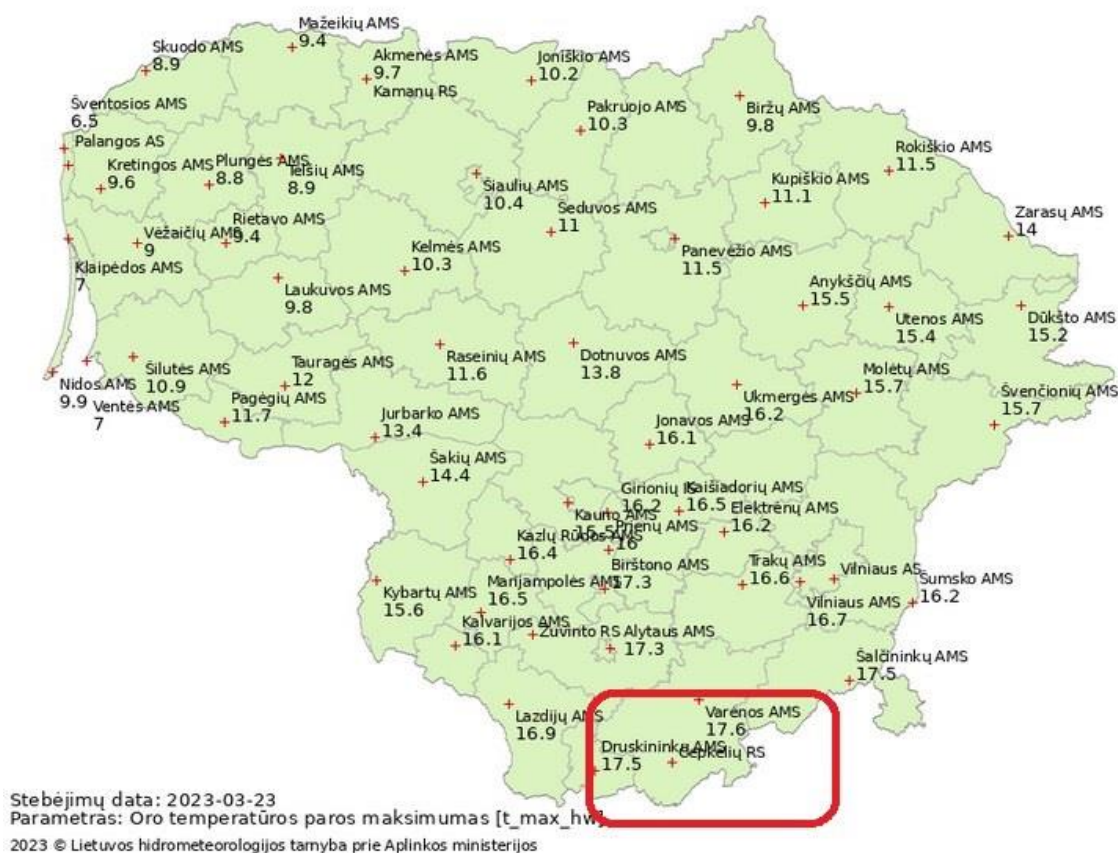
Pavasariį užregistruoti **4 stichiniai meteorologiniai reiškiniai***. Šalna aktyviosios vegetacijos laikotarpiu registruota tris kartus. Ypač ilgai truko ir kai kur su rekordiniu šalčiu išsiskyrė balandžio 28–gegužės 14 d. laikotarpis: gegužės 6 d. Skuodo AMS registruotas absoliutus tos dienos žemiausios oro temperatūros rekordas, $-6,0^{\circ}\text{C}$. Kiti stichinės šalnos atvejai buvo gegužės 28 d. ir 31 d., kai žemiausia temperatūra 5 cm aukštyje nukrito vietomis iki $-9,8^{\circ}\text{C}$. Gegužės 22 d. prasidėjo sausra aktyviosios vegetacijos laikotarpiu šalies kraštinuose vakariniuose rajonuose. Šis laikotarpis tęsėsi ir teritorija plėtėsi beveik iki liepos pabaigos

Kovas buvo šiltesnis ir drėgnesnis nei įprastai. Dėl nusistovėjusio aukštutinio gūbrio sausūs ir nešaltus pirmo penkiadienio orus lėmė anticiklono ties D. Britanija rytinė dalis. Žymesnius orų pasikeitimus pirmojo dešimtadienio viduryje formavo platus slėnis aukštesniuose sluoksniuose ir su šiaurės vakarų pernaša nuo Norvegijos jūros atkeliavęs aktyvus ciklonas – iškrito nemažai kritulių, sustiprėjo vėjai ir orai gerokai atšalo. Dar vienas ciklonas minėtame slėnyje susiformavo ir praslinko per Lietuvą šio dešimtadienio pabaigoje – įsiveržus arktinei oro masei, orai tapo žiemiški ir tokie išliko pirmosiomis antrojo dešimtadienio dienomis. Pirmojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo $-0,7^{\circ}\text{C}$ (neigiama $0,2^{\circ}$ anomalija): nuo $0,0$ – $1,5^{\circ}\text{C}$ pajūryje, pamaryje ir Kuršių nerijoje ($-0,1$... $1,1^{\circ}$ anomalija) iki $-2,1$... $-1,0^{\circ}\text{C}$ rytinėje šalies dalyje ir Žemaičių aukštumoje (neigiama $0,2$ – $0,4^{\circ}$ anomalija). Aukščiausia oro temperatūra buvo 4 – 8°C , žemiausia -15 ... -10°C , kraštinuose šiauriniuose rajonuose vietomis -19 ... -16°C , pajūryje ir pietiniuose rajonuose -9 ... -3°C . Labai permainingas pasitaikė beveik visas antrasis dešimtadienis – daugiacentrė Atlanto depresija su pietvakarių pernaša atginė šiltesnius, bet labai vėjuotus su gausiais krituliais orus. Paskutinėmis šio laikotarpio dienomis nusistovėjo gūbrys aukščiuose ir šalies orus pradėjo lemti priežeminio anticiklono šiaurinė, vėliau – vakarinė dalis. Orai tapo būdingi pavasariui. Antrojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra šalyje buvo $2,8^{\circ}\text{C}$ (teigiama $2,0^{\circ}$ anomalija): nuo $1,5$ – $2,0^{\circ}\text{C}$ kraštinuose rytiniuose rajonuose (teigiama $1,8^{\circ}$ anomalija) iki $3,0$ – $4,0^{\circ}\text{C}$ Pietų ir Pietvakarių Lietuvoje bei pajūryje (teigiama $1,6$ – $2,4^{\circ}$ anomalija). Didesnėje šalies dalyje vidutinė dešimtadienio oro temperatūra buvo $2,0$ – $3,0^{\circ}\text{C}$ (teigiama $1,1$ – $2,4^{\circ}$ anomalija). Aukščiausia oro temperatūra pakilo iki 10 – 16°C , žemiausia nukrito iki -13 ... -8°C , pajūryje ir kai kuriuose pietiniuose rajonuose -7 ... -3°C .

Nepastoviais orais pasižymėjo ir trečiasis dešimtadienis, nes su stipria pietvakarių, vakarų pernaša Baltijos šalis vienas paskui kitą pasiekė nedideli, bet aktyvūs ciklonai – vyravo nešalti, tačiau vėjuoti ir lietingi orai. Vieno iš šių sūkurių užnugariu dešimtadienio pabaigoje įsiveržė arktinis oras, gerokai pažeminęs temperatūrą bei atnešęs mišrių kritulių. Trečiojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje siekė $5,1^{\circ}\text{C}$ (teigiama $2,8^{\circ}$ anomalija). Vėsiausia buvo Šiaurės vakarų Lietuvoje, $3,9$ – $4,5^{\circ}\text{C}$ (teigiama $1,3$ – $2,4^{\circ}$ anomalija), šilčiausia Pietų Lietuvoje, $5,5$ – $6,4^{\circ}\text{C}$ (teigiama $2,9$ – $4,0^{\circ}$ anomalija), kitur $4,5$ – $5,5^{\circ}\text{C}$ (teigiama $1,9$ – $3,6^{\circ}$ anomalija). Aukščiausia oro temperatūra pakilo iki 10 – 15°C , pietiniuose bei rytiniuose rajonuose kai kuriomis dienomis šoktelėjo iki 16 – 18°C (16 pav.). Žemiausia oro temperatūra nukrito iki -6 ... -1°C .

Mėnesio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje $2,5^{\circ}\text{C}$ (teigiama $1,6^{\circ}$ anomalija). Vėsiausia buvo šiaurės rytiniame šalies pakraštyje ir Žemaičių aukštumoje, $1,5$ – $2,0^{\circ}\text{C}$ (teigiama $1,1$ – $1,6^{\circ}$ anomalija), šilčiausia pietinėje šalies dalyje, Šilutės apylinkėse ir Nidoje, $3,0$ – $3,4^{\circ}\text{C}$ (teigiama $1,4$ – $2,2^{\circ}$ anomalija), kitur buvo $2,0$ – $3,0^{\circ}\text{C}$ (teigiama $1,5$ – $1,8^{\circ}$ anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 13 – 18°C , pajūryje 10 – 12°C , žemiausia nukrito iki -12 ... -7°C , rytiniuose ir šiauriniuose rajonuose -19 ... -13°C , pajūryje

-6...-3 °C. Aukščiausia dienos oro temperatūra pakilo iki 17,6 °C Varėnoje kovo 23 d., šalčiausia buvo kovo 10 d. naktis Molėtuose, -19,4 °C.

16 pav. Ekstremaliai šilta Meteorologijos diena, kovo 23-oji

Per pirmąjį dešimtadienį kritulių iškrito 10,7 mm (0,8 SKN). Didesnėje šalies dalyje kritulių kiekis nesiekė 10 mm (0,2–0,9 SKN), Žemaitijoje, rytiniuose rajonuose bei pietiniame–pietvakariniame pakraštyje iškrito 10–20 mm kritulių (0,7–1,5 SKN), daugiausiai kritulių registruota Buivydžiuose (22 mm, 1,7 SKN). Didžiausias paros kritulių kiekis buvo 3–8 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–5 (paprastai būna 3–4 tokios dienos). Antrąjį dešimtadienį kritulių iškrito apie 16 mm (beveik 1,2 SKN). Vidurio Lietuvoje, pamaryje, Nidoje bei Vilniaus apylinkėse kritulių kiekis neviršijo 15 mm (0,4–1,5 SKN), Rytų Lietuvoje, daug kur Žemaitijoje iškrito 15–30 mm (0,9–2,0 SKN), gausiausiai Kartenoje, 37 mm (2,1 SKN). Didžiausias paros kritulių kiekis buvo 3–11 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 2–5 (dažniausiai būna 3–4 tokios dienos). Vidutinis kritulių kiekis trečiąjį dešimtadienį Lietuvoje buvo 22,4 mm (1,9 SKN). Vidurio Lietuvoje, kraštiniuose pietrytiniuose rajonuose bei pamaryje ir Kuršių nerijoje kritulių išmatuota 9,0–20,0 mm (1,0–1,9 SKN), daugiausiai kritulių buvo Vakarų Lietuvoje, šiaurės rytiniame šalies pakraštyje ir Kybartuose, 30–40 mm (1,2–1,9 SKN), kitur 20–30 mm (1,4–2,9 SKN). Didžiausias dešimtadienio kritulių kiekis (40 mm) registruotas Kretingoje. Didžiausias paros kritulių kiekis buvo Suvalkijoje, 15–19 mm, daug kur iškrito 4–12 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 3–8 (paprastai būna 3–4 tokios dienos).

Kritulių per mėnesį iškrito 49,3 mm (1,3 SKN). Didesnėje šalies dalyje išmatuota 40–60 mm kritulių (1,0–1,7 SKN), Vidurio Lietuvoje, Šilutėje, Nidoje, Ventėje ir Guntauninkuose jų kiekis svyravo tarp

20–40 mm (0,8–1,3 SKN), vietomis Aukštaitijoje ir Žemaičių aukštumoje 60–90 mm (1,5–1,9 SKN). Daugiausiai kritulių (89 mm) fiksuota Kartenoje.

Kovą Saulė Lietuvoje vidutiniškai spindėjo apie 125 val. (0,9 SKN), ilgiausiai Varėnoje, 142 val., trumpiausiai Telšiuose, 106 val.

Šį mėnesį stichinių meteorologinių reiškinių nebuvo. Iš **pavojingų reiškinių** daugiausiai registruota smarkių vėjų – daug kur po 3–6, vietomis 8–10 atvejų. Beveik visose AMS maksimalus vėjas siekė 15–20 m/s, vietomis 21–25 m/s. Rūkas fiksuotas daugiausia vakariniuose rajonuose (2–6 atvejai). Daugelyje stočių registruotos lijundros (1–2 atvejai), stebėtos silpnos pūgos, šerkšnas, pasitaikė pavienių perkūnijų bei smarkių kritulių atvejų.

Paskutinę pirmojo dešimtadienio dieną storiausia sniego danga buvo Rytų Lietuvoje (Švenčionyse 23 cm, Tauragnuose 22 cm). Vėliau sniego danga menko ir mėnesio viduryje sunyko.

Pirmą kalendorinio pavasario dieną dirvožemiai kai kur buvo įšalę iki 3–12 cm (storiausias įšalo sluoksnis buvo susidaręs Vilniaus AMS). Viršutinis dirvožemio sluoksnis nuo paviršiaus atitirpo 1–5 cm ir vėlesnėmis dienomis atitirpinėjo. Nuo mėnesio vidurio dirvožemiai daugelyje vietovių jau buvo atitirpę. Pavienėse stotyse kovo 16–18 d. fiksuotas 2–8 cm įšalo sluoksnis, susiformavęs dėl sausų ir šaltesnių naktų. Vėliau dirvožemiai neįšalo, tačiau vietomis įšalas iki 1–4 cm vėl pradėjo formotis kovo gale.

Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje visoje šalyje svyravo tarp 2–3 °C, žemiausia šiame gylyje daug kur nukrito iki -2...0 °C, aukščiausia kilo iki 10–13 °C. Žemiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje visoje šalyje išliko teigiama ir nukrito iki 0–1 °C, aukščiausia šiame gylyje pakilo iki 8–10 °C.

Balandis Lietuvoje buvo vidutiniškai šiltas ir sausokas. Pirmojo dešimtadienio orai buvo permainingi: mėnesio pradžioje orus lėmė nedidelis ciklonas, kuris priartėjo nuo D. Britanijos ir keliavo Rusijos link, o vėliau Lietuva pateko tarp anticiklono ties Skandinavija ir žemo slėgio srities su keletu centrų ryčiau ir piečiau Baltijos šalių. Sustiprėjus anticiklono veiklai laikėsi šalti su nedideliais krituliais orai, o dešimtadieniui įpusėjus su pietryčių srautais atslinko šilta ir drėgna oro masė. Pirmojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo artima SKN, 4,9 °C (teigiama 0,1° anomalija). Vėsiausia buvo šiaurės vakariniuose rajonuose, 3,9–4,5 °C (-0,6...0,0° anomalija), didesnėje šalies dalyje buvo 4,5–5,5 °C (-0,3...0,4° anomalija), kai kuriuose centriniuose ir pietiniuose rajonuose temperatūra siekė 5,5–5,8 °C (teigiama 0,4° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra svyravo tarp 15–19 °C, žemiausia tarp -5...-1 °C. Antrasis dešimtadienis prasidėjo anticiklono, slenkančio šiaurės vakarine Rusijos dalimi Uralo link, įtakoje, todėl iš pietvakarių plūstelėjo dar šiltesnis ir sausesnis oras. Kitas aukšto slėgio sūkurys, tik šįkart susidaręs gerokai šiauresnėse platumose, pradėjo orus lemti mėnesio viduryje ir orai atvėso, tačiau netoli piečiau Lietuvos nusidriekusi žemo slėgio sritis formavo lietaus debesis. Antrasis dešimtadienis baigėsi naujo anticiklono, susidariusio ties Skandinavija, formuojamais orais – vėl atšilo, orai po truputį sausėjo. Antrojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje siekė net 10,0 °C (teigiama 3,4° anomalija). Vėsiausia buvo rytiniame ir pietrytiniame šalies pakraštyje bei Žemaičių aukštumoje, Šeduvoje ir Joniškėje, iki 9,5 °C (teigiama 3,2–3,3° anomalija), daug kur temperatūra svyravo tarp 9,5–10,0 °C (teigiama 2,3–3,0° anomalija), šilčiausia buvo pajūryje ir pamaryje (išskyrus Nidą, kur buvo 9,5 °C), Alytuje ir Jonavoje 10,0–10,5 °C (teigiama 3,6–4,1° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 17–20 °C, žemiausia svyravo tarp -1...-4 °C. Paskutinio dešimtadienio viduryje iš pietvakarių priartėjo ciklono slėnis su šiltuoju sektoriumi, o mažai judrus banguojantis šaltasis atmosferos frontas formavo neramius su perkūnijomis, škvalais ir trumpais lietumis, bet labai šiltus orus. Pasitraukus slėniui į rytus, jo vietą užėmė nuo D. Britanijos stiprėjančio anticiklono gūbrys ir paskutinėmis mėnesio dienomis įsiveržęs arktinis oras atšaldė naktis iki šalnų, o aukštesniuose atmosferos sluoksniuose besisukantis ciklonas formavo trumpalaikius lietus. Trečiojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo

9,6 °C (neigiama 0,4° anomalija). Vėsiausia buvo šiaurės rytiniuose rajonuose ir Šalčininkuose, 8,5–9,0 °C (neigiama 0,3° anomalija), kitur 9,0–10,0 °C (-0,7...0,2° anomalija), kai kur centriniuose ir šiaurės rytiniuose bei pietvakariniuose rajonuose buvo 10,0–10,6 °C (-0,5...0,4° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra šoktelėjo iki 18–24 °C, žemiausia nukrito iki -4...-0 °C, Ventėje ir Nidoje, atitinkamai 3 ir 4 °C.

Balandžio mėnesio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 8,1 °C (teigiama 0,9° anomalija). Vėsiausia buvo šiaurės vakarų Lietuvoje ir kraštiniuose rytiniuose rajonuose, 7,4–8,0 °C (teigiama 0,8–1,1° anomalija), kitur buvo 8,0–8,5 °C (teigiama 0,8–1,4° anomalija), išskyrus kai kuriuos centrinius bei pietinius rajonus, kur buvo 8,5–9,0 °C (teigiama 0,9–1,4° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 20–24°C, Nidoje 18 °C, žemiausia nukrito iki -5...-1 °C. Aukščiausia oro temperatūra 23,6 °C registruota Kazlų Rūdoje balandžio 24 d., žemiausia -5,2 °C buvo balandžio 5 d. Šeduvoje.

Pirmąjį dešimtadienį kritulių Lietuvoje vidutiniškai iškrito 10,4 mm (2/3 SKN). Pietvakarių Lietuvoje daug kur kritulių kiekis tesiekė 1–5 mm (0,1–0,4 SKN), didesnėje šalies dalyje jų buvo 5–15 mm (0,3–0,9 SKN). Gausiau palijo pietrytiniuose rajonuose, 15–35 mm (1,1–2,0 SKN), didžiausias kritulių kiekis registruotas Buivydžiuose – arti 43 mm (2,4 SKN), kur balandžio 2 d. naktį registruotas pavojingas lietus (27 mm/12 val.). Didžiausias paros kritulių kiekis išmatuotas pietrytiniame šalies pakraštyje, 17–25 mm, tačiau didesnėje šalies teritorijoje iškrito vos 1–9 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–5 (dažniausiai būna 3 tokios dienos). Per antrąjį dešimtadienį vidutiniškai šalyje iškrito 8,1 mm (0,6 SKN). Vakarų Lietuvoje ir kraštiniuose rytiniuose rajonuose kritulių buvo mažiausiai, 1–5 mm (0,03–0,4 SKN), gausiausiai palijo pietiniuose rajonuose ir vietomis Aukštaitijoje, 15–21 mm (0,8–1,7 SKN), kitur iškrito 5–15 mm (0,4–1,1 SKN) kritulių. Didžiausias kritulių kiekis registruotas Druskininkuose, 20 mm. Didžiausias paros kritulių kiekis daug kur buvo 6–14 mm, Vakarų Lietuvoje ir vietomis rytinėje šalies dalyje iškrito 1–5 mm, o šiaurės vakarinėje Žemaitijos pusėje beveik nelijo. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–5, vietomis tokių dienų visai nepasitaikė (dažniausiai būna 2–3 tokios dienos). Per trečiąjį balandžio dešimtadienį Lietuvoje vidutiniškai iškritusių kritulių kiekis buvo artimas SKN, 8,4 mm. Didesnėje šalies dalyje šis kiekis neviršijo 10 mm (0,3–1,5 SKN), vietomis šiauriniuose rajonuose, rytiniame pakraštyje ir Suvalkijoje 10–20 mm (1,1–3,2 SKN), gausiausiai palijo Kazlų Rūdos sav. (27 mm, kur balandžio 25 d. registruotas pavojingas lietus). Didžiausias paros kritulių kiekis svyravo tarp 2–11 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, daug kur buvo 1–4 (dažniausiai būna 2 tokios dienos).

Per mėnesį vidutiniškai kritulių Lietuvoje iškrito apie 27 mm (0,7 SKN). Vakarų Lietuvoje, išskyrus pamarį ir Kuršių neriją, iškrito 7–15 mm (0,2–0,4 SKN), daug kur kritulių kiekis buvo 15–30 mm (0,5–0,9 SKN), pamaryje, Kuršių nerijoje, vietomis šiauriniuose rajonuose ir Pietų Lietuvoje, 30–45 mm (0,7–1,2 SKN), kraštiniuose pietiniuose ir pietrytiniuose rajonuose, 45–62 mm (1,2–1,6 SKN). Daugiausiai kritulių išmatuota Puvočiuose, apie 61 mm.

Balandžio mėn. Saulė Lietuvoje vidutiniškai spindėjo 194 val. (0,9 SKN), nuo 170 val. Dūkšte iki 226 val. Nidoje.

Balandį užregistruotas **vienas stichinis meteorologinis reiškiny** – *šalna aktyviosios augalų vegetacijos laikotarpiu* – balandžio 27–30 d. naktimis oro temperatūra šalyje nukrito iki -4...-1 °C, 5 cm aukštyje virš dirvos paviršiaus vietomis iki -9...-6 °C. Pavojingų reiškinių buvo mažai: vietomis fiksuoti po 1–4 smarkaus vėjo atvejus, kuomet vėjas siekė 15–18 m/s. Balandžio 2, 19 ir 25 d. kai kuriuose pietiniuose rajonuose registruotas smarkus lietus. Vietomis pasitaikė pavojingų šalnų, perkūnijų, nedidelės krušos, o Biržuose balandžio 5 d. fiksuota šlapio sniego apdraba.

Visoje šalyje balandžio 7 d. vidutinei paros oro temperatūrai pasiekus 5 °C, prasidėjo augalų vegetacijos sezonas – šiais metais šio laikotarpio pradžia sutapo su SKN.

Pirmomis mėnesio dienomis dirvožemiai nebuvo įšalę, tačiau balandžio 3–5 d. naktimis temperatūrai nukritus žemiau 0 °C, vietomis susiformavo 1–3 cm storio įšalas. Nuo balandžio 6 d. dirvožemio įšalo neliko, tik trumpam jis kai kur buvo įšalęs mėnesio gale.

Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje visoje šalyje svyravo apie 8–10 °C, žemiausia šiame gylyje daug kur nukrito iki 0–2 °C (Telšiuose iki -1 °C), aukščiausia pakilo iki 16–23 °C. Žemiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje visoje nukrito iki 1–3 °C, aukščiausia šiame gylyje siekė 13–18 °C.

Gegužė buvo vėsi ir labai sausa. Didesnę pirmojo dešimtadienio dalį vyravo šiaurės vakarų pernaša, o prie žemės daugiausiai orus lėmė nuo Skandinavijos keliaujantis anticiklonas. Šis aukšto slėgio laukas, tai susilpnėdamas, tai vėl sustiprėdamas, Lietuvos orams turėjo įtakos iki mėnesio vidurio. Susiklosčius tokiai situacijai, su labai trumpu ir nedidelio lietaus atnešusio ciklono apsilankymu mėnesio pradžioje, nusistovėjo sausi su stipriomis nakties šalnomis orai. Gegužės pirmasis dešimtadienis buvo labai saulėtas: Saulė Lietuvoje vidutiniškai švietė 123 val. (1,4 SKN): nuo 112 val. Šiauliuose iki 134 val. Šilutėje. Pirmojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 7,9 °C (neigiama 3,1° anomalija): nuo 6,7–7,0 °C šiaurės vakariniame šalies pakraštyje ir Šeduvos apylinkėse iki 8,0–9,0 °C Pietvakarių Lietuvoje (neigiama 1,8–3,2° anomalija) ir 9,0–9,8 °C pamaryje ir Kuršių nerijoje (neigiama 1,1° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra svyravo tarp 18–21°C, žemiausia tarp -6... -1 °C, Ventėje 0 °C, Nidoje 2 °C. Mėnesiui įpusėjus virš Skandinavijos aukštesniuose atmosferos sluoksniuose susidarė slėnis, kuris turėjo įtakos ir Baltijos šalims. Prie jo prisijungė iš pietų priartėjęs ciklono slėnis ir pagaliau palijo, orai atšilo. Deja, lietaus kiekis Lietuvoje labai skyrėsi – smarkiai lijo šalies pietrytinėje bei rytinėje dalyje, tačiau kitur kritulių buvo mažiau ir drėgmės trūko. Antrojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra buvo 13,8 °C (teigiama 1,4° anomalija). Daug kur buvo 13–14 °C (teigiama 0,5–2,5° anomalija), Pietvakarių Lietuvoje ir Aukštaitijoje, išskyrus šiaurės rytinę jos dalį, 14–15 °C (teigiama 1,1–2,5° anomalija), vėsiausia buvo kraštiniuose šiaurės vakariniuose rajonuose, 12,5–13 °C. Aukščiausia oro temperatūra šoktelėjo iki 24–27 °C, žemiausia nukrito iki -0...6 °C, Varėnoje beveik iki -2 °C, Nidoje 8°C. Praslinkus atmosferos frontams antrojo ir trečiojo dešimtadienių sandūroje vėl pradėjo stiprėti Azorų gūbrio įtaka ir anticiklonas, susidaręs virš Danijos, iš šiaurinių platumų savo rytine dalimi įtraukė šaltesnį orą. Vietomis trumpai su perkūnija palijo paskutinio dešimtadienio viduryje, kai iš vakarų per šalį slinko šaltasis atmosferos frontas. Jam nukeliavus į rytus, padidėjo Azorų anticiklono gūbrio įtaka ir su šiaurės vakarų srautais sugrįžo sausas laikotarpis su šalnomis. Šį dešimtadienį giedrų dienų netrūko: Saulė Lietuvoje vidutiniškai švietė 136 val. (1,3 SKN) – nuo 123 val. Varėnoje iki 144 val. Šilutėje. Trečiojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra buvo 14,8 °C (teigiama 0,9° anomalija). Vėsiausia buvo šiaurės vakariniame šalies pakraštyje, žemiau 14 °C, didesnėje šalies dalyje buvo 14–15 °C (teigiama 0,2–1,4° anomalija), Pietų Lietuvoje, Kuršių nerijoje ir vietomis Žemaitijoje 15–16 °C (teigiama 0,8–2,0° anomalija), Ventės apylinkėse 16,4 °C. Aukščiausia oro temperatūra siekė 24–28 °C, žemiausia nukrito iki -1...4 °C, Nidoje ir Ventėje, atitinkamai 8 ir 9 °C.

Gegužės mėnesio vidutinė oro temperatūra buvo 12,3 °C (neigiama 0,2° anomalija). Vėsiausia buvo daugelyje šiaurinių bei šiaurės rytinių rajonų bei pietrytiniame šalies pakraštyje, 11–12 °C (-0,9...0,1° anomalija), kitur ši temperatūra svyravo tarp 12–13 °C (-0,7...0,6° anomalija), tik Kuršių nerijoje, Ventėje ir Elektrėnuose buvo 13,0–13,7 °C (teigiama 1,2° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 25–28 °C, žemiausia nukrito iki -6...-1 °C, Nidoje 2 °C, Ventėje 0 °C. Aukščiausia paros oro temperatūra registruota gegužės 25 d. Druskininkuose, 27,7 °C, žemiausia gegužės 6 d. Skuode, -6,0 °C – tai naujas šios paros žemiausios oro temperatūros rekordas Lietuvoje.

Pirmasis dešimtadienis pasitaikė labai sausas – vidutinis kritulių kiekis Lietuvoje buvo 1,5 mm (0,1 SKN). Didesnėje šalies dalyje kritulių neregistruota visai arba jų kiekis neviršijo 3 mm (0–0,2 SKN), pietiniame–pietrytiniame šalies pakraštyje ir kai kuriuose šiaurės rytiniuose rajonuose 3–9 mm (0,1–0,6

SKN), gausiausiai palijo Puvočiuose (9 mm). Didžiausias paros kritulių kiekis tik vietomis siekė 1–4 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, beveik niekur nebuvo, tik kai kur pasitaikė vos po 1–2 (paprastai būna 2–3 tokios dienos). Antrasis dešimtadienis buvo drėgniausias šį mėnesį – vidutinis kritulių kiekis siekė 13,7 mm (2/3 SKN). Daug kur Lietuvoje kritulių iškrito 5–15 mm (0,3–0,7 SKN), daugiau jų registruota pietrytinėje šalies dalyje ir Laukuvos apylinkėse, 15–25 mm (0,6–1,4 SKN). Gausiausiai palijo kraštiniuose pietiniuose rajonuose ir Vilniuje, 25–31 mm (1,2–1,4 SKN). Daugiausiai kritulių išmatuota Druskininkuose (31 mm), o gegužės 17 d. Rytų ir Pietų Lietuvoje net 15-oje stočių registruotas pavojaingas lietus. Didžiausias paros kritulių kiekis daugelyje rajonų siekė 5–14 mm, kai kuriuose pietiniuose rajonuose 16–23 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–3 (paprastai būna 3–4 tokios dienos). Trečiasis dešimtadienis buvo labai sausas – vidutiniškai kritulių šalyje iškrito vos 0,7 mm (7 % SKN). Daug kur kritulių kiekis neviršijo 1 mm, o 42 (iš 66) AMS kritulių registruoti tik pėdsakai arba jų nebuvo visai (0–4% SKN). Daugiau kritulių fiksuota vietomis šiauriniuose rajonuose, Lankupiuose, Jurbarko ir Raseinių r. savivaldybėse, 1–5 mm (6–15 % SKN). Tik 2 AMS kritulių iškrito daugiau nei 5 mm: Pakruojyje apie 6 mm, Kalvarijoje apie 16 mm. Kadangi šį laikotarpį beveik nelijo, tai didžiausias paros kritulių kiekis tik šiauriniuose rajonuose vietomis siekė 1–2 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1 (paprastai būna 2–3 tokios dienos).

Šį mėnesį vidutinis kritulių kiekis Lietuvoje tesiekė trečdalį mėnesio normos, apie 16 mm. Daugelyje rajonų jų išmatuota 5–15 mm (0,1–0,3 SKN), Rytų Lietuvoje ir kai kuriuose pietiniuose rajonuose 15–25 mm (0,3–0,4 SKN), Pietų Lietuvoje, Tauragnų ir Molėtų apylinkėse 25–36 mm (0,4–0,6 SKN). Daugiausiai kritulių per mėnesį iškrito Druskininkuose (36 mm) ir Puvočiuose (35 mm). Gegužės 17 d. daug kur, o gegužės 25 d. Kalvarijoje registruoti pavojaingi lietus.

Gegužės mėnesį Saulės spindėjimo vidutinė trukmė Lietuvoje siekė 347 val. (1,2 SKN), ilgiausiai Saulė švytėjo Biržuose, 363 val., trumpiausiai Varėnoje, 319 val.

Šį mėnesį užregistruoti **4 stichiniai meteorologiniai reiškiniai***. Šalna aktyviosios augalų vegetacijos laikotarpiu prasidėjusi balandžio pabaigoje, laikėsi toliau ir trečdalį bei daugiau šalies teritorijos apėmė iki gegužės 12 d., tačiau kaip lokalus reiškinys tęsėsi iki gegužės 14 d. Kai kuriomis naktimis pavienėse AMS fiksuoti tų parų žemiausios oro temperatūros rekordai. Šalčiausia buvo gegužės 6-os naktis: Skuodo AMS oras atšalo iki $-6,0^{\circ}\text{C}$, ir tai buvo tos paros žemiausia oro temperatūra išmatuota Lietuvoje nuo 1961 m. Tą naktį 5 cm aukštyje Skuode registruota net $-9,8^{\circ}\text{C}$. Labai šalta buvo ir gegužės 7-os naktis – paros rekordas buvo pasiektas Skuode ir Joniškėje, $-4,7^{\circ}\text{C}$. Šalna, kaip stichinis reiškinys, vėl išplito po šalį gegužės 28 d. (žemiausia temperatūra 5 cm aukštyje fiksuota Anykščių AMS, $-5,7^{\circ}\text{C}$) ir gegužės 31 d (žemiausia šiame aukštyje buvo Šilutės AMS, $-3,7^{\circ}\text{C}$). Gegužės 22 d. Šilutės r. registruota sausra augalų vegetacijos laikotarpiu (ją apibūdinantis indeksas TPI nukrito žemiau 3,5). Šis reiškinys plito Žemaitijoje: gegužės 24 d. fiksuotas Klaipėdos r. sav., gegužės 30 d. Palangos m. bei Kretingos r. sav.

Iš pavojaingų reiškinų dažniausiai pasitaikydavo šalnos: Skuodo ir Anykščių AMS užregistravo net 19, Akmenėje 18, Rietave 17 naktų su šalnomis 5 cm aukštyje. Daug kur tokių naktų buvo daugiau nei trečdalį mėnesio, 11–15. Net ir oro temperatūra Skuode buvo nukritusi iki neigiamos 11 naktų, Varėnoje ir Molėtuose pasitaikė 10 tokių naktų. Nepaisant sausos gegužės, visgi fiksuotos 2 dienos su smarkiu lietumi: gegužės 17 d. ir gegužės 25 d. Pastarąją dieną Kalvarijos AMS per 2 val. iškrito beveik 16 mm. Vietomis griaudėjo perkūnijos, tvyrojo rūkas. Sausringas laikotarpis, kaip pavojaingas meteorologinis reiškinys, kai kuriose Plungės ir Šilutės r. seniūnijose pradėtas fiksuoti gegužės 9 d. ir per antrąjį dešimtadienį, nors ir labai lėtai, plito Vakarų Lietuvoje. Paskutinę dešimtadienio dieną šis pavojaingas reiškinys buvo apėmęs pavienes Klaipėdos, Kretingos, Plungės, Šilalės ir Šilutės r. sav. seniūnijas, taip pat buvo fiksuota visose Rietavo sav. seniūnijose bei Palangos m. sav. teritorijoje. Tai tęsėsi visą trečiąjį dešimtadienį, todėl mėnesio pabaigoje situacija nepagerėjo – apimama teritorija toliau didėjo,

pavojingas reiškinyms vietomis pasiekė stichines reikšmes. Pavojingas didelis (IV klasės) miškų gaisringumas vietomis šiauriniuose rajonuose fiksuotas trečiojo dešimtadienio pradžioje ir mėnesio pabaigoje apėmė jau visą šalį.

Aktyviosios augalų vegetacijos pradžia, arba laikotarpis, kai vidutinė paros oro temperatūra pasiekia ir viršija 10 °C, daugelyje šalies rajonų prasidėjusi dar balandžio mėnesį, pajūrio zonoje fiksuota gegužės 8–9 d., t. y. vidutiniškai 6 dienomis vėliau lyginant su SKN.

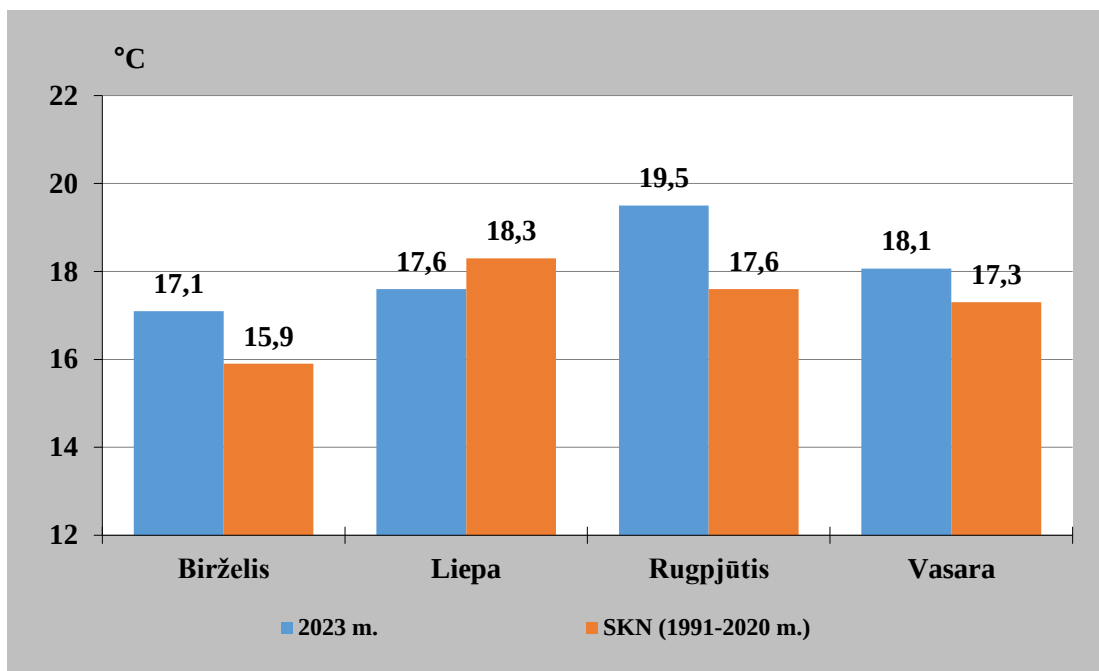
Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje šalyje svyravo tarp 15–18 °C, žemiausia šiame gylyje daug kur nukrito iki 3–7 °C (Dūkšte iki 1 °C), aukščiausia pakilo iki 23–31 °C. Žemiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje svyravo tarp 5–10 °C, aukščiausia šiame gylyje siekė 19–25 °C.

1.2.3. Vasara (birželis–rugpjūtis)

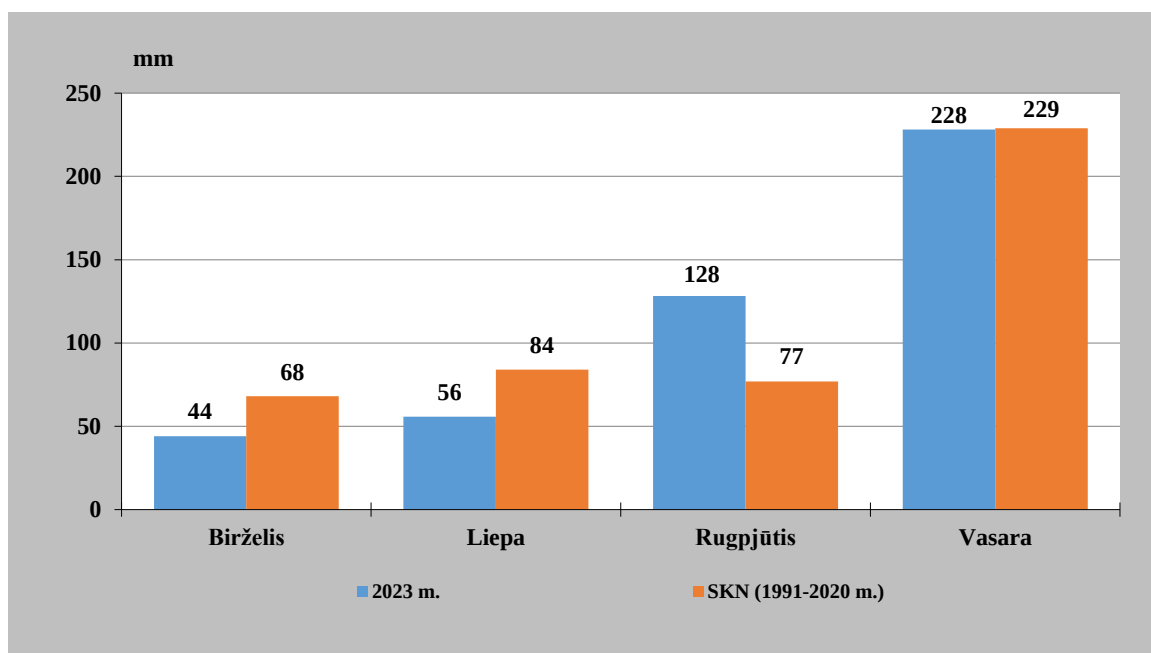
Sezonas prasidėjo sausais ir vėsiais orais, nes aukštesniuose atmosferos sluoksniuose nusistovėjo šiaurės vakarų pernaša, o prie žemės dažniausiai orus lemdavo šaltosios anticiklonų dalys. Birželio antroje pusėje atsisuko atogrąžų oro masę gabenantys srautai, nulėmę nepastovius orus, kurie tęsėsi ir liepos pradžioje. Sutrikdyta zoninė pernaša, kuomet geopotencialai slėniai kaitaliodavosi su gūbriais, laikėsi iki sezono vidurio. Vėliau iki liepos pabaigos aukščiauose įsitvirtino platus slėnis, kuris atvėrė kelią vėjams ir drėgnus orus per pietinę Skandinaviją nešantiems ciklonams. Situacija smarkiai pasikeitė rugpjūtį, nes beveik iki šio mėnesio vidurio aukštesniuose sluoksniuose įsitvirtino siauras slėnis, nusidriekęs nuo Islandijos iki pat Graikijos – į Baltijos šalį nukrypo pietų srautas, kuris priartino neramius orus nulėmusią atogrąžų oro masę. Dėl besikaitaliojančios pietvakarių, vakarų pernašos orai iki pat vasaros pabaigos išliko permainingi – sausus gūbrius keisdavo drėgni, bet šilti slėniai.

Vasara buvo 0,8° šiltesnė nei įprastai (17 pav., 1–3 lentelės). Šilčiausias sezono mėnuo buvo rugpjūtis (teigiama 1,9° anomalija) ir net 1,9° aplenkęs liepą. Nepaisant šio fakto, visgi pati karščiausia vasaros diena fiksuota liepą: šio mėnesio 16-ą dieną Kalvarijoje aukščiausia oro temperatūra šoktelėjo iki 34,9 °C. Birželis buvo irgi šiltas (teigiama 1,2° anomalija), o liepa, priešingai, buvo vėsesnė nei įprastai (neigiama 0,7° anomalija).

Per sezoną iškritusių kritulių kiekis buvo labai artimas sezono normai (18 pav.), tačiau, kaip dažnai šiltuoju metų laiku pasitaiko, krituliai pasiskirstė netolygiai tiek teritorijos, tiek mėnesių atžvilgiu (4–6 lentelės). Sausesni nei paprastai buvo birželis ir liepa (atitinkamai 65 ir 66 % SKN). Rugpjūtis, priešingai, pasižymėjo ne tik didele šiluma, bet ir drėgme (norma viršyta net 167 %). Neramiais orais išsiskyrė rugpjūtis: tiek mėnesio pradžioje, tiek jo gale fiksuotos konvekcinės audros, kurios vietomis atnešė labai daug lietaus, formavo stambią krušą bei stiprius škvalus.

17 pav. Vidutinė mėnesių ir sezono oro temperatūra 2023 metų vasarą bei SKN

18 pav. Mėnesių ir sezono vidutinis kritulių kiekis 2023 metų vasarą bei SKN

Meteorologinės vasaros arba laikotarpio, kai vidutinė paros oro temperatūra pasiekia ir viršija 15 °C, pradžia daug kur pietvakariniuose ir centriniuose šalies rajonuose fiksuota gegužės 20 d. (apie 2 savaites anksčiau nei norma), o šiauriniuose, rytiniuose ir pietrytiniuose šalies rajonuose fiksuota birželio 12–13 d., t. y. apie 5 dienas vėliau lyginant su SKN. Meteorologinės vasaros pabaiga konstatuota labai vėlai: didesnėje Lietuvos dalyje spalio 4 d., o vakarinėje ir šiaurės rytinėje dalyje spalio 5 d. Tai įvyko vidutiniškai mėnesiu vėliau nei SKN, todėl šis sezonas truko nuo 113 iki 138 dienų (už SKN ilgesnis net 19–57 dienomis).

Šią vasarą užregistruota **12 stichinių meteorologinių reiškinių***. Gegužės pabaigoje prasidėjusi *sausra vegetacijos laikotarpiu* truko ir didesnę liepos dalį, daugiausia šalies vakariniuose rajonuose. Birželio 3–5 d. registruota *šalna* (5 cm aukštyje vietomis net iki -5 °C); birželio 7– liepos 5 d. fiksuota *sausra miškuose*, lokalus *labai smarkus lietus* išmatuotas birželio 18 d. ir rugpjūčio 6–8 d. Be to, liepos 31 d. virš Baltijos jūros stebėtas *viesulas*. Du *labai smarkios audros* atvejai registruoti rugpjūčio 5–8 d. ir 30–31 d. Per šias audras kai kur iškrito *labai stambi kruša* (ledėkų skersmuo siekė 2–9 cm). *Labai smarkus vėjas (škvalas)*, pasiekęs katastrofinio reiškinio kriterijų, užfiksuotas rugpjūčio 6 d. Kybartų AMS (33,5 m/s), dar vienas SMR *škvalo* atvejis pasitaikė Žagarėje rugpjūčio 7 d. Rugpjūčio 15–20 d. šalyje užregistruota *kaitra*.

Birželis buvo šiltas ir sausas. Mėnesio pradžioje sustiprėjus šiaurės vakarų pernašai ir praslinkus šaltajam atmosferos frontui Lietuvoje orai atšalo – naktimis vėl stebėtos šalnos, o kritulių stokota. Aukšto slėgio sritį, priartėjusią nuo Skandinavijos, pirmojo dešimtadienio viduryje pakeitė nuo D. Britanijos nusidriekęs anticiklono gūbrys – prie Lietuvos priartėjus šiltesnei jo pusei, šalnos baigėsi. Dar vienas anticiklonas, šįkart virš Skandinavijos, sustiprino savo pozicijas šio laikotarpio pabaigoje. Pirmojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra buvo 14,4 °C (neigiama 1,1° anomalija): nuo 13,0–14,0 °C šiaurės Lietuvoje ir Laukuvos apylinkėse (neigiama 0,7–2,0° anomalija) iki 15,0–16,2 °C Pietvakarių Lietuvoje, pamaryje bei Kuršių nerijoje (-1,0...0,3° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra pakilo iki 25–31 °C, žemiausia nukrito iki -1...4 °C, Ventėje ir Nidoje atitinkamai 6 ir 7 °C. Dešimtadienio pirmoje pusėje daug kur **naktimis**, daugiausiai arti dirvos paviršiaus, fiksuotos šalnos iki -0...-5 °C. Antrasis dešimtadienis prasidėjo sausais, tačiau vėl gerokai vėsesniais orais. Mėnesio viduryje Lietuvą pasiekė šiltesnio ir drėgnesnio oro srautas iš vakarų ir pietvakarių – atogrąžų ore formavosi nepastovumo linijos, kurios formavo liūtinius lietus su perkūnijomis. Antrojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 17,9 °C (teigiama 2,0° anomalija). Vėsiausia buvo kraštiniuose šiaurės vakariniuose rajonuose, 16,4–17,0 °C (teigiama 1,3° anomalija), Pietų ir Vakarų Lietuvoje bei Molėtų apylinkėse 17,0–18,0 °C (teigiama 1,0–2,6° anomalija), kitur 18,0–19,3 °C (teigiama 1,8–3,0° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 25–31 °C, žemiausia nukrito iki 2–8 °C, Skuode 1 °C, vietomis 9–13 °C. Panaši situacija išliko ir trečiojo dešimtadienio pradžioje. Deja, kritulių kiekis skirtinguose regionuose buvo labai nevienodas – mažiausiai jų registruota šalies šiaurės vakariniuose bei šiaurės rytiniuose rajonuose. Po trumpos sausesnių orų pertraukos trečiojo dešimtadienio viduryje iš pietryčių mūsų šalį pasiekė ciklono slėnis, kuris susijungė su Atlanto ciklono slėniu ir pagaliau daugelyje rajonų palijo, tačiau lietus aplenkė labiausiai drėgmės stokojančius šiaurinius šalies pakraščius. Trečiasis dešimtadienis buvo šilčiausias šį mėnesį – vidutinė oro temperatūra siekė 19,0 °C (teigiama 2,6° anomalija). Didesnėje Pietų ir Vakarų Lietuvos dalyje buvo 18,0–19,0 °C (teigiama 1,9–3,2° anomalija), šiaurinėje šalies pusėje, vietomis pietiniuose rajonuose, pamaryje ir Kuršių nerijoje buvo 19,0–20,0 °C (teigiama 2,5–3,4° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra šoktelėjo iki 28–31 °C, žemiausia nukrito iki 8–14 °C.

Mėnesio vidutinė oro temperatūra buvo 17,1 °C (teigiama 1,2° anomalija). Vėsiausia buvo šiaurės vakariniame šalies pakraštyje, 15,9–16,5 °C (teigiama 1,0° anomalija), šilčiausia Tauragės, Ventės ir Jonavos apylinkėse, 17,6–17,8 °C (teigiama 1,2° anomalija), kitur 16,5–17,5 °C (teigiama 0,6–1,7° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 28–31 °C, žemiausia oro temperatūra nukrito iki -1...4 °C, Ventėje ir Nidoje atitinkamai 6 ir 7 °C. Aukščiausia paros oro temperatūra registruota birželio 21 d. Kybartuose 31,0 °C, žemiausia birželio 3 d. Skuode, -1,3 °C.

Per pirmąjį dešimtadienį Lietuvoje kritulių buvo labai mažai, vidutiniškai iškrito vos 2,2 mm (14% SKN): Vakarų Lietuvoje, pietiniame šalies pakraštyje, šiaurinėje Vidurio Lietuvos pusėje kritulių nebuvo visai arba jų kiekis neviršijo 1 mm (0,0–0,4 SKN), kitur iškrito 1–6 mm (0,1–0,4 SKN), ir tik 7 matavimo vietose, daugiausiai rytinėje dalyje, kritulių kiekis siekė 6–9 mm (0,3–0,5 SKN). Gausiau kritulių iškrito Dūkšte, 8,3 mm. Didžiausias paros kritulių kiekis daug kur buvo 1–7 mm, vietomis kritulių iškrito mažiau

arba jų visai nebuvo. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–2, kai kur tokių dienų nebuvo visai (paprastai būna apie 2 tokias dienas). Antrąjį dešimtadienį Lietuvoje vidutiniškai iškrito artimas normai kritulių kiekis, 25,2 mm. Jie pasiskirstė labai nevienodai: mažiausiai kritulių iškrito Aukštaitijoje, Palangoje, Puvočiuose ir vietomis Mažeikių r. sav., 1–20 mm (0,04–0,9 SKN), Pietų ir Vakarų Lietuvoje 20–60 mm (0,7–2,1 SKN), Joniškio apylinkėse net 60–80 mm. Daugiausiai kritulių išmatuota Joniškio AMS, 78,3 mm, kur birželio 18 d. registruotas stichinis lietus. Didžiausias paros kritulių kiekis fiksuotas Joniškyje, daugiau nei 65 mm, daugelyje stočių jis siekė 8–26 mm, vietomis pietiniuose rajonuose 34 mm, rytiniuose rajonuose 1–6 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–6 (paprastai būna 3–4 tokios dienos). Vidutinis kritulių kiekis paskutinįjį dešimtadienį buvo apie 16,6 mm (0,6 SKN). Tradiciškai vasarą, krituliai pasiskirstė labai netolygiai: Vakarų Lietuvoje ir vietomis Panevėžio ir Utenos apskrityse kritulių buvo mažiausiai, 0,3–10 mm (0,03–0,3 SKN), didesnėje šalies dalyje 10–30 mm (0,4–1,2 SKN) ir tik kai kur šalies pietuose bei pietryčiuose kritulių iškrito daugiau nei 30 mm, 30–52,3 mm (0,7–1,1 SKN), daugiausiai Varėnoje, 52,3 mm. Didžiausias paros kritulių kiekis išmatuotas Varėnoje, 28 mm, daug kur iškrito 2–15 mm. Dienų, kai jų iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–6 (paprastai šį dešimtadienį būna 3–4 tokios dienos).

Per mėnesį vidutiniškai kritulių iškrito 44,2 mm (0,6 SKN). Kritulių pasiskirstymas buvo labai netolygus: mažiausiai kritulių teko šiaurės rytiniams rajonams ir Telšių apylinkėms, 9–25 mm (0,1–0,4 SKN), didesnėje šalies dalyje iškrito 25–50 mm kritulių (0,4–0,9 SKN), pietiniuose rajonuose, šiauriniame šalies pakraštyje ir vietomis Žemaitijoje kritulių buvo 50–101 mm (0,8–1,3 SKN). Daugiausiai kritulių per mėnesį iškrito Joniškyje (100,7 mm).

Birželio mėnesį Saulės spindėjimo vidutinė trukmė Lietuvoje buvo 312 val. (1,1 SKN). Ilgiausiai Saulė švytėjo Šilutėje, 344 val., trumpiausiai Varėnoje, 278 val.

Šį mėnesį užregistruoti **4 stichiniai meteorologiniai reiškiniai***. Gegužės paskutinį dešimtadienį prasidėjusi *sausra augalų vegetacijos laikotarpiu* tęsėsi ir birželį: per pirmąjį dešimtadienį šis reiškinys buvo fiksuotas vietomis vakariniuose ir pietvakariniuose rajonuose, antrojo dešimtadienio pradžioje sausra buvo fiksuojama jau ir visoje Neringos sav. teritorijoje. Vėliau ji plito į didesnę vakarinių rajonų dalį bei pietinius ir centrinius rajonus. Mėnesio pabaigoje ji baigėsi pajūrio zonoje, tačiau dar vietomis laikėsi vakariniuose ir šiauriniuose rajonuose. Birželio 2 d. lokaliai prasidėjusi *šalna aktyviosios augalų vegetacijos laikotarpiu* birželio 3–5 d. apėmė trečdalį ir daugiau šalies teritorijos. Žemiausia šio laikotarpio oro temperatūra fiksuota Skuodo AMS, $-1,3$ °C, o 5 cm aukštyje virš dirvos paviršiaus Varėnos AMS, $-5,2$ °C. Nuo birželio 7 d. šiauriniuose miškų padaliniuose fiksuota *lokali sausra miškuose* (labai didelis miškų gaisringumas), kuri vis plėtėsi ir nuo birželio 11 d. keletą dienų viršijo jau trečdalį šalies teritorijos. Šis reiškinys nuo birželio 20 d. silpnėjo, bet kaip lokalus fiksuotas dar šiaurės rytiniuose miškų padaliniuose prasitęsė ir liepos mėnesio pradžioje. Birželio 30 d. Kupiškio rytiniame regione kompleksinio miškų gaisringumo reikšmė buvo didžiausia ir siekė 16699. Birželio 18 d. Joniškio AMS išmatuotas *labai smarkus lietaus* kiekis per 12 val. siekė 65,2 mm.

Iš pavojingų reiškinių daugiausia buvo nestiprių šalnų, kurios truko iki birželio 12 d. Nors mėnuo ir buvo sausesnis nei įprastai, tačiau perkūnijos buvo dažnos: daugiausiai jų užregistruota Laukuvoje (10 atvejų), Kaune (7 atvejai), kitur stebėta po 1–6 atvejus. Birželio 17–19 ir 27–29 d. vietomis registruoti pavojingo lietaus atvejai. Birželio 8, 15–17 ir 21 d. vietomis registruotas karštis (30–31 °C). Daug kur nuo gegužės pabaigos tęsėsi didelis gaisrų pavojus (IV gaisringumo klasė) miškuose bei sausringas laikotarpis. Be to, pasitaikė lokalios nedidelės krušos. Didžiausias vėjo greitis kai kur siekė 15–19 m/s.

Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje visoje šalyje svyravo apie 20–23 °C, žemiausia šiame gylyje daug kur nukrito iki 10–14 °C (Šilutėje iki 9°C), aukščiausia pakilo iki 27–34 °C. Žemiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje visoje šalyje svyravo tarp 12–16 °C, aukščiausia šiame gylyje buvo 23–29 °C.

Liepa buvo vėsesnė ir sausesnė nei įprastai. Mėnesio pradžioje su pietvakarių pernaša Lietuvą pasiekdavo šilti Atlanto slėniai – didesnę pirmojo dešimtadienio dalį vyravo šilti su trumpais lietumis ir retkarčiais su perkūnijomis orai. Šio laikotarpio pabaigoje iš Centrinės Europos priartėjo anticiklonas, kuris susijungė su aukšto slėgio sritimi nuo Skandinavijos ir lėmė sausus ir šiltus orus. Pirmojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 17,3 °C (neigiama 0,3° anomalija). Vėsiausia buvo Vidurio ir Vakarų Lietuvoje (išskyrus siaurą pajūrio ir pamario ruožą bei Šalčininkų apylinkes), 16,4–17,0 °C (neigiama 0,4–0,7° anomalija) Šilčiausia buvo Kuršių nerijoje, pajūryje, pamaryje ir Druskininkų bei Birštono apylinkėse, 18,0–18,8 °C (teigiama 0,2° anomalija), kitur 17,0–18,0 °C (–0,8...0,1° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra pakilo iki 23–27 °C, žemiausia nukrito iki 6–11 °C, pajūryje ir pamaryje 12–14 °C. Antrojo dešimtadienio pradžioje silpni vakariniai srautai pastūmėjo keletą atmosferos frontų Baltijos šalių link ir atslinko šiltesni orai, tačiau lietaus buvo mažai. Dar kartą anticiklono poveikyje Lietuva buvo mėnesio viduryje, o jam pasitraukus Rusijos link, į mūsų šalį plūstelėjo neramius orus formavusi atogrąžų oro masė – praėjo trumpos liūtys su perkūnijomis ir škvaliniais vėjo sustiprėjimais. Antrasis dešimtadienis buvo gerokai šiltesnis už pirmąjį – vidutinė oro temperatūra siekė 18,6 °C (teigiama 0,4° anomalija). Vėsiausia buvo Žemaičių aukštumoje ir Šalčininkų apylinkėse, 17,3–18,0 °C (–0,1...0,3° anomalija), šilčiausia Pietų Lietuvoje ir siaurame pajūrio bei pamario ruože, 19,0–20,1 °C (teigiama 0,6–1,0° anomalija), kitur buvo 18,0–19,0 °C (0,0–0,6° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra svyravo tarp 30–35°C, žemiausia nukrito iki 5–10 °C, Molėtuose apie 4 °C, vietomis vakariniuose rajonuose bei pajūryje iki 11–15 °C. Dešimtadienių sandūroje su vakarų pernaša atslinko vėsesni orai, o per Skandinaviją slenkanti daugiacentrė depresija pastūmėjo keletą antrinių šaltųjų frontų, atnešusių trumpo lietaus, kuris šalyje pasiskirstė labai nevienodai. Paskutinio dešimtadienio viduryje Lietuvą pasiekė ciklono nuo D. Britanijos šiltasis sektorius ir orai trumpam atšilo, praėjo nedideli lietūs, naktimis nusidriekė rūkai. Vėliau iki mėnesio pabaigos aukštesniuose sluoksniuose išliko platus slėnis su nestipria vakarų pernaša – orai tapo permainingi, nes priežeminiai gūbriai kaitaliodavosi su mažai išraiškingais slėniais ir šiltesnį orą išstumdavo vėsa. Trečiojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 16,9 °C (neigiama 2,2° anomalija). Vėsiausia buvo Žemaičių aukštumoje, 16,4–17,0 °C (neigiama 2,3–2,9° anomalija); didesnėje šalies dalyje svyravo tarp 17,0–18,0 °C (neigiama 2,2–2,6° anomalija), Pietų Lietuvoje ir pajūryje 18,0–19,0 °C (neigiama 1,3–2,3° anomalija), Nidoje ir Ventėje 18,2–18,4 °C (neigiama 1,4° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 22–28 °C, žemiausia nukrito iki 6–11 °C, pajūryje ir pamaryje 12–14 °C.

Liepos mėnesio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 17,6 °C (neigiama 0,7° anomalija). Šiaurės vakariniuose rajonuose buvo 16,4–17,0 °C (neigiama 0,8–1,1° anomalija), daugelyje rajonų 17,0–18,0 °C (neigiama 0,5–1,1° anomalija), Pietų Lietuvoje ir siaurame pajūrio ruože 18,0–18,5 °C (–0,5...0,0° anomalija), Kuršių nerijoje, Ventės ir Druskininkų apylinkėse 18,5–19,1 °C (neigiama 0,2° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 30–35°C, žemiausia nukrito iki 4–12 °C, Nidoje ir Ventėje 13–14 °C. Žemiausia paros oro temperatūra registruota liepos 11 d. Molėtuose, 3,8 °C, aukščiausia liepos 16 d. Kalvarijoje, 34,9 °C – tai buvo ir aukščiausia oro temperatūra šiais metais.

Per pirmąjį dešimtadienį kritulių vidutiniškai iškrito 17,1 mm (0,6 SKN). Mažiausiai kritulių išmatuota Pietų Lietuvoje, šiaurės rytiniame šalies pakraštyje bei Aunuvėnų, Pasvalio, Šiaulėnų, Tabakinės ir Ventės apylinkėse, 2–15 mm (0,1–0,6 SKN), kitur jų iškrito 15–30 mm (0,5–1,1 SKN). Tik keliose stotyse kritulių kiekis buvo didesnis – 30–41 mm (1,1–1,3 SKN). Kai kuriomis dienomis vietomis lijo smarkiai ir daugiausiai lietaus per šį laikotarpį išmatuota Buivydžiuose (41,0 mm). Didžiausias paros kritulių kiekis, daug kur buvo 2–13 mm, vietomis 20 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥1 mm, buvo 2–5 (paprastai būna 3–4 tokios dienos). Antrasis dešimtadienis buvo dar sausesnis už praėjusį: Lietuvoje vidutiniškai iškrito 10,0 mm (0,3 SKN). Skuode kritulių neregistruota visai, didžiojoje šalies dalyje jų kiekis nesiekė 10 mm (0–0,3 SKN), pietvakarinėje ir pietrytinėje dalyse 10–30 mm (0,3–0,7 SKN) ir tik Tauragėje

bei Šalčininkuose kritulių kiekis buvo nežymiai didesnis nei 30 mm, atitinkamai 31,7 mm ir 33,0 mm (1,1 SKN). Lietinga pasitaikė liepos 18 d. kai kuriuose šalies pietvakariniuose ir rytiniuose rajonuose. Didžiausias paros kritulių kiekis buvo 2–10 mm, vietomis pietiniuose rajonuose 21–23 mm, kai kur šiaurės vakariniame šalies pakraštyje kritulių beveik nebuvo. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–3, vietomis tokių dienų nepasitaikė visai (paprastai būna 3–4 tokios dienos). Per trečiąjį dešimtadienį šalyje kritulių vidutiniškai iškrito 28,8 mm (1,1 SKN). Pietų Lietuvoje, vietomis šiauriniuose rajonuose ir Guntauninkų apylinkėse kritulių kiekis neviršijo 20 mm (0,4–1,0 SKN), daug kur iškrito 20–40 mm kritulių (0,7–1,8 SKN), šiaurės vakarinėje ir šiaurės rytinėje dalyje 40–60 mm (1,3–2,3 SKN). Daugiausiai kritulių registruota Utenoje (67 mm, 2,8 SKN) ir Plungėje 79 mm. Keletą dienų vietomis registruotas smarkus lietus. Didžiausias paros kritulių kiekis buvo 9–27 mm, vietomis, daugiausia pietinėje šalies dalyje, 3–6 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 4–8 (paprastai būna apie 3 tokias dienas).

Šį mėnesį kritulių Lietuvoje vidutiniškai iškrito apie 55 mm (2/3 SKN). Pietų Lietuvoje, Joniškio ir Guntauninkų apylinkėse kritulių iškrito mažiausiai, 20–40 mm (0,3–0,5 SKN), Rytų ir Vakarų Lietuvoje (išskyrus pajūrį ir Tauragnų–Švenčionių apylinkes) palijo gausiau – 60–120 mm (0,7–1,1 SKN), kitur 40–60 mm (0,5–0,8 SKN). Daugiausiai kritulių registruota Plungėje (117 mm) ir Šalčininkuose (98 mm).

Saulės spindėjimo vidutinė trukmė Lietuvoje buvo 269 val. (0,9 SKN), trumpiausiai Saulė švytėjo Biržuose (241 val.), ilgiausiai Nidoje (295 val.).

Šį mėnesį užregistruoti **3 stichiniai meteorologiniai reiškiniai***. Prasidėjusi gegužės pabaigoje iki liepos 23 d. tęsėsi (daugiausia šiaurės rytinėje šalies dalyje) *sausra augalų vegetacijos laikotarpiu*; birželio 15–17 d. trečdalyje šalies miškų padalinių fiksuota *sausra miškuose*, bet lokali tęsėsi iki liepos 5 d.; liepos 31 d. Baltijos jūroje ties Būtinge, remiantis fb “*Orų entuziastai*” informacija, stebėtas vandens *viesulas*, kuriame vėjo greitis galėjo siekti 28 m/s.

Iš pavojingų reiškinių daugiausiai registruota perkūnijų: daug kur po 1–3 atvejus, vietomis 4–5 atvejus. Pasitaikė po 1–3, vietomis 4–6 rūko atvejus. Liepos 2, 3, 6, 7, 18, 22, 23, 25 ir 31 d. kai kur fiksuota po 1–2 smarkaus lietaus atvejus. Daugelyje stočių registruoti 1–3 smarkaus vėjo atvejai, o didžiausias vėjo greitis daug kur siekė 15–19 m/s, vietomis 20–24 m/s, kai kur 12–14 m/s. Be to, pasitaikė kelios dienos su karščiu. Liepos 16 d. visoje Lietuvoje, išskyrus Nidą ir Ventę, registruotas karštis, o trijose meteorologijos stotyse viršytas buvęs maksimalios temperatūros rekordas. Karštis registruotas keliose stotyse ir liepos 17 d.

Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje Lietuvoje svyravo tarp 20–24 °C, žemiausia šiame gylyje daug kur nukrito iki 12–17 °C, aukščiausia pasiekė 28–36 °C. Žemiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje visoje šalyje nukrito iki 15–19 °C, aukščiausia pakilo iki 24–30 °C.

Rugpjūtis buvo gerokai šiltesnis ir drėgnesnis nei įprastai. Mėnesio pradžioje pietvakarių srautas į Lietuvą ginė ne tik šiltą, bet ir drėgną oro masę, nes orus lėmė Atlanto ciklono pietrytiniai slėniai su aktyviais atmosferos frontais. Atogrąžų oras plūstelėjęs pirmojo dešimtadienio viduryje išsilaikė keletą dienų ir su smarkia audra buvo išstumtas gerokai vėsesnio vidutinių platumų oro. Šią oro masę iš šiaurinių platumų įtraukė ciklonas, keliaujantis nuo Balkanų Skandinavijos link. Pirmojo mėnesio dešimtadienio vidutinė oro temperatūra šalyje buvo 18,6 °C (neigiama 0,3° anomalija). Vėsiausia buvo Žemaitijoje, 17,0–18,0 °C (neigiama 1,0–1,3° anomalija), rytiniame bei pietiniame šalies pakraštyje, Vidurio Lietuvoje, pajūryje, pamaryje ir Kuršių nerijoje buvo 18,0–19,0 °C (–1,4...0,4 anomalija), kitur 19,0–19,7 °C (–0,1...0,7° anomalija). Rugpjūčio 6 d. visoje šalyje, išskyrus Nidą ir Ventę, registruotas karštis (vietomis iki 33,8 °C). Rugpjūčio 7 d. naktį daug kur registruota „tropinė“ naktis. Aukščiausia dešimtadienio temperatūra siekė 29–34 °C, Nidoje 28 °C žemiausia svyravo tarp 7–12 °C, pamaryje 13–14 °C. Antrojo dešimtadienio pradžioje orai vėl pamažu šilo, nes šaltą slėnį aukščiuose pakeitė

šiltesnis vakarų srautas, ir Lietuva pateko į šiltąjį Atlanto ciklono sektorių. Tuo metu virš Balkanų ir Rusijos europinės dalies susidarė anticiklonas – jo vakarinė dalimi į Baltijos regioną plūstelėjo sausas ir karštas atogrąžų oras. Antrasis dešimtadienis pasitaikė labai šiltas: vidutinė oro temperatūra siekė 21,2 °C (teigiama 3,5° anomalija). Vėsiausia buvo šiaurės vakarinėje šalies pusėje ir pajūryje, 19,0–20,0 °C (teigiama 1,8° anomalija), karščiausia Pietų Lietuvoje, 22,0–23,0 °C (teigiama 4,0–4,4° anomalija), kitur 20,0–22,0 °C (teigiama 2,0–4,3° anomalija). Rugpjūčio 15–20 d. registruota pirmoji šiais metais kaitra. Rugpjūčio 16–19 d. naktimis vietomis vėl pasitaikė „tropinių“ naktų, o rugpjūčio 16, 17 ir 20 d. pasiekti nauji šių parų karščio rekordai. Aukščiausia dešimtadienio temperatūra siekė 30–35 °C, žemiausia svyravo tarp 7–11 °C, pamaryje apie 14 °C. Dešimtadienių sandūroje iš pietų priartėjo šiltasis atmosferos frontas, kurį greitai pakeitė šaltasis, bet jis nebuvo aktyvus ir orai ramiai atvėso. Iki trečiojo dešimtadienio vidurio orus formavo didelę teritoriją apimantis aukšto slėgio laukas – laikėsi apysausiai ir šilti orai. Dar kartą atogrąžų oras šiltuoju Atlanto ciklono sektoriumi Lietuvą pasiekė dešimtadieniui įpusėjus, o ant priartėjusio šaltojo fronto susiformavusios šilto oro bangos lėmė drėgnus su perkūnijomis orus. Ypač neramūs orai šalyje fiksuoti paskutinėmis vasaros dienomis, kuomet nuo Šiaurės Italijos per Balkanų šalis nusidriekė slėnis su keliais aktyviais mezociklonais, susisukusiais ant fronto bangų viršūnių. Šie nedideli žemo slėgio dariniai judėjo į šiaurę, atnešdami į Lietuvą smarkių liūčių, perkūnijų, lydimų stiprių škvalų ir krušos. Trečiasis dešimtadienis taip pat pasitaikė šiltas, 18,7 °C (teigiama 2,4° anomalija). Vėsiausia buvo šiaurės vakarinėje dalyje 17,4–17,8 °C (teigiama 1,1–1,6° anomalija), karščiausia Vidurio ir Pietų Lietuvoje, 19,0–20,0 °C (teigiama 2,5–3,3° anomalija), Nidoje ir Ventėje 19,2–19,6 °C (teigiama 0,6 anomalija), kitur 18–19 °C (teigiama 1,3–2,8° anomalija). Rugpjūčio 26 d. fiksuotas karštis pietinėje Lietuvos dalyje – aukščiausia oro temperatūra Birštone pakilo iki 31,7 °C ir 0,1 °C buvo pagerintas šios dienos aukščiausios oro temperatūros rekordas. Aukščiausia oro temperatūra šį dešimtadienį pakilo iki 27–32 °C, vietomis, daugiausia vakariniuose rajonuose, iki 23–26 °C, žemiausia nukrito iki 8–14 °C, Nidoje 15 °C.

Rugpjūčio mėnesio vidutinė oro temperatūra buvo 19,5 °C (teigiama 1,9° anomalija). Šiaurės vakariniuose rajonuose ji siekė 18,0–19,0 °C (teigiama 1,1–1,6° anomalija), daug kur buvo 17,0–18,0 °C (teigiama 1,6–2,5° anomalija), Vidurio ir Pietų Lietuvoje buvo šilčiausia – 20,0–20,7 °C (teigiama 2,2–2,5° anomalija), Kuršių nerijoje 19,6 °C (teigiama 0,6° anomalija). Šilčiausia buvo Alytuje (20,7 °C), o šalčiausia Skuode (18 °C). Aukščiausia oro temperatūra siekė 30–35 °C, žemiausia nukrito iki 7–11 °C, Nidoje ir Ventėje 13–14 °C. Žemiausia paros oro temperatūra registruota rugpjūčio 12 d. Akmenėje, 6,5 °C, aukščiausia rugpjūčio 17 d. Birštone, 34,6 °C.

Pirmasis dešimtadienis buvo labai drėgnas, Lietuvoje vidutiniškai iškrito 65,7 mm (2,7 SKN). Pietų Lietuvoje, Nemuno žemumoje ir vietomis Šiaurės Žemaitijoje registruota 25–50 mm (1,0–2,4 SKN), kitur 50–100 mm (2,0–4,4 SKN), gausiausiai prilijo kraštiniuose rytiniuose bei šiauriniuose rajonuose ir Klaipėdos apylinkėse, 100–150 mm (3,1–5,9 SKN). Daugiausiai kritulių registruota Klaipėdoje, 149 mm. Rugpjūčio 5–8 d. vienuolikoje matavimo stočių registruotas stichinis lietus. Taip pat šiomis dienomis bei rugpjūčio 3 ir 5 d. daug kur registruoti pavojingi krituliai. Didžiausias paros kritulių kiekis iškrito pajūryje, rytiniuose bei pietvakariniuose rajonuose, 32–63 mm, kitur, daugiausia šalies vakarinėje dalyje, 9–30 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 4–9 (paprastai būna apie 3 tokias dienas). Priešingai pirmajam, antrasis dešimtadienis buvo labai sausas: vidutinis kritulių kiekis Lietuvoje buvo tik 5,7 mm (apie 1/4 SKN). Didesnėje šalies dalyje kritulių kiekis neviršijo 5 mm ar jų nebuvo visai (0,0–0,2 SKN), 5–10 mm registruota vakariniuose, šiaurės rytiniuose ir vietomis pietiniuose rajonuose (0,2–0,5 SKN) ir tik kai kuriose stotyse, praėjus trumpoms liūtimis, registruotas didesnis nei 10 mm kritulių kiekis (0,5–2,6 SKN). Daugiausiai kritulių išmatuota Aunuvėnuose (58 mm) ir Pakruojyje (38 mm), visai nebuvo registruota kritulių Kelmėje, Raseiniuose ir Tauragėje. Vietomis rugpjūčio 17–20 d. registruoti pavojingi lietūs, stipriausia liūtis registruota rugpjūčio 18 d. Pakruojyje, per 1 val. iškrito 38,3 mm. Didžiausias paros

kritulių kiekis buvo 1–13 mm, vietomis kritulių nebuvo visai arba fiksuoti tik pėdsakai, dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, fiksuota vos 1–3, kai kur tokių iš viso nepasitaikė (paprastai būna apie 3 tokias dienas). Per paskutinįjį dešimtadienį vidutiniškai Lietuvoje iškrito 55 mm (beveik 2 SKN). Didesnėje šalies dalyje viršyta dešimtadienio kritulių norma, o kai kur ir viso mėnesio norma. Daugiausiai kritulių iškrito Šiaurės vakarinėje Lietuvos dalyje, 91–109 mm (3,1–4,5 SKN), mažiausiai pietinėje dalyje ir Anykščių apylinkėse, 9–30 mm (0,3–1,2 SKN). Kitur – 30–90 mm (1,1–3,2 SKN). Daugiausiai kritulių išmatuota Leckavoje (109 mm, 3,2 SKN) ir Telšiuose (101 mm, 3,5 SKN). Didžiausias paros kritulių kiekis iškrito daugelyje šiaurinių bei vakarinių rajonų, 22–50 mm, vietomis pajūryje bei rytiniuose rajonuose jų išmatuota 11–20 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 2–6 (paprastai būna 3–4 tokios dienos).

Per šį mėnesį vidutiniškai kritulių Lietuvoje iškrito apie 129 mm (1,68 SKN). Pietų Lietuvoje iškrito mažiausiai kritulių, 38–61 mm (0,5–0,8 SKN). Vidurio dalyje fiksuota kiek gausesnis kritulių kiekis (68–118 mm, 1,1–1,7 SKN), didžiojoje Šiaurės, Rytų ir Vakarų Lietuvos dalyje (išskyrus Klaipėdą, Aunuvėnus ir Tabakinę, kuriuose kritulių kiekis buvo 202–228 mm, 2,7–3,2 SKN) palijo dar gausiau – 121–195 mm (1,5–2,9 SKN). Daugiausiai kritulių registruota Klaipėdoje (228,1 mm). Vietomis rugpjūčio 6–8 d. fiksuoti stichinio lietaus atvejai, net 11 dienų šalyje pasitaikė su pavojingu lietumi.

Saulė vidutiniškai per mėnesį spindėjo 221 val. (0,86 SKN), trumpiausiai Saulė švytėjo Klaipėdoje (195 val.), ilgiausiai Varėnoje (248 val.).

Šį mėnesį užregistruoti **7 stichiniai ir vienas katastrofinis meteorologinis reiškinys***. Iš jų 2 *labai smarkios audros* atvejai: rugpjūčio 5–8 d. ir rugpjūčio 30–31 d. Pirmosios audros metu dar užfiksuotas *labai smarkus lietus* (rugpjūčio 6 d. vienoje AMS, rugpjūčio 7 d. septyniose AMS, rugpjūčio 8 d. trijose VMS lietaus kiekis buvo ≥ 50 mm/12 val., daugiausiai prilijo rugpjūčio 7 d. Utenos AMS, 80 mm), *labai stambi kruša* (rugpjūčio 7 d. kai kuriuose šiauriniuose rajonuose ledėkų dydis siekė 2–9 cm) ir *labai smarkus vėjas-škvalas* (rugpjūčio 7 d. Žagarėje >28 m/s ir Kybartuose 33,5 m/s – pasiektas katastrofinis vėjo greitis). Per antrąją audrą prie viso komplekso pavojingų reiškinių vietomis užregistruota *labai stambi kruša* rugpjūčio 30 d. – kai kur ledėkų skersmuo siekė 2–5 cm. Rugpjūčio 15–20 d. fiksuota *kaitra* (aukščiausia oro temperatūra, 34,6 °C, išmatuota rugpjūčio 17 d. Birštone, ilgiausiai ji tęsėsi Druskininkuose, Kaišiadoryse ir Varėnoje – po 6 dienas).

Pavojingų reiškinių taip pat buvo daug. Ypač dažnos buvo perkūnijos, daug kur jų pasitaikė po 3–5, vietomis net 7–8 atvejus. Mėnuo buvo gana vėjuotas: didžiausias vėjo greitis siekė 15–27 m/s, o katastrofinis 33,5 m/s greitis fiksuotas Kybartų AMS. Daug kur fiksuota po 2–5, Kaune 6 pavojingo vėjo atvejus. Smarkus lietus šalyje buvo rugpjūčio 3, 5, 17, 18, 19, 20, 26, 28–31 d. Daug kur jis registruotas po 1–4, Tauragėje net 5 kartus. Atskiromis dienomis daugelyje vietovių stebėtas karštis. Rugpjūčio pirmąjį dešimtadienį vietomis, daugiausia pietinėje šalies dalyje, registruota IV miškų gaisringumo klasė, kai kur ji užfiksuota ir paskutinį mėnesio dešimtadienį. Kai kur stebėta pavienė kruša bei rūkas.

Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje visoje šalyje svyravo tarp 20–22 °C, žemiausia šiame gylyje daug kur krito iki 12–15 °C, aukščiausia kilo iki 26–33 °C. Žemiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje visoje šalyje buvo 14–20 °C, aukščiausia šiame gylyje 24–29 °C.

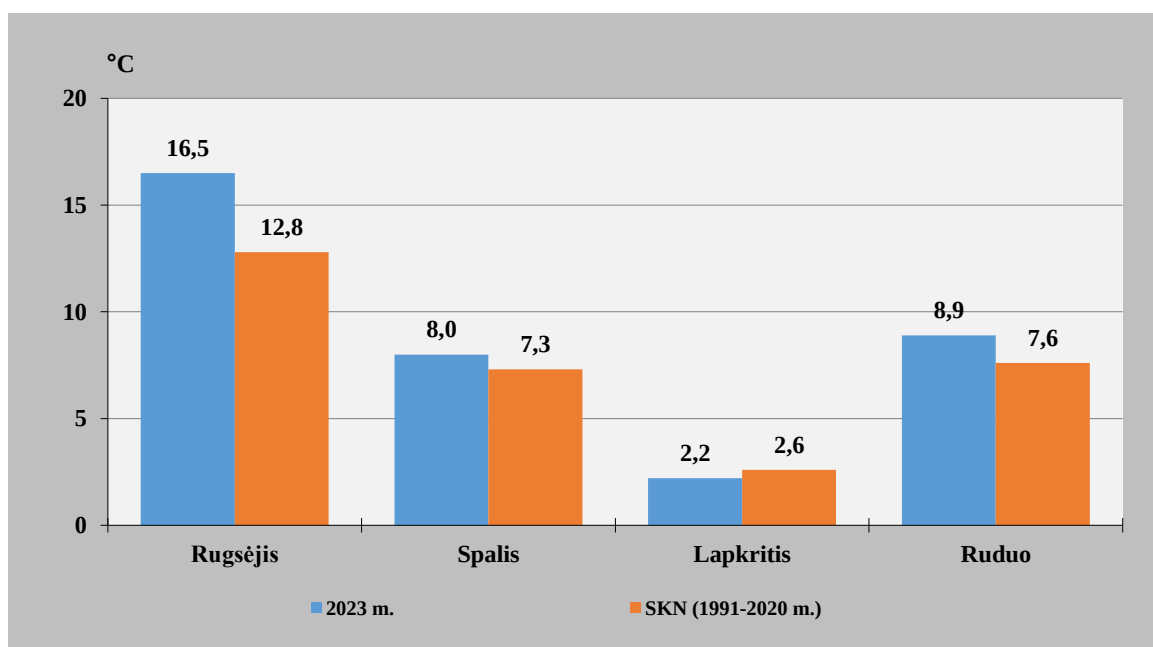
1.2.3. Ruduo (rugsėjis–lapkritis)

Ruduo buvo labai kontrastingas – prasidėjęs užsitęsusių vasaros orais, jis pasibaigė tikra žiema. Tik pati sezono pradžia dėl aukštuminio slėnio įtakos buvo vėsi ir drėgna. Greitai geopotencinį slėnį išstūmė aukštuminis gūbrys ir iki rugsėjo vidurio sausius vis šiltėjančius orus pradėjo lemti Azorų

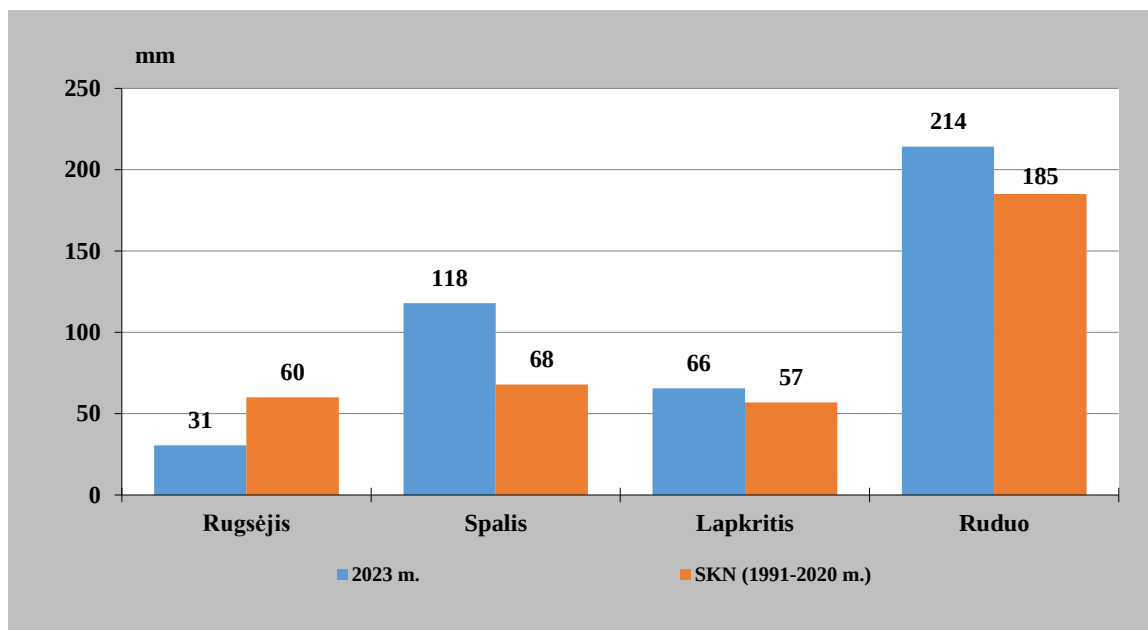
anticiklonas. Šilumą nešanti pietvakarių pernaša su trumpais drėgnų ir vėsių slėnių įsiterpimais tęsėsi iki spalio pradžios, kol iš šiaurinių platumų Baltijos regiono nepasiekė šaltas slėnis. Didesnę sezono vidurio dalį vyraavo sutrikdyta zoninė vakarų pernaša, kuomet aktyvius ciklonus pristabdydavo aukšto slėgio sritys. Nepastovūs dažniausiai aukštuminių slėnių nešamų ciklonų orai tęsėsi ir paskutinį rudens mėnesį. Trumpam jų veiklą buvo sustabdęs iš šiaurės atslinkęs anticiklonas, ir orai gerokai atšalo. Ypač ciklonų veikla suaktyvėjo lapkričio antroje pusėje, atsisukus šiaurės pernašai. Sezono pabaigoje virš Rytų ir Šiaurės Europos susidarė aukštuminis ciklonas, kuris nulėmė žiemiškų orų situaciją.

Ruduo, kaip ir visi šių metų sezonai, buvo šiltesnis už normą (teigiama 1,8° anomalija, 19 pav., 2–3 lentelės). Nejprastai šiltas pasitaikė rugsėjis (16,5 °C), kuris tapo pirmaujančiu pagal šilumą rugsėju (teigiama 3,7° anomalija) nuo 1961 m. Spalis taip pat buvo šiltesnis už normą (teigiama 0,7° anomalija). Vienintelis lapkritis buvo šaltesnis nei SKN (neigiama 0,4° anomalija).

Šių metų ruduo buvo drėgnokas – iškrito 116 % SKN kritulių (20 pav., 5–6 lentelės). Labai drėgnas pasitaikė spalio (169 % SKN). Drėgnas buvo ir lapkritis (114 % SKN). Priešingai, rugsėji kritulių kiekis tesudarė vos 51 % normos.

19 pav. Vidutinė mėnesių ir sezono oro temperatūra 2023 metų rudenį bei SKN

20 pav. Mėnesių ir sezono kritulių kiekis 2023 metų rudenį bei SKN

Nepaisant šilto rudens, pirmasis sniegas šiomet pasirodė anksti – spalio mėnesio pradžioje. Kaip dažniausiai ir būna, šis sniegas greitai ištirpo. Lapkričio antroje pusėje pasnigo daugiau ir sezono pabaigoje sniego jau buvo visoje šalies teritorijoje – pradėjo formuotis pastovioji sniego danga.

Šį rudenį užregistruoti **5 stichiniai meteorologiniai reiškiniai*** ir 4 iš jų susiję su *labai smarkiais vėjais*: spalio 4 d. registruotas škvalas Šumsko AMS siekė >28 m/s (neoficialiais duomenimis), spalio 5 d. labai smarkaus vėjo gūsiai, 28–29 m/s, išmatuoti vietomis pajūryje bei pamaryje, spalio 7 d. Nidos AMS prie jūros 24 m aukštyje fiksavo apie 28 m/s, o lapkričio 23 d. Klaipėdos AMS 24 m aukštyje išmatavo 29,9 m/s gūsius. Be šio reiškinio, rugsėjo 28–spalio 14 d. stebėta *sausra aktyviosios vegetacijos laikotarpiu* kai kuriuose pietiniuose rajonuose.

Spalio 15 d. didesnėje šalies teritorijoje, spalio 19–24 d. pajūrio zonoje, vidutinei paros temperatūrai nukritus žemiau 10 °C, baigėsi aktyviosios augalų vegetacijos sezonas. Šiais metais šis perėjimas įvyko vidutiniškai 12 dienų, o pajūryje 7 dienomis vėliau, palyginus su SKN.

Rugsėjis buvo labai šiltas ir sausas. Tik pirmosiomis mėnesio dienomis Lietuvos orus lėmė ciklonas, keliaujantis išilgai Baltijos jūros į šiaurines platumas, todėl nusistovėjo vėsus ir drėgnas laikotarpis. Pirmojo dešimtadienio viduryje aukštuminį slėnį pakeitė gūbrys, kuris plėtė savo teritoriją, o atsiskusi vakarų pernaša į Rytų Europą atplukdė šilumą. Ji vis intensyvėjo, nes ir priežemyje stiprėjo Azorų anticiklono gūbrio poveikis. Antroje dešimtadienio pusėje aukšto slėgio laukas pasidalijo į du anticiklonus – vienas pasitraukė į Ukrainą, o kitas priartėjo nuo pietinės Norvegijos ir pradėjo lemti Baltijos regiono orus. Anticiklono centrui slenkant per Lietuvą, atvėso naktys, bet saulėtos dienos išliko šiltos. Pirmojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 16,2 °C (teigiama 1,7° anomalija). Vėsiausia buvo Šalčininkų ir Dūkšto apylinkėse, 14,8–15,0 °C (teigiama 1,1° anomalija), Šiaurės ir Rytų Lietuvoje vyravo 15,0–16,0 °C temperatūra (teigiama 1,2–1,8° anomalija), Pietų Lietuvoje ir vakariniame šalies pakraštyje 16,0–17,0 °C (teigiama 1,6–2,7° anomalija), pietvakariniuose rajonuose ir pajūryje 17,0–17,5 °C (teigiama 1,5–2,6° anomalija), šilčiausia buvo Nidoje ir Ventėje, 18,1–18,2 °C (teigiama 1,8° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 23–27 °C, žemiausia nukrito iki 4–9 °C, pajūryje ir pamaryje 10–14 °C. Labiau orai sušilo antrojo dešimtadienio pradžioje, kai pietvakarių srautai atginė šiltą oro masę iš Pietų Europos – įsivyravo labai šiltas mažai debesuotas ir ramių orų periodas. Jį dešimtadienio viduryje nutraukė nuo D. Britanijos priartėjęs šaltasis banguojantis atmosferos frontas – daug praėjo trumpi

lietūs, vietomis smarkūs, lydimi perkūnijų, ir orai gerokai atvėso, dirvos paviršiuje kai kur fiksuotos pirmosios šalnos. Minėtam frontui pasitraukus į rytus, virš Baltijos šalių susiformavo anticiklonas, kuriam judant Rusijos link, orai vėl atšilo, kartkartėmis temperatūra šoktelėdavo iki rekordinių reikšmių. Antrojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra buvo 16,8 °C (teigiama 4,1° anomalija) – tai šilčiausias rugsėjo antrasis dešimtadienis nuo 1961 m. Vėsiausia buvo šiaurės vakariniuose rajonuose ir Ignalinos, Utenos, Zarasų bei Šalčininkų r. savivaldybėse, 15–16 °C (teigiama 3,6–4,0° anomalija), didesnėje šalies dalyje temperatūra svyravo tarp 16–18 °C (teigiama 3,2–4,6° anomalija), Kuršių nerijoje ir Nemuno deltoje 18,0–18,5 °C (teigiama 3,9° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 24–30 °C, žemiausia nukrito iki 2–9 °C, Ventėje 11 °C, Nidoje 12 °C. Nepaisant labai šilto dešimtadienio, kai kuriomis naktimis vietomis dirvos paviršius atšalo iki šalnų. Trečiojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra buvo 16,7 °C (teigiama 5,4° anomalija) – tai pats šilčiausias rugsėjo trečiasis dešimtadienis Lietuvoje nuo 1961 m. Vėsiausia buvo Rytų ir Pietryčių Lietuvoje bei šalies šiaurės vakariniame pakraštyje, Laukuvos, Rietavo ir Kelmės apylinkėse, 15–16 °C (teigiama 5,1–5,4° anomalija), didesnėje šalies dalyje buvo 16–17 °C (teigiama 5,2–5,8° anomalija), Pietvakarių Lietuvoje, kraštiniuose vakariniuose rajonuose, Jonavos, Elektrėnų apylinkėse 17–18 °C (teigiama 4,5–5,9° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 23–28 °C, žemiausia nukrito iki 3–9 °C, pajūryje ir pamaryje 10–12 °C.

Mėnesio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 16,5 °C (teigiama 3,7° anomalija) – tai pats šilčiausias rugsėjis nuo 1961 m. – iki šiol šilčiausias buvo 1975 m. (14,9 °C). Vėsiausia buvo Rytų ir Pietryčių Lietuvoje bei Žemaičių aukštumos šiaurinėje dalyje, 15–16 °C (teigiama 3,2–3,7° anomalija), didžiojoje šalies dalyje buvo 16–17 °C (teigiama 3,5–4,0° anomalija), vakariniame šalies pakraštyje, Pietvakarių Lietuvoje, Birštono–Jonavos ruože ir Elektrėnų apylinkėse 17–18 °C (teigiama 3,1–4,4° anomalija), Kuršių nerijoje ir Ventės rago 18,0–18,2 °C (teigiama 3,3° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 24–30 °C, žemiausia nukrito iki 2–9 °C, Nidoje 12 °C, Ventėje 11 °C. Pati aukščiausia oro temperatūra šį mėnesį registruota rugsėjo 13 d. Birštone, 30,4 °C – tai naujas šios paros aukščiausios oro temperatūros rekordas Lietuvoje. Parų rekordai šį mėnesį pasiekti dar 5 dienas: rugsėjo 12, 22, 27, 28 ir 29 d. d. Vėsiausia buvo rugsėjo 16-os naktis Varėnoje, 2,1 °C.

Pirmojo dešimtadienio vidutinis kritulių kiekis Lietuvoje buvo 10,5 mm (0,5 SKN). Didesnėje šalies dalyje kritulių kiekis neviršijo 5 mm (0–0,2 SKN), gausiausiai palijo pajūryje ir vakarinėje Žemaičių aukštumos pusėje, 25–45 mm (1,1–1,6 SKN), kitur 5–25 mm (0,3–1,0 SKN). Lazdijuose ir Kazlų Rūdoje kritulių nebuvo visai, daugiausiai jų išmatuota Šilutėje (44 mm) ir Vėžaičiuose (41 mm). Didžiausias paros kritulių kiekis, 23–30 mm, išmatuotas didesnėje Žemaitijos dalyje, tačiau daugelyje šalies rajonų jis tesiekė 1–7 mm, vietomis pietiniuose bei rytiniuose rajonuose registruoti tik kritulių pėdsakai arba jų visai nebuvo. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–3, o kai kur tokių dienų nepasitaikė (paprastai šį dešimtadienį būna apie 3 tokias dienas). Antrasis dešimtadienis buvo dar sausesnis už pirmąjį: vidutinis kritulių kiekis Lietuvoje 7,7 mm (0,4 SKN). Daug kur kritulių kiekis neviršijo 10 mm (0,05–0,5 SKN), Pietų Lietuvoje ir Vidurio Lietuvos žemumoje jų kiekis nesiekė 5 mm (0,05–0,4 SKN), daugiau nei 10 mm iškrito vietomis Žemaitijoje ir Aukštaitijoje, 10–20 mm (0,4–0,6 SKN), čia 4 stotyse kritulių išmatuota daugiau nei 20 mm (20–27 mm, 0,8–1,4 SKN). Daugiausiai kritulių registruota Šiauliuose (26 mm) ir Anykščiuose (24 mm). Didžiausias paros kritulių kiekis iškrito Šiauliuose, 26 mm, daugelyje rajonų jų buvo 1–16 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–2 (paprastai šį dešimtadienį būna apie 3 tokias dienas). Paskutinįjį dešimtadienį vidutinis kritulių kiekis Lietuvoje buvo apie 11,6 mm (0,7 SKN). Didesnėje šalies dalyje kritulių kiekis neviršijo 10 mm (0,1–0,6 SKN). Gausesnis kritulių kiekis iškrito šiaurės vakariniuose rajonuose ir rytinėje šalies dalyje, 10–20 mm (0,5–1,1 SKN), Telšiuose, Lankupiuose ir teritorijoje tarp Dūkšto ir Šalčininkų, 20–30 mm (1,0–1,7 SKN), Molėtuose ir Tauragnuose 30–39 mm (2,1 SKN). Daugiausiai kritulių registruota Tauragnuose (38 mm). Didžiausias paros kritulių kiekis siekė 2–14 mm,

tačiau vietomis iškrito 18–28 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–2 (paprastai šį dešimtadienį būna 2–3 tokios dienos).

Per mėnesį kritulių Lietuvoje vidutiniškai iškrito 31,6 mm (0,5 SKN). Juostoje, einančioje per šalies vidurį iš šiaurės į pietus kritulių buvo mažiausiai, 4–20 mm (0,1–0,4 SKN). Rytinėje Žemaitijos pusėje ir Rytų Lietuvos didžiojoje dalyje bei Biržuose registruota 20–40 mm kritulių (0,4–0,8 SKN), vakarinėje Žemaitijos pusėje, pajūryje, pamaryje, vietomis Aukštaitijoje 40–60 mm (0,7–0,9 SKN), didžiausias kritulių kiekis registruotas rytiniuose Žemaičių aukštumos šlaituose ir Guntauninkuose, 60–84 mm (0,7–1,3 SKN). Daugiausiai kritulių išmatuota Guntauninkuose, 83 mm.

Šį mėnesį, laikantis aukštai vidutinei paros temperatūrai, šalyje vis dar tęsėsi meteorologinė vasara.

Rugsėjo mėnesį Saulės spindėjimo vidutinė trukmė Lietuvoje buvo 257 val. (1,4 SKN), ilgiausiai Saulė švytėjo Kaune (285 val.), trumpiausiai Šiauliuose, 231 val.

Iš **stichinių meteorologinių reiškinių*** paminėtina paskutinėmis šio mėnesio dienomis prasidėjusi *sausra* Alytaus m., Alytaus r. ir Lazdijų r. savivaldybių teritorijose.

Pavojingų reiškinių šį mėnesį buvo nedaug. Dažniausiai pasikartodavo rūkai: daug kur po 1–3, vietomis 4–6 atvejus. Rugsėjo 1, 2, 14 ir 23 d. vietomis fiksuoti pavojingo lietaus atvejai: daugiausiai prilijo rugsėjo 2 d. Šilutėje (36 mm/12 val.) ir Vėžaičiuose (35 mm/12 val.) bei rugsėjo 23 d. Molėtuose (33 mm/6 val.). Kai kur griaudėjo perkūnija. Rugsėjo 15–17 d. vietomis buvo užfiksuotos pirmosios šio rudens šalnos dirvožemio paviršiuje: žemiausia temperatūra 5 cm aukštyje rugsėjo 15 d. išmatuota Kazlų Rūdos AMS, $-1,2$ °C. Antrąjį dešimtadienį kai kuriose Pietų Lietuvos savivaldybėse buvo pradėtas fiksuoti pavojingas meteorologinis reiškinys – sausringas laikotarpis, kuris tęsėsi ir paskutinįjį dešimtadienį. Mėnuo buvo ramus, tik vietomis vėjo greitis siekė 15–18 m/s, Ventėje 21 m/s.

Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje visoje šalyje svyravo tarp 16–19 °C, žemiausia šiame gylyje daug kur nukrito iki 9–14 °C, aukščiausia pakilo iki 23–27 °C. Žemiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje visoje šalyje buvo 12–15 °C, aukščiausia šiame gylyje 20–24 °C.

Spalis buvo šiltas ir gerokai drėgnesnis nei paprastai. Mėnesio pradžioje tęsėsi labai šiltų šiam metų laikui orų laikotarpis, nes orus lėmė šiltosios anticiklonų arba ciklonų dalys. Pirmojo dešimtadienio viduryje per Lietuvą greitai perėjo nedidelis, bet aktyvus ciklonas, kuris atnešė dar didesnę šilumą bei nepagailėjo lietaus. Kitas sukūrys nuo pietinės Švedijos atginę jau žymiai vėsesnę oro masę bei stipresnius vėjus, ir kartu įsiveržė labai šaltas oras – lietuviams vietomis pakeitė šlapdriba, kai kur nugriaudėjo perkūnija. Dešimtadienio pabaigoje šalies orus pradėjo lemti aukšto slėgio laukas. Pirmojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 10,7 °C (teigiama 1,4° anomalija). Vėšiausia buvo rytinėje šalies pusėje, 9–10 °C (teigiama 0,9–1,2° anomalija), šilčiausia pajūryje, pamaryje ir Kuršių nerijoje, 13–14 °C (teigiama 2,5–2,7° anomalija). Daugelyje rajonų vyravo 10–11 °C (teigiama 1,2–1,6° anomalija), vietomis Pietų Lietuvoje, Jonavos apylinkėse ir kraštinuose vakariniuose rajonuose 11–12 °C temperatūra (teigiama 1,5–2,0° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra šoktelėjo iki 21–25 °C, žemiausia nukrito iki $-4...-2$ °C, pajūryje ir pamaryje 3–7 °C. Orai tapo permainingi antrojo dešimtadienio pradžioje, kai dar vienas ciklonas, judėdamas nuo Atlanto per Skandinaviją, sustiprino vėjus, papylė intensyvesnio lietaus ir atnešė didesnę šilumą. Po trumpos sausesnių orų pertraukos dešimtadienio viduryje prie Skandinavijos priartėjo eilinis Atlanto ciklonas kartu atginęs lietaus debesis, šilumą ir sustiprinęs vėjus Baltijos regione. Antrojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 8,1 °C (teigiama 0,8° anomalija). Vėšiausia buvo kraštinuose rytiniuose šalies rajonuose, 6,7–7,0 °C (teigiama 0,6° anomalija), Rytų ir Šiaurės Lietuvoje buvo 7,0–8,0 °C (teigiama 0,5–1,1° anomalija), šalies pietvakariuose ir vakaruose, išskyrus vakarinį pakraštį, 8,0–9,0 °C (teigiama 0,7–1,1° anomalija), vakariniame pakraštyje 9,0–10,3 °C

(teigiama 1,2–1,4° anomalija), Nidoje 10,7 °C (teigiama 1,4° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra pakilo iki 19–23 °C, vakariniuose rajonuose iki 16–18 °C, spalio 14 d. Druskininkuose pasiektas šios paros rekordas Lietuvoje, 22,8 °C. Žemiausia oro temperatūra nukrito iki -3...2 °C, Nidoje 3 °C, Skuode -4°C. Ciklonui nukeliavus į šiaurės rytus, sinoptinė situacija pasikeitė, nes iš vakarų priartėjo didelę teritoriją apimantis anticiklonas – Lietuva pateko į šio darinio vėsesnę pusę. Neryškus šaltasis atmosferos frontas per šalį praslinko mėnesio pabaigoje ir orai ženkliai atšalo. Aukšto slėgio sritis šiaurinėse platumose blokavo ciklonų slėnių judėjimą į šiaurę ir frontai nusidriekė vakarų-rytų kryptimi – pietinė ir rytinė Lietuvos dalis pateko į kritulius nešančio fronto įtaką, todėl iškrito mišrūs krituliai, vėl sustiprėjo vėjai, sumažėjo paros temperatūrų skirtumas. Paskutinę spalio dieną iš pietų priartėjo šiltasis atmosferos frontas. Trečiojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 5,4 °C ir tai atitiko SKN. Vėsiausia buvo šiaurės rytiniame šalies pakraštyje, 3,6–4,0 °C (neigiama 0,5° anomalija) ir šiaurės rytų Lietuvoje, 4,0–5,0 °C (neigiama 0,1–0,7° anomalija). Pietvakariniuose rajonuose, pajūryje bei Kuršių nerijoje 6,0–6,8 °C (-1,1...1,1° anomalija), kitur 5,0–6,0 °C (0,0–0,8° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra ši dešimtadienį siekė 11–16 °C, žemiausia nukrito iki -5...1 °C.

Spalio mėnesio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 8,0 °C (teigiama 0,7° anomalija). Vėsiausia buvo rytiniame šalies pakraštyje, 6–7 °C (teigiama 0,3° anomalija), didžiojoje šalies dalyje ši temperatūra svyravo tarp 7–8 °C (teigiama 0,4–0,9° anomalija), Pietvakarių Lietuvoje ir kraštiniuose vakariniuose rajonuose 8–9 °C (teigiama 0,9–1,2° anomalija), pajūryje ir pamaryje 9–10 °C (teigiama 0,9–1,0° anomalija), Nidoje 10,3 °C (teigiama 1,1° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 21–25 °C, žemiausia nukrito iki -5... -1 °C, Nidoje 0°C, Ventėje 1 °C. Aukščiausia paros oro temperatūra registruota spalio 3 d. Alytuje, 25,4 °C – tai naujas šios paros aukščiausios oro temperatūros rekordas Lietuvoje. Žemiausia oro temperatūra -4,6 °C užfiksuota spalio 29 d. Panevėžyje.

Per pirmąjį dešimtadienį kritulių vidutiniškai iškrito 34,3 mm (1,4 SKN). Mažiausiai kritulių registruota Vidurio Lietuvoje ir rytiniame šalies pakraštyje, 14–30 mm (0,7–1,4 SKN), daugiausiai Žemaičių aukštumos prišvėjiniuose šlaituose ir Tabakinėje, 60–77 mm (1,8–1,9 SKN). Aukštaitijoje, pajūryje ir pamaryje bei vietomis Žemaitijoje iškrito 30–60 mm (1,1–2,5 SKN) kritulių. Didžiausias kritulių kiekis per šį dešimtadienį užfiksuotas Plungėje – 76,2 mm. Vietomis, daugiausiai Vakarų ir šiaurės Lietuvoje, fiksuoti pavojingo lietaus atvejai. Didžiausias paros kritulių kiekis iškrito pajūryje, šiauriniuose rajonuose ir daugelyje Žemaitijos vietovių, 19–37 mm, didesnėje šalies dalyje tarp 8–17 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 3–7 (paprastai šį dešimtadienį būna 3–4 tokios dienos). Spalio 8 d. šiaurės rytiniuose rajonuose iškrito pirmasis šio rudens sezono sniegas. Antrąjį dešimtadienį Lietuvoje kritulių vidutiniškai iškrito 29,8 mm (1,7 SKN). Mažiausiai jų išmatuota Pietų Lietuvoje, Klaipėdoje bei Pasvalio, Guntauninkų ir Joniškio apylinkėse, 10–20 mm (0,7–1,5 SKN), didesnėje šalies dalyje išmatuota 20–40 mm kritulių (1,1–2,4 SKN), Vakarų Lietuvoje, išskyrus pajūrį, ir Puvočiuose 40–80 mm (1,7–4,1 SKN). Daugiausiai kritulių teko Laukuvai, 80 mm. Didžiausias paros kritulių kiekis išmatuotas taip pat Laukuvoje, 37 mm bei Tauragėje 29 mm, didesnėje šalies dalyje jis siekė 5–18 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 3–8 (paprastai šį dešimtadienį būna apie 3 tokias dienas). Trečiasis dešimtadienis irgi buvo labai lietingas – vidutinis kritulių kiekis Lietuvoje siekė 52,6 mm (2 SKN). Mažiausiai kritulių iškrito šiaurės vakarų Lietuvoje ir Kazlų Rūdos apylinkėse, 28–45 mm (0,9–2,1 SKN), gausiausiai prilijo Rytų (išskyrus pakraštį) ir Pietryčių Lietuvoje, 60–84 mm (2,4–3,7 SKN), kitur – 45–60 mm (1,5–2,5 SKN). Daugiausiai kritulių išmatuota Tauragnuose, 83,5 mm. Kai kuriomis dienomis vietomis fiksuoti pavojingo lietaus atvejai. Didžiausias paros kritulių kiekis fiksuotas Utenoje (33 mm) bei Vilniuje (28 mm), daugelyje rajonų jis siekė 10–24 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 5–8 (paprastai šį dešimtadienį būna 4–5 tokios dienos).

Per mėnesį vidutiniškai iškrito 118,0 mm (1,7 SKN) kritulių. Šalies ruože, einančiame per šalies vidurį iš šiaurės į pietus, bei Guntauninkuose, Ventėje ir Trakuose kritulių buvo mažiausiai, 69–100 mm

(1,0–1,9 SKN), abipus šios teritorijos, Pietryčių Lietuvoje, rytiniame pakraštyje ir vietomis vakariniuose rajonuose, 100–125 mm (1,1–2,3 SKN), gausiausiai palijo Žemaičių aukštumos vakarinėje pusėje, 150–200 mm (2,0–2,2 SKN), kitur 125–150 mm (1,4–2,2 SKN). Daugiausiai kritulių registruota Rietave (193 mm).

Spalio mėnesį Saulės spindėjimo vidutinė trukmė Lietuvoje buvo 86 val. (0,8 SKN). Ilgiausiai Saulė švietė Kaune, 102 val., trumpiausiai Klaipėdoje, 62 val.

Šį mėnesį užregistruoti **4 stichiniai meteorologiniai reiškiniai** ir trys iš jų susiję su vėju. Spalio 4 d. Šumsko AMS užregistruotas *labai smarkus vėjas –škvalas*, kurio gūsiai buvo >28 m/s (neoficialiais duomenimis). Spalio 5 ir 7 d. pajūryje ir pamaryje vietomis *labai smarkaus vėjo* gūsiai siekė 28,2–28,6 m/s. Rugsėjo 28 d. prasidėjusi *sausra aktyviosios vegetacijos laikotarpiu* antrojo spalio dešimtadienio pirmosiomis dienomis traukėsi iš pietinės Lietuvos teritorijos ir jau spalio 14 d. ji baigėsi visoje šalies teritorijoje. Ilgiausiai (29 dienas) šis SMR truko Alytaus m. ir kai kuriose Alytaus r. savivaldybės vietovėse.

Iš pavojingų reiškinių daugiausiai užregistruota smarkaus vėjo atvejų: daug kur 7–10, vietomis, daugiausia pajūryje, 12–14 atvejų, ir tik kai kuriuose šalies pietiniuose bei rytiniuose rajonuose mažiau, 3–5 atvejai. Didžiausias vėjo greitis, atmetus minėtas stichines reikšmes, siekė 15–27 m/s. Užregistruota po 1–5 rūko, 1–3 lietaus atvejus (spalio 4–6, 8, 12, 15, 21–23 ir 25–26 d.). Kai kur griudėjo pavienės perkūnijos, o šiaurės rytiniame šalies pakraštyje stebėta lijundra. Be to, iki mėnesio vidurio kai kuriuose rajonuose tęsėsi sausringas laikotarpis. Mėnesio pirmoje pusėje beveik visoje šalyje stebėtos pavojingos šalnos.

Šį mėnesį įvyko du svarbūs oro temperatūros perėjimai: pirmiausia, spalio 4 d. didesnėje Lietuvos dalyje, o spalio 5 d. vakarinėje ir šiaurės rytinėje dalyje, vidutinei paros oro temperatūrai nukritus žemiau 15°C, baigėsi meteorologinė vasara. Palyginus su SKN, tai įvyko vidutiniškai mėnesiu vėliau. Vasaros sezonas truko nuo 113 iki 138 dienų (ilgesnis už SKN 19-57 dienomis).

Vidutinei paros temperatūrai nukritus žemiau 10 °C, beveik visoje šalies teritorijoje spalio 15 d., pajūrio zonoje spalio 19–24 d. baigėsi aktyviosios augalų vegetacijos sezonas. Palyginus su SKN, šis perėjimas įvyko vidutiniškai 12 dienų vėliau, o pajūryje 7 dienomis vėliau.

Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje visoje šalyje svyravo tarp 7–10 °C, žemiausia daug kur krito iki 1–4 °C, aukščiausia kilo iki 17–20 °C. Žemiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje visoje šalyje krito iki 3–6 °C, aukščiausia šiame gylyje kilo iki 16–19 °C.

Lapkritis buvo vėsesnis ir drėgnesnis nei paprastai. Nepastovius pirmojo dešimtadienio orus lėmė Atlanto ciklonai. Su pietvakarių, vakarų pernaša Lietuvą dažniausiai pasiekdavo jų pietrytiniai slėniai – laikėsi šilti, bet drėgni ir gana vėjuoti orai. Dešimtadieniui baigiantis sustiprėjo per Pietų Europą į rytus slenkančio anticiklono įtaka, todėl keletą dienų nusistovėjo ramesni ir be kritulių orai. Pirmojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 7,7 °C (teigiama 3,4° anomalija) – nuo 1961 m. tai trečias eilėje toks šiltas dešimtadienis. Vėsiausias laikotarpis buvo rytiniame šalies pakraštyje, 6,8–7,0 °C (teigiama 2,9–3,7° anomalija), daugelyje rajonų vyravo 7,0–8,0 °C (teigiama 3,2–3,9° anomalija), vakariniame ir pietvakariniame pakraščiuose, vietomis pietiniuose bei centriniuose rajonuose 8,0–8,5 °C (teigiama 2,5–3,8 anomalija), pajūryje ir Kuršių nerijoje 8,5–9,0 °C (teigiama 2,5–3,1° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 11–15 °C, žemiausia -2...4 °C. Antrojo dešimtadienio pradžia buvo apniukusi, kadangi neretai piečiau ar ryčiau Lietuvos praslinkdavo nedideli ciklonai, kurie gausėsių kritulių neatnešdavo. Mėnesiui įpusėjus nuo Skandinavijos priartėjo šaltą ir sausą orą nešantis anticiklonas, kuris dešimtadienių sandūroje susijungė su dar vienu nuo Arkties atslinkusiu aukšto slėgio sūkuriu, ir orai palaipsniui ėmė šalti. Antrojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra buvo 2,2 °C (neigiama 0,6° anomalija). Vėsiausia buvo Šiaurės ir Rytų Lietuvoje, 1,2–2,0 °C (neigiama 0,1–1,0°

anomalija), Pietų ir Vakarų Lietuvoje bei centrinėje šalies dalyje buvo 2,0–3,0 °C (neigiama 0,1–1,6° anomalija). Šilčiausia buvo pamaryje, Kuršių nerijoje ir Klaipėdoje, 3,0–4,0 °C (neigiama 0,6–1,6° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra šalyje svyravo tarp 6–9 °C, žemiausia nukrito iki -6...-0 °C. Ženkliai orai pasikeitė prie Baltijos regiono priartėjus labai aktyviam ciklonui iš šiaurės vakarų – stiprūs vėjai sukėlė audrą jūroje ir atginė labai kontrastingus orus: sniegą pajūryje pakeitė šlapdriba ir lietus, vietomis net su perkūnija. Šis žemo slėgio sukūrys iš šiaurinių platumų atginė šaltą oro masę, o dėl stipraus vėjo orai tapo žvarbūs. Mėnesiui baigiantis nuo Juodosios jūros šiaurės link pajudėjo didelę teritoriją apimantis aktyvus ciklonas, kuris nusiaubė Ukrainos pietinę bei rytinę dalį. Gerokai nusilpęs jis pasiekė mūsų šalį – pirmiausia gausiau pasnigo Aukštaitijoje, vėliau ir Žemaitijoje. Žiemiški orai, lemmami iš pietų slenkančių ciklonų šiaurinių pusių, išsilaikė iki pat mėnesio pabaigos. Trečiojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra buvo -3,3 °C (neigiama 4,1° anomalija). Šalčiausia buvo kraštinuose rytiniuose rajonuose ir vakarinėje Žemaičių aukštumos dalyje, -4,5...-4,0 °C (neigiama 3,8–4,7° anomalija), didesnėje šalies dalyje buvo -4,0...-3,0 °C (neigiama 3,8–4,4° anomalija), pietvakariniame ir vakariniame pakraštyje -3,0 ... -2,0 °C (neigiama 4,3–4,4° anomalija), pajūryje -2...-1 °C (neigiama 3,9° anomalija), pamaryje ir Kuršių nerijoje -1...0 °C (neigiama 2,8° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra svyravo tarp 2–7 °C, vakariniame šalies pakraštyje ir pajūryje 8–10 °C, žemiausia daug kur nukrito iki -15...-10 °C, Rietave -17 °C, vietomis, daugiausia pietiniuose ir vakariniuose rajonuose, -9...-6 °C.

Mėnesio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 2,2 °C (neigiama 0,4° anomalija). Žemiausia ji buvo Rytų Lietuvoje ir Žemaičių aukštumoje, 1,0–2,0 °C (neigiama 0,1–0,8° anomalija), Pietų ir Vakarų Lietuvoje 2,0–3,0 °C (neigiama 0,2–0,6° anomalija), pajūryje, pamaryje ir Kuršių nerijoje 3,0–4,1 °C (neigiama 0,3–0,8° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 11–15 °C, žemiausia nukrito iki -17...-6 °C. Aukščiausia paros oro temperatūra 15,1 °C registruota lapkričio 1 d. Utenoje, žemiausia -16,7 °C lapkričio 27 d. Rietave.

Per pirmąjį dešimtadienį vidutiniškai kritulių Lietuvoje iškrito 29,2 mm (1,3 SKN). Didesnėje šalies dalyje kritulių kiekis buvo 8–25 mm (0,5–1,4 SKN). Ypač daug kritulių teko Kretingos, Plungės ir Vėžaičių apylinkėms, 100–111 mm (3,2–3,2 SKN) – buvo viršyta net mėnesio norma. Palangoje ir Rietave iškrito apie 85 mm kritulių, kitur Vakarų Lietuvoje ir Biržuose 25–75 mm (1,2–2,6 SKN). Didžiausias šio dešimtadienio kritulių kiekis registruotas Vėžaičiuose (110 mm) ir Kretingoje (109 mm). Nemažai dienų pasitaikė su smarkiais lietumis, šlapdriba ir net sniegu. Didžiausias paros kritulių kiekis išmatuotas Palangoje ir Vėžaičiuose, atitinkamai 32 ir 34 mm, vakariniuose ir daugelyje šiaurinių rajonų iškrito 10–26 mm, kitur 4–8 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 2–6 (paprastai būna 3–4 tokios dienos). Per antrąjį dešimtadienį Lietuvoje vidutiniškai iškrito 8,3 mm kritulių (0,4 SKN). Didesnis kritulių kiekis teko kraštiniais rytiniams ir vakariniams bei pavieniams pietiniams rajonams, 10–19 mm (0,4–0,9 SKN), likusioje šalies dalyje kritulių kiekis neviršijo 10 mm (0,1–0,7 SKN). Ypač mažai kritulių išmatuota Žemaičių aukštumoje ir centrinėje šalies dalyje, 1–5 mm (0,1–0,3 SKN). Didžiausias kritulių kiekis (18 mm) registruotas Zarasuose. Didžiausias paros kritulių kiekis buvo Palangoje 14 mm, daug kur 4–12 mm, vietomis 1–3 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–4 (paprastai būna 3–4 tokios dienos). Šis dešimtadienis buvo išskirtinai apsiniaukęs: vidutinė Saulės spindėjimo trukmė Lietuvoje buvo vos 6,2 val. (0,5 SKN): nuo 0,1 val. Dotnuvoje iki 14,4 val. Nidoje. Paskutinįjį dešimtadienį kritulių daugelyje rajonų iškrito 7–30 mm (0,7–2,6 SKN), daugiau jų išmatuota Rytų Lietuvoje ir šiaurės vakarinėje šalies dalyje, 30–60 mm (1,5–3,3 SKN). Didžiausias dešimtadienio kritulių kiekis registruotas Rietave, 59 mm. Didžiausias paros kritulių kiekis siekė 32 ir 40 mm, atitinkamai Vėžaičiuose ir Telšiuose. Vakariniuose ir daugelyje šiaurinių rajonų iškrito 10–24 mm, vietomis 6–9 mm kritulių. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, daug kur buvo 2–7 (paprastai būna 3–4 tokios dienos).

Per mėnesį vidutiniškai kritulių Lietuvoje iškrito 64,6 mm (1,1 SKN). Didesnėje šalies dalyje registruota 25–60 mm kritulių (0,6–1,1 SKN), Rytų Lietuvoje ir vietomis Žemaitijoje 60–90 mm (1,1–1,6 SKN), daugiausiai kritulių išmatuota Vakarų Lietuvoje, 90–180 mm (1,1–1,9 SKN). Šį mėnesį daugiausiai kritulių iškrito Vėžaičiuose (173 mm) ir Kretingoje (172 mm), mažiausiai Šeduvoje (26 mm).

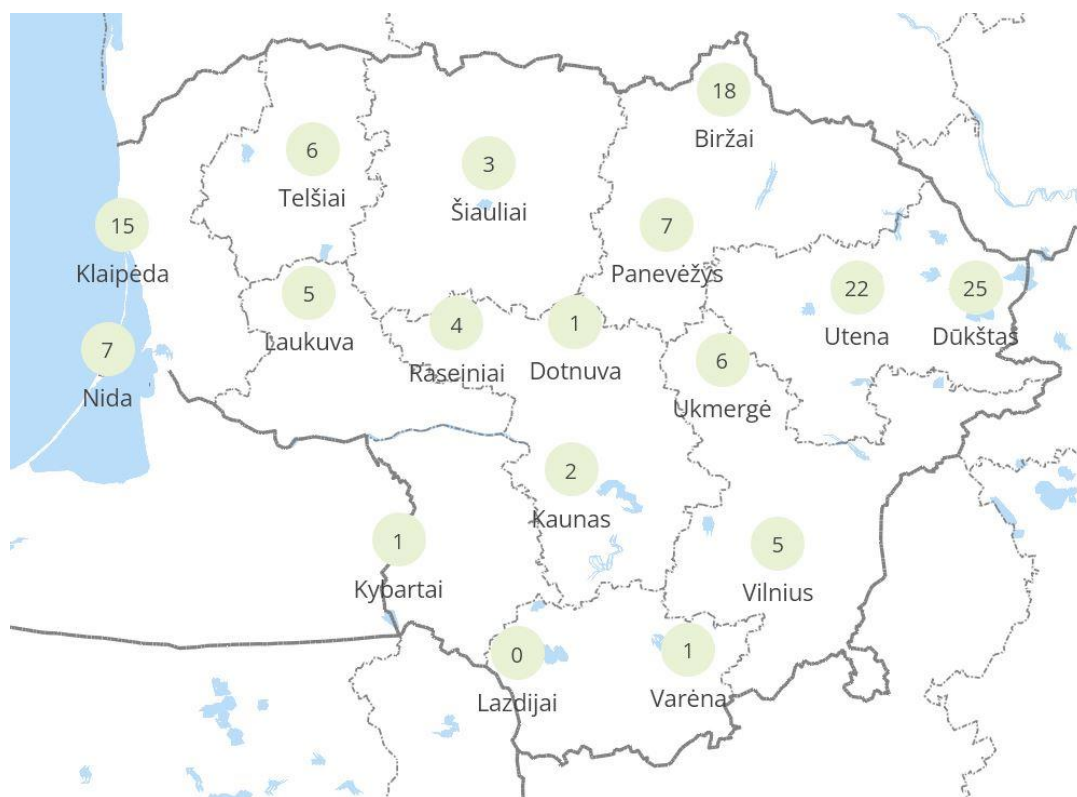
Lapkričių Saulės spindėjimo vidutinė trukmė Lietuvoje buvo artima SKN, apie 38 val. Ilgiausiai Saulė švytėjo Kybartuose, 53 val., trumpiausiai Dūkšte, beveik 20 val.

Šį mėnesį registruotas **vienas stichinis meteorologinis reiškiny*** – lapkričio 23-os naktį Klaipėdoje AMS 24 m aukštyje pietvakarių *labai smarkaus vėjo* gūsiai siekė 29,7 m/s.

Kaip pavojingas reiškinys vėjas lapkritį fiksuotas vakarinėje bei pietvakarinėje šalies dalyje, kur būta po 4–6 tokius atvejus, likusioje šalies dalyje pasitaikė po 1–3 atvejus. Didžiausias vėjo greitis Lietuvoje siekė 15–19 m/s, vietomis 20–27 m/s. Iš pavojingų reiškinių dar paminėtini gausūs krituliai: daug kur iškrito smarkus sniegas, o prie jūros bei vakariniame šalies pakraštyje smarkus lietus (1–3 atvejai). Pavojingų kritulių atvejai fiksuoti lapkričio 4–9 ir 23–24 d., intensyviausi krituliai fiksuoti Kretingoje, 39 mm/12 val. Be to, Palangoje ir Laukuvoje griaudėjo perkūnija.

Lapkričio 13–15 d., visoje šalyje vidutinei paros oro temperatūrai nukritus žemiau 5 °C, baigėsi augalų vegetacijos laikotarpis. Lyginant su SKN šiemet tai įvyko vidutiniškai 13 dienų vėliau, tačiau pajūryje (Nidoje, Klaipėdoje) 4 dienomis ankščiau.

Paskutinę mėnesio dieną sniego danga dengė beveik visą Lietuvą. Pietiniuose ir centriniuose rajonuose dangos storis buvo iki 5 cm, Vakarų Lietuvoje 5–15 cm, Rytų Lietuvoje susidarė 5–35 cm sniego danga (21 pav.). Storiausiai sniego buvo Tauragnuose, 32 cm.

21 pav. Sniego dangos storis lapkričio 30 d.

Lapkričio mėnesį pradėjo formuotis įšalas. Trečiojo dešimtadienio pabaigoje didžiausias įšalas išmatuotas Pietų bei Pietryčių Lietuvoje bei Šilutėje, 10–15 cm.

Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje visoje šalyje buvo 3–4 °C, žemiausia šiame gylyje daug kur nukrito iki -2...0 °C. Žemiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje visoje šalyje nukrito iki 0–1 °C.

1.2.5. 2023/2024 m. žiemos pradžia (gruodis)

Vidutinei paros oro temperatūrai nukritus žemiau 0 °C, prasidėjo meteorologinė žiema: lapkričio 17–18 d. Biržų, Ignalinos, Lazdijų, Raseinių, Šiaulių, Telšių, Vilniaus ir Varėnos r., lapkričio 25–26 d. Kėdainių, Kauno, Kybartų, Laukuvos, Panevėžio, Šilutės, Ukmergės ir Utenos r. – vidutiniškai 20 dienų ankščiau lyginant su SKN. Pajūrio ruože (Klaipėdoje ir Nidoje) meteorologinė žiemos pradžia fiksuota gruodžio 2–6 d. Palyginus su SKN, tai įvyko 23 dienomis ankščiau.

Gruodis buvo šiltesnis ir drėgesnis nei įprastai. Mėnuo pasižymėjo dideliais kontrastais: jis prasidėjo žiemiškais orais, mėnesio viduryje orai pradėjo švelnėti, o metų pabaiga labiau priminė besniegį vėlyvą rudenį. Pirmąjį mėnesio penkiadienį su pietiniais srautais Lietuvą pasiekdavo ciklonai nuo Rusijos ir Balkanų šalių – laikėsi švelniai žiemiški orai. Vėliau beveik iki pirmojo dešimtadienio pabaigos gerokai šaltesnius su rūkais bei lijundromis orus lėmė ties Uralu sustojęs anticiklonas. Pirmojo dešimtadienis Lietuvoje pasitaikė šaltas – jo vidutinė oro temperatūra buvo -3,9 °C (neigiama 3,7° anomalija). Šalčiausia buvo šiaurės rytiniuose rajonuose -6,1...-5,0 °C (neigiama 4,5–4,6° anomalija), didesnėje šalies dalyje temperatūra svyravo tarp -5,0...-3,0 °C (neigiama 2,9–4,2° anomalija), pajūryje, pamaryje bei Birštono ir Kybartų apylinkėse tarp -3,0...-2,0 °C (neigiama 3,2–4,3° anomalija), Nidoje -1,8 °C (neigiama 3,5° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra buvo -3...3 °C, žemiausia -10...-5 °C, rytiniuose ir šiauriniuose rajonuose -16...-11 °C. Dešimtadienių sandūroje sustiprėjo vakarų pernaša ir nuo Šiaurės jūros priartėjo Atlanto ciklonas, kuris atnešė atodrėkį ir apniukusius orus. Mėnesio viduryje tarp dviejų ciklonų įsiterpęs aukštesnio slėgio laukas trumpam atšaldė orus. Vėjuotus, bet šiltus su mišriais krituliais orus iki trečiojo dešimtadienio pradžios formavo per Skandinaviją keliaujančio ciklono šiltasis sektorius. Antrojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 1,8 °C (teigiama 2,8° anomalija). Vėsiausia buvo šiaurės rytiniame šalies pakraštyje, 0,7–1,0 °C (teigiama 3,2° anomalija), daug kur vyravo 1,0–2,0 °C temperatūra (teigiama 2,2–3,6° anomalija), Pietvakarių Lietuvoje ir kraštiniuose vakariniuose rajonuose 2,0–3,0 °C (teigiama 2,1–3,9° anomalija), Klaipėdoje ir Kuršių nerijoje 3,0–3,3 °C (teigiama 1,8–2,2° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra pakilo iki 6–9 °C, žemiausia nukrito iki -10...-3 °C, pajūryje -2 °C, Joniškėje -12 °C. Nedaug orai skyrėsi ir trečiojo dešimtadienio viduryje – šiluma ir vėjai nesitraukė, o šlapdriabą pakeitė lietus. Tik Šv. Kūčių vakare slenkančio į rytus ciklono užnugariu į mūsų šalį įsiveržė šaltesnis oras, iškrito nemažai sniego. Po šio trumpo žiemiško proveržio iki pat Naujųjų metų nuo Atlanto per Baltijos šalis vienas paskui kitą keliavo šilumą gabenantys nedideli ciklonai – nusistovėjo permainingų būdingų vėlyvam rudeniiui orų metas. Šilčiausias pasitaikė trečiasis dešimtadienis – jo vidutinė oro temperatūra siekė net 2,2 °C (teigiama 4,2° anomalija). Vėsiausias jis buvo kraštiniuose rytiniuose rajonuose, 0,8–1,0 °C (teigiama 4,2° anomalija), kitur Rytų Lietuvoje ir šiauriniuose rajonuose vyravo 1–2 °C temperatūra (teigiama 3,3–4,7° anomalija), Pietų Lietuvoje ir vakarinėje Žemaičių aukštumos pusėje 2–3 °C (teigiama 4,2–5,0° anomalija), vakariniame šalies pakraštyje 3–4 °C (teigiama 3,5–4,5° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra svyravo tarp 5–7 °C, žemiausia tarp -6...-1 °C, Ventėje 0 °C, Nidoje 1 °C.

Mėnesio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 0,1 °C (teigiama 1,2° anomalija). Žemiausia ji buvo kraštiniuose rytiniuose rajonuose, -1,4...-1,0 °C (teigiama 1,0° anomalija), kitur Rytų ir Šiaurės

Lietuvoje -1,0...0,0 °C (teigiama 0,5–1,8° anomalija), pietiniuose, pietvakariuose ir vakariniuose rajonuose 0,0–1,0 °C (teigiama 0,4–2,1° anomalija), pajūryje, pamaryje ir Kuršių nerijoje 1,0–2,0 °C (teigiama 0,4–1,6° anomalija). Žemiausia oro temperatūra nukrito iki -16...-6 °C, Nidoje -5 °C, aukščiausia pakilo iki 6–9 °C. Šį mėnesį aukščiausia oro temperatūra siekė 8,5 °C (gruodžio 19 d. Kybartuose), žemiausia nukrito iki -16,2 °C (gruodžio 6 d. Utenoje).

Per pirmąjį dešimtadienį kritulių vidutiniškai iškrito 6,6 mm (0,4 SKN). Daug kur jų išmatuota 1–5 mm (0,1–0,3 SKN), pietrytiniuose rajonuose ir šiaurės rytiniame šalies pakraštyje 5–10 mm (0,3–0,4 SKN), daugiausiai kritulių buvo Vakarų Lietuvoje, 5–30 mm (0,3–1,4 SKN). Didžiausias dešimtadienio kritulių kiekis (beveik 30 mm) registruotas Nidoje. Didžiausias paros kritulių kiekis daugelyje rajonų svyravo tarp 2–3 mm, Vakarų Žemaitijoje ir pajūryje 8–16 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–4 (paprastai būna 3–4 tokios dienos). Antrąjį dešimtadienį kritulių vidutiniškai iškrito 21,3 mm (1,1 SKN). Centrinėje šalies dalyje, Klaipėdoje ir Dūkšto apylinkėse kritulių išmatuota 7–20 mm (0,4–1,5 SKN), daugiau jų buvo vakariniuose, rytiniuose ir pietrytiniuose rajonuose, 20–40 mm (0,9–2,1 SKN). Daugiausiai kritulių registruota Plungėje ir Anykščiuose, apie 37 mm. Didžiausias paros kritulių kiekis siekė 2–10 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 2–8 (paprastai būna 3–4 tokios dienos). Paskutinįjį dešimtadienį vidutinis kritulių kiekis buvo 43,4 mm (2,2 SKN). Didesnėje šalies dalyje kritulių išmatuota 16–40 mm (1,0–2,2 SKN), gausiau jų iškrito kai kuriuose rytiniuose rajonuose, Žemaičių aukštumos rytinėje pusėje, pamaryje ir Kuršių nerijoje bei Birštone, 40–60 mm (1,9–2,7 SKN), daugiausiai kritulių registruota vakarinėje Žemaitijos dalyje, 60–104 mm (2,4–2,9 SKN). Didžiausias dešimtadienio kritulių kiekis (103 mm) registruotas Plungėje. Didžiausias paros kritulių kiekis vakariniuose rajonuose siekė 11–16 mm, Vėžaičiuose 23 mm, likusioje šalies teritorijoje 4–10 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 5–9, o pajūryje vietomis net 10 (paprastai būna 4–6 tokios dienos).

Per mėnesį kritulių vidutiniškai iškrito 71,4 mm (1,3 SKN). Didesnėje šalies dalyje kritulių buvo 26–60 mm (0,7–1,3 SKN), rytiniuose ir pietiniuose rajonuose bei rytinėje Žemaičių aukštumos pusėje, Ventėje ir Utenoje 60–90 mm kritulių (1,1–1,4 SKN), daugiausiai kritulių išmatuota Vakarų Lietuvoje, 90–150 mm (1,2–1,6 SKN). Per mėnesį kritulių daugiausiai iškrito Plungėje (149 mm), Rietave (145 mm), Vėžaičiuose (134 mm) ir Kretingoje (131 mm).

Vidutinė Saulės spindėjimo trukmė Lietuvoje buvo 8,7 val. (0,3 SKN) – tai mažiausiai saulėtas gruodis per visą stebėjimų istoriją (iki šiol buvo 2018 m., 7 lentelė). Ilgiausiai Saulė švytėjo Lazdijuose, apie 13 val., trumpiausiai Varėnoje, 2 val. (tai ir visos šalies Saulės spindėjimo trukmės gruodžio absoliutus minimumas).

Šį mėnesį stichinių meteorologinių reiškinių nebuvo. **Iš pavojingų reiškinių** daugiausiai užregistruota smarkių vėjų (ypač antroje mėnesio pusėje). Prie jūros ir pamaryje jų būta po 9–10 atvejus, daug kur 4–8, šalies rytiniuose ir šiauriniuose rajonuose po 1–3 atvejus. Didžiausias vėjo greitis siekė 15–26 m/s. Daugelyje stočių fiksuoti rūkai ir lijundros, po 1–4 atvejus. Kai kuriuose vakariniuose rajonuose gruodžio 4, 20, 22 ir 29 d. vietomis Vakarų Lietuvoje registruoti pavojingi krituliai. Be to, pasitaikė šerkšno ir silpnos pūgos atvejų.

Pirmojo dešimtadienio paskutinę dieną visą Lietuvą dengė sniegas. Didesnėje šalies dalyje sniego dangos storis buvo 1–10 cm, Rytų ir Šiaurės vakarų Lietuvoje bei pajūryje siekė 10–25 cm. Storiausiai sniego būta Tauragnuose (25 cm) ir Švenčionyse (23 cm). Lapkričio antroje pusėje susidariusi sniego danga gruodžio antrąjį dešimtadienį ištirpo, o trečiąjį dešimtadienį buvo susidariusi tik trumpam ir tik vietomis.

Pirmąjį gruodžio dešimtadienį įšalusio dirvožemio sluoksnis Pietų bei Pietvakarių Lietuvoje siekė 10–16 cm, Šiaurės rytų Lietuvoje, kur sniego buvo daugiau, žemė įšalo vos iki 3–5 cm. Storiausias įšalusio dirvožemio sluoksnis per antrąjį dešimtadienį buvo Pietų, Pietvakarių Lietuvoje, 11–16 cm, Šiauliuose ir Telšiuose tik 3–5 cm. Šio dešimtadienio pradžioje įšalas pradėjo plonėti ir paskutinėmis

dienomis baigė ištirpti. Beveik visą trečiąjį dešimtadienį, laikantis teigiamai temperatūrai, dirvožemis neįšalo, išskyrus Kauną, kur gruodžio 28 d. išmatuotas 1 cm įšalas.

Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje visoje šalyje svyravo tarp 0–2 °C, žemiausia šiame gylyje daug kur nukrito iki 1...-1 °C. Žemiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje visoje šalyje nukrito iki 0–1 °C.

**Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymas Nr. D1-870 „Dėl stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodiklių patvirtinimo“, Žin., 2011, Nr. 141-6642*

2. HIDROLOGINIŲ SĄLYGŲ APŽVALGA

2022 m. gruodis buvo vėsesnis ir šiek tiek drėgnesnis nei įprasta. Vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo $-2,6^{\circ}\text{C}$ (neigiama $1,5^{\circ}$ anomalija). Gruodžio mėnesio vidutinis kritulių kiekis Lietuvoje buvo 64,6 mm (1,15 SKN). Pirmomis kalendorinės žiemos dienomis įšalusio dirvožemio sluoksnis daug kur siekė 1–5 cm, tačiau nemažoje šalies dalyje dirvožemiai dar nebuvo įšalę.

Gruodžio mėnesį vandens lygiai upėse buvo 14–102 cm žemesni už vidutinį daugiametį šio mėnesio vandens lygį, tuo tarpu Tauragno ežero vandens lygis buvo 4 cm aukštesnis nei įprasta. Žemiausi lygiai vandens telkiniuose stebėti mėnesio pradžioje.

Gruodžio viduryje iš ledo reiškinių stebėta sniegainė, priekrantės ledas, ižas, vietomis susidarė ir ištisinė ledo danga. Kuršių mariose ties Vente ir Kuršių mariose ties Nida 2–9 d., stebėtas dreifuojantis ledas, o vėliau, joms užšalus, ištisinė ledo danga išsilaikė iki pat mėnesio pabaigos. Storiausias ledas Kuršių mariose buvo fiksuojamas gruodžio 20–21 d. ir siekė 12–13 cm. Tauragno ežerą ledo danga padengė gruodžio 18 d. Didžiausias ledo storis jame viso mėnesio metu tesiekė tik 5 cm. Neužšalusiuose vandens telkiniuose temperatūra svyravo nuo $0,6^{\circ}\text{C}$ iki $3,0^{\circ}\text{C}$.

Antrojo dešimtadienio pabaigoje, prasidėjus atodrekiui, dėl aukštų oro temperatūrų ir lietaus, gana sparčiai ėmė tirpti sniego danga. Žymesnis vandens lygio kilimas pradėtas stebėti gruodžio 22-ąją, kai per parą daugelyje vandens matavimo stočių jis pakilo iki 20 cm, o Akmenoje–Danėje ties Kretinga net iki 72 cm. Gruodžio 23 d. didesni vandens lygio pokyčiai stebėti ir Minijoje ties Priekule bei Bartuvoje ties Skuodu, atitinkamai 71 cm ir 83 cm per parą.

Vandens lygiui ir toliau kylant, gruodžio 30 d. jau buvo pasiekta stichinio vandens lygio riba Leitės upėje ties Kūlynais (245 cm) ir Gėgės upėje ties Plaškiais (467 cm), o paskutinę metų dieną, prasidėjus ledonešiui, ir Nemuno atšakoje Atmatoje ties Rusne (323 cm). Didžiausi vandens lygio pokyčiai ir toliau stebėti vakarinėje šalies dalyje. Per parą vandens lygis ten kilo nuo 20 iki 119 cm.

2023 m. sausis buvo šiltas ir drėgnas. Vidutinė oro temperatūra siekė $0,4^{\circ}\text{C}$ (teigiama $3,3^{\circ}$ anomalija). Vidutinis kritulių kiekis Lietuvoje buvo 71,6 mm (1,4 SKN). Didžiojoje šalies dalyje buvo registruota 40–70 mm kritulių (1,0–1,9 SKN). Pietrytiniame pakraštyje, dalyje Žemaitijos, vietomis Aukštaitijoje, Kazlų Rūdoje ir Birštone jų kiekis siekė 70–100 mm (1,1–2,1 SKN). Žemaitijos šiaurės vakarinėje dalyje 100–130 mm (1,3–1,9 SKN). Paskutinę mėnesio dieną storiausia sniego danga fiksuota Rytų ir Pietryčių Lietuvoje: Dūkšte ir Varėnoje po 11 cm. Kitur, išskyrus Laukuvą (4 cm), sniego dangos storis neviršijo 2 cm arba jos visai nebuvo.

Pirmosiomis sausio mėnesio dienomis, vyraujant šiltiems orams ir lietaus, buvo stebimas spartus vandens lygio kilimas upėse. Per parą vandens lygiai vietomis buvo pakilę net iki 54–131 cm. Didesni vandens lygio kilimai stebėti šiaurinėje ir vakarinėje šalies dalyje. Sausio 5 d. paspaudus šaltukui, vandens lygiai daugumoje šalies upių pamažu ėmė kristi.

Antrojo dešimtadienio metu, vyraujant šiltiems ir drėgniems orams, Lietuvos vandens telkiniai ir toliau išliko labai vandeningi. Nuo sausio 10 d. pradėta stebėti antroji žiemos poplūdžio banga. Didesnis vandens lygio kilimas buvo stebimas vakarinėje, šiaurės vakarinėje ir šiaurinėje šalies dalyje (Akmenoje–Danėje ties Kretinga, Minijoje ties Kartena, Bartuvoje ties Skuodu, Ventoje ties Leckava, Minijoje ties Priekule, Nevėžyje ties Panevėžiu), kur per parą vandens lygiai buvo pakilę nuo pusės metro iki 88 cm. Nuo sausio 17 d. vandens lygis pamažu pradėjo kristi. Vėliau žymesnis vandens lygio kilimas stebėtas tik sausio 31 d.

Vidutinis mėnesio vandens lygis buvo 5–183 cm aukštesnis už sausio mėnesio vidutinį daugiametį vandens lygį. Tik Nemune ties Nemajūnais vidutinis mėnesio vandens lygis buvo 10 cm žemesnis. Ledo reiškiniai (ižas, priekrantės ledas, ledonešis) upėse stebėti 6–14 d. Vidutinis sausio mėnesio vandens lygis Tauragno ežere buvo 32 cm aukštesnis nei šio mėnesio vidutinis daugiametis vandens lygis. Ežeras buvo užšalęs iki sausio 20 d. Vandens lygiai aukštesni už vidutinį daugiametį taip pat stebėti Nemune ties Birštonu ir Nemune ties Darsūniškiu, atitinkamai 20 ir 5 cm.

Sausio mėnesį stichinis vandens lygis stebėtas Leitės upėje ties Kūlynais (nuo 2022 m. gruodžio 31 d. iki 2023 m. sausio 13 d. bei sausio 19–27 d.) ir Nemuno atšakoje Atmatoje ties Rusne (nuo 2022 m. gruodžio 31 d. iki 2023 m. sausio 3 d., taip pat sausio 6–11 ir 22–25 d.).

Vasaris buvo šiltesnis ir nedaug sausesnis nei įprasta. Vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo -0,2 °C (teigiama 2,3° anomalija). Vidutinis kritulių kiekis buvo 39,2 mm (0,9 SKN). Didžiojoje šalies dalyje kritulių iškrito 14–40 mm (0,5–1,2 SKN), gausiausiai kritulių registruota priešvėjinėje Žemaitijos aukštumos pusėje 60–80 mm (1,1–1,2 SKN).

Pirmosiomis sausio mėnesio dienomis, primaitintos sniego tirpsmo vandens ir kritulių, upės išliko vandeningos. Daugumą ežerų tebedengė 7–12 cm storio ledas. Ledo reiškiniai (ižas, priekrantės ledas) upėse stebėti 5–12 dienomis, taip pat ir paskutinę mėnesio dieną. Paskutinę mėnesio dieną sniego danga buvo išsilaikiusi vietomis Žemaičių aukštumoje ir rytinėje dalyje, didžiausia – Tauragnuose (10 cm) ir Švenčionyse (14 cm).

Vidutinis mėnesio vandens lygis buvo 2–62 cm aukštesnis už vasario mėnesio vidutinį daugiametį vandens lygį. Tik Nemune ties Nemajūnais vidutinis mėnesio vandens lygis buvo 18 cm žemesnis. Kaip ir daugelio upių, vidutinis vasario mėnesio vandens lygis Tauragno ežere buvo 35 cm aukštesnis nei šio mėnesio vidutinis daugiametis vandens lygis. Vandens lygiai aukštesni už vidutinį daugiametį taip pat stebėti Nemune ties Birštonu ir Nemune ties Darsūniškiu, atitinkamai 23 ir 16 cm.

Vasario mėnesį stichinis vandens lygis stebėtas Leitės upėje ties Kūlynais (2–8, 21–28 d.) ir Nemuno atšakoje Atmatoje ties Rusne (23–28 d.).

Kovas buvo šiltesnis ir drėgnesnis nei įprasta. Vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 2,5 °C (teigiama 1,6° anomalija). Vidutinis kritulių kiekis kovo mėnesį Lietuvoje buvo 49,3 mm (1,3 SKN). Pirmą kalendorinio pavasario dieną dirvožemiai kai kur buvo įšalę iki 3–12 cm ir nuo paviršiaus atitirpę 1–5 cm, o vėlesnėmis dienomis, atitirpęs buvo vis storesnis dirvožemio sluoksnis.

Kovo mėnesį daugelyje vandens matavimo stočių vidutinis vandens lygis buvo 1–74 cm aukštesnis už vidutinį daugiametį vandens lygį, vietomis – 2–38 cm žemesnis už jį. 16–20 mėnesio dienomis upėse stebėti žymesni vandens lygio pakilimai lietaus poplūdžio metu. Akmenyje-Danėje ties Klaipėda kovo 16 d. buvo pasiektas naujas aukščiausias kovo mėnesio vandens lygis – 181 cm (buvęs 172 cm).

Vidutinis kovo mėnesio vandens lygis Tauragno ežere buvo 33 cm aukštesnis nei šio mėnesio vidutinis daugiametis vandens lygis. Vandens lygiai aukštesni už vidutinį daugiametį taip pat stebėti Nemune ties Birštonu ir Nemune ties Darsūniškiu, atitinkamai 53 ir 74 cm.

Daugumą ežerų pirmąjį mėnesio dešimtadienį tebedengė ledas. Tauragno ežere ledas stebėtas iki kovo 25 d. Upėse ledo reiškiniai (ižas, priekrantės ledas) stebėti 7–14 d. Paskutinę mėnesio dieną vandens temperatūra upėse siekė 3,4–8,9 °C, ežeruose – 2,4–7,2 °C, Baltijos jūroje ir Kuršių mariose – 4,4–5,5 °C.

Balandis buvo kiek šiltesnis ir sausesnis nei įprasta. Balandžio mėn. vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 8,1 °C (teigiama 0,9° anomalija). Vidutinis balandžio mėnesio kritulių kiekis Lietuvoje buvo 27 mm (0,7 SKN). Didžiojoje šalies dalyje kritulių kiekis buvo 15–30 mm (0,5–0,9 SKN). Pamaryje, Kuršių nerijoje, vietomis šiauriniuose rajonuose ir Pietų Lietuvoje 30–45 mm (0,7–1,2 SKN). Kraštinuose pietiniuose ir pietrytiniuose rajonuose 45–62 mm (1,2–1,6 SKN), Vakarų Lietuvoje 7–15 mm (0,2–0,4 SKN).

Balandžio mėnesį daugelyje vandens matavimo stočių vidutinis vandens lygis buvo 1–67 cm žemesnis už vidutinį daugiametį vandens lygį, vietomis – 1–28 cm aukštesnis už jį. Upėse stebėti žymesni vandens lygio pakilimai mėnesio pradžioje buvusio lietaus poplūdžio metu. Mėnesio eigoje vandens lygis pamažu krito.

Vidutinis balandžio mėnesio vandens lygis Tauragno ežere buvo 18 cm aukštesnis nei šio mėnesio vidutinis daugiametis vandens lygis. Vandens lygiai žemesni už vidutinį daugiametį stebėti Nemune ties Birštonu ir Nemune ties Darsūniškiu, atitinkamai 10 ir 7 cm.

Paskutinę mėnesio dieną vandens temperatūra upėse siekė 6,0–11,6°C, ežeruose 5,2–12,4°C, Baltijos jūroje ir Kuršių mariose – 9,0–11,3°C.

Gegužės mėnuo buvo itin sausas. Vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 12,3 °C (neigiama 0,2° anomalija). Vidutinis kritulių kiekis Lietuvoje buvo apie 16 mm (0,3 SKN). Didžiojoje šalies dalyje kritulių buvo 5–15 mm (0,1–0,3 SKN), Rytų Lietuvoje ir kai kuriuose pietiniuose rajonuose 15–25 mm (0,3–0,4 SKN), Pietų Lietuvoje, Tauragnų ir Molėtų apylinkėse 25–36 mm (0,4–0,6 SKN).

Gegužės 9 d. pradėtas fiksuoti sausringas laikotarpis kai kuriose Plungės ir Šilutės rajonų seniūnijose, o per antrąjį gegužės mėnesio dešimtadienį pamažu pradėjo plisti ir Vakarų Lietuvoje. Dėl mažo kritulių kiekio, gegužės 21 d. sausra jau pradėta fiksuoti dalyje Klaipėdos, Kretingos ir Šilutės r. savivaldybių, o taip pat ir visoje Palangos miesto savivaldybės teritorijoje. Sausra palietė ir vandens telkinius.

Gegužės mėnesį daugelyje vandens matavimo stočių vidutinis vandens lygis buvo 1–58 cm žemesnis už vidutinį daugiametį vandens lygį, vietomis 3–18 cm aukštesnis už jį. Aukščiausi vandens lygiai upėse stebėti mėnesio pradžioje, vėliau jis visą laiką krito. Kai kurių upių vandeningumas žymiai sumažėjo. Nauji gegužės mėnesio minimalūs vandens lygiai pasiekti: Nevėžyje ties Panevėžiu 7 cm (buvęs 14 cm), Ventėje ties Leckava 54 cm (buvęs -51 cm), Aunuvoje ties Aunuvėnais 82 cm (buvęs 84 cm).

Vidutinis gegužės mėnesio vandens lygis Tauragno ežere buvo 2 cm aukštesnis nei šio mėnesio vidutinis daugiametis vandens lygis. Vandens lygiai žemesni už vidutinį daugiametį stebėti Nemune ties Birštonu ir Nemune ties Darsūniškiu, atitinkamai 18 ir 26 cm.

Vandens telkiniai visą mėnesį pamažu šilo. Kai kuriuose iš jų buvo pasiekta ir komfortiška maudymosi temperatūra (≥ 18 °C). Paskutinę mėnesio dieną vandens temperatūra upėse siekė 14,2–19,2°C, ežeruose 15,0–21,7°C, Baltijos jūroje ir Kuršių mariose 8,8–17,8°C.

Birželis buvo šiltas ir sausas. Vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 17,1 °C (teigiama 1,2° anomalija). Vidutinis kritulių kiekis Lietuvoje buvo 44,2 mm (0,6 SKN), tačiau kritulių pasiskirstymas buvo labai netolygus. Didžiojoje šalies dalyje iškrito 25–50 mm kritulių (0,4–0,9 SKN), pietiniuose rajonuose, šiauriniame pakraštyje ir vietomis Žemaitijoje kritulių buvo 50–101 mm (0,8–1,3 SKN). Mažiausiai kritulių teko šiaurės rytiniams rajonams ir Telšių apylinkėms 9–25 mm (0,1–0,4 SKN).

Birželio mėnesį, didžiojoje Lietuvos dalyje stebint meteorologinę sausrą, daugelyje vandens matavimo stočių vidutinis vandens lygis buvo 1–57 cm žemesnis už vidutinį daugiamečių vandens lygį, vietomis 2–25 cm aukštesnis už jį. Nuo gegužės 21 d. žymus vandeningumo sumažėjimas pradėtas stebėti jau visoje Lietuvoje – susidariusios sąlygos atitiko hidrologinės sausros kriterijus.

Nuo birželio 15 d. hidrologinė sausra buvo fiksuojama ties 20-čia vandens matavimo stočių (toliau – VMS). 18 VMS vandens lygiai buvo artimi hidrologiniai saurai. Sulaukus lietaus, paskutinę mėnesio dieną, hidrologinė sausra buvo stebima ties 14 VMS. Ties 16 VMS vandens lygiai išliko artimi hidrologiniai saurai.

Nauji birželio mėnesio minimalūs vandens lygiai buvo pasiekti: Nevėžyje ties Panevėžiu – 4 cm (buvęs 8 cm), Šešupėje ties Kudirkos Naumiesčiu – 14 cm (buvęs 17 cm), Aunuvoje ties Aunuvėnais – 81 cm (buvęs 82 cm), Kražantėje ties Pluskiais – 6 cm (buvęs -5 cm).

Vidutinis birželio mėnesio vandens lygis Tauragno ežere buvo 5 cm žemesnis nei šio mėnesio vidutinis daugiamečių vandens lygis. Vandens lygiai žemesni už vidutinį daugiamečių stebėti Nemune ties Birštonu ir Nemune ties Darsūniškiu, atitinkamai 14 ir 16 cm.

Paskutinę mėnesio dieną vandens temperatūra upėse siekė 16,0–22,8 °C, ežeruose 19,7–22,5 °C, Baltijos jūroje ir Kuršių mariose 18,2–20,4 °C.

Liepa buvo vėsi ir sausa. Liepos mėn. vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 17,6 °C (neigiama 0,7° anomalija). Vidutinis kritulių kiekis Lietuvoje siekė 55 mm (2/3 SKN). Pietų Lietuvoje, Joniškio ir Guntaininkų apylinkėse, kritulių iškrito mažiausia, 20–40 mm (0,3–0,5 SKN). Rytų ir Vakarų Lietuvoje (išskyrus pajūrį ir Tauragnų–Švenčionių apylinkes) palijo gausiau – 60–120 mm (0,7–1,1 SKN). Kitur krituliai siekė 40–60 mm (0,5–0,8 SKN).

Pirmojo liepos mėnesio dešimtadienio metu meteorologinė sausra pradėjo trauktis iš Vakarų ir Vidurio Lietuvos teritorijų. 23 - čią mėnesio dieną, sausra, kaip stichinis ir pavojingas meteorologinis reiškinys jau nebebuvo fiksuojama. Kita situacija buvo vandens telkiniuose.

Liepos mėnesį daugelyje vandens matavimo stočių vidutinis vandens lygis buvo 1–62 cm žemesnis už vidutinį daugiamečių vandens lygį. Vakariniuose rajonuose, vietomis 3–23 cm aukštesnis už jį. Susidariusios sąlygos vis dar atitiko hidrologinės sausros kriterijus ir jau nuo liepos 17 d. hidrologinė sausra jau buvo skelbiama nacionaliniu mastu.

Gamtosauginiai debilai stebėti Neryje ties Vilniumi, Nemune ties Druskininkais, Lėvenyje ties Bernatoniemis, Ventoje ties Papile, Akmenoje ties Paakmeniu, Šešuvyje ties Skirgailais. Naujas liepos mėnesio minimalus vandens lygis pasiektas Nevėžyje ties Panevėžiu – 9 cm (buvęs 12 cm).

Paskutinėmis liepos mėnesio dienomis, prasirodžius gausesniems krituliams, vandens lygiai ėmė pamažu kilti. Nacionaliniu mastu paskelbta hidrologinė sausra baigėsi 2023 m. liepos 30 d., tačiau išliko lokaliai. Sausra tebestebima buvo Svyloje, Lėvenyje, Tatuloje, Nemune, Skrobluje, Neryje, Širvintoje, Nevėžyje, Sanžilės kanale, Šušvėje, Akmenoje, Šešuvyje, Minijoje.

Vidutinis liepos mėnesio vandens lygis Tauragno ežere buvo 8 cm žemesnis nei šio mėnesio vidutinis daugiamečių vandens lygis. Vandens lygiai žemesni už vidutinį daugiamečių stebėti Nemune ties Birštonu ir Nemune ties Darsūniškiu, atitinkamai 1 ir 4 cm.

Vidutinė liepos mėnesio vandens temperatūra upėse siekė 16,0–22,8 °C, ežeruose 19,7–21,7 °C, Baltijos jūroje ir Kuršių mariose – 19,4–20,0 °C.

Rugpjūtis buvo šiltas ir drėgnas. Vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 19,5 °C (teigiama 1,9° anomalija). Mėnesio 6–8 d. fiksuoti stichinio, o 3, 5, 17–20, 26, 28–31 dienomis

pavojingo lietaus atvejai. Vidutinis kritulių kiekis Lietuvoje siekė 129 mm (1,68 SKN). Mažiausiai kritulių iškrito Pietų Lietuvoje, 38–61 mm (0,5–0,8 SKN). Kiek gausiau kritulių teko Vidurio Lietuvai, 68–118 mm (1,1–1,7 SKN) ir didžiąjai Šiaurės, Rytų ir Vakarų Lietuvos daliai, iki 121–195 mm (1,5–2,9 SKN). Daugiausia kritulių rugpjūčio metu registruota Klaipėdoje, 228,1 mm.

Po užsitęsusio sausringo laikotarpio, pirmąjį rugpjūčio dešimtadienį į šalį atslinkęs ciklonas nepagailėjo kritulių pamaitindamas upes ir šiek tiek pagerindamas bendrą vandens telkinių būklę.

Vidutinis rugpjūčio mėnesio vandens lygis upėse svyravo labai įvairiai – nuo 1–32 cm virš, iki 1–47 cm žemiau vidutinio daugiamečio rugpjūčio mėnesio vandens lygio. Mažiausiai paskutinį vasaros mėnesį vandens plukdė Nemuno, Neries, Nevėžio ir Šešupės upės. Rugpjūčio 26–27, 29–31 d. Nemune ties Druskininkų vandens matavimo stotimi buvo pasiektas ir gamtosauginis debitas.

Vidutinis Tauragno ežero vandens lygis buvo 1 cm žemesnis už vidutinį daugiamečių rugpjūčio mėnesio vandens lygį. Kauno mariose ties Birštonu ir Darsūniškiu – aukštesnis, atitinkamai 6 cm ir 4 cm.

Paskutinę mėnesio dieną vandens temperatūra upėse siekė 16–23 °C, Kuršių mariose 18–20 °C, Baltijos jūroje – 19 °C.

Rugsėjis buvo itin šiltas ir sausas. Rugsėjo mėn. vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 16,5 °C (teigiama 3,7° anomalija). Tai pats šilčiausias rugsėjis nuo 1961 m. (iki šiol šilčiausias buvo 1975 m. su 14,9 °C). Vidutinis kritulių kiekis siekė 31,6 mm (0,5 SKN). Juostoje, einančioje per šalies vidurį, iš šiaurės į pietus, kritulių buvo mažiausiai, 4–20 mm (0,1–0,4 SKN). Rytinėje Žemaitijos pusėje ir didžiojoje Rytų Lietuvos dalyje, įskaitant Biržus registruota 20–40 mm kritulių (0,4–0,8 SKN). Vakarinėje Žemaitijos pusėje, pajūryje, pamaryje, vietomis Aukštaitijoje 40–60 mm (0,7–0,9 SKN). Didžiausias kritulių kiekis registruotas rytiniuose Žemaičių aukštumos šlaituose, 60–64 mm (0,7–1,3 SKN).

Vidutinis rugsėjo mėnesio vandens lygis upėse svyravo labai įvairiai – nuo 3–40 cm virš, iki 1–56 cm žemiau vidutinio daugiamečio rugsėjo mėnesio vandens lygio. Mažiausiai vandens plukdė Nemuno, Neries, Nevėžio ir Šešupės upės. Gamtosauginis vandens debitas stebėtas: Nemune ties Druskininkais nuo rugsėjo 8 d., Nemune ties Kaunu nuo rugsėjo 14 d., Nemune ties Nemajūnais rugsėjo 16–24 dienomis.

Vidutinis Tauragno ežero vandens lygis buvo 1 cm žemesnis už vidutinį daugiamečių rugsėjo mėnesio vandens lygį. Kauno mariose ties Birštonu ir Darsūniškiu aukštesnis, atitinkamai 8 cm ir 6 cm.

Paskutinę mėnesio dieną vandens temperatūra upėse siekė 12,2–18,5 °C, ežeruose 17,3–20,9 °C, Baltijos jūroje ir Kuršių mariose 17,6–18,2 °C.

Spalis buvo kiek šiltesnis ir itin drėgnas. Vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 8,0 °C (teigiama 0,7° anomalija). Spalio mėnesio vidutinis kritulių kiekis Lietuvoje buvo 118,0 mm (1,7 SKN). Juostoje, einančioje per šalies vidurį iš šiaurės į pietus bei Guntauninkuose, Ventėje ir Trakuose, kritulių buvo mažiausiai, 69–100 mm (1,0–1,9 SKN). Abipus šios juostos, Pietryčių Lietuvoje, rytiniame pakraštyje ir vietomis vakariniuose rajonuose 100–125 mm (1,1–2,3 SKN). Gausiausiai spalį palijo Žemaičių aukštumos vakarinėje pusėje 150–200 mm (2,0–2,2 SKN). Kitur kritulių kiekis siekė 125–150 mm (1,4–2,2 SKN). Mažiausiai spalio mėnesio metu kritulių registruota Joniškėje (69,1 mm), daugiausiai – Rietave (192,8 mm).

Vėsių ir drėgnų orų nešinas spalį šiek tiek pagyvino išsekusius šalies vandens telkinius. Vidutinis spalio mėnesio vandens lygis upėse svyravo nuo 4–58 cm žemiau (pietinė, rytinė Lietuvos dalis), iki 5–65 cm aukščiau (šiaurinė, vakarinė dalis) vidutinio spalio mėnesio vandens lygio. Gamtosauginis debitas Nemune ties Druskininkais antrojo spalio dešimtadienio metu jau nebebuvo fiksuojamas. Vandeningumą pamažu susigrąžino ir kitos didžiosios šalies upės.

Vidutinis Tauragno ežero vandens lygis spalį buvo 1 cm aukštesnis už vidurkį, o vidutinė vandens temperatūra siekė 10,6 °C. Nemune ties Birštono ir Darsūniškio vandens matavimo stotimis vandens lygis svyravo atitinkamai 7 cm aukščiau ir 8 cm žemiau vidutinės spalio mėnesio vandens lygio reikšmės.

Paskutinę mėnesio dieną vandens temperatūra upėse siekė 5–9 °C, ežeruose ir tvenkiniuose 5–11 °C, Kuršių mariose 6–7 °C, Baltijos jūroje 9–10 °C.

Nuo trečiojo spalio dešimtadienio Lietuvos upės jau pamažu pradėjo laisvintis ir iš hidrologinės sausros gnaužtų. Paskutinę mėnesio dieną sausra buvo fiksuojama ties 2 VMS. Ties 3 VMS situacija vis dar išliko artima hidrologinei sausrai.

Lapkritis buvo šaltesnis ir drėgnas. Vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 2,2 °C (neigiama 0,4° anomalija). Vidutinis kritulių kiekis siekė 64,6 mm (1,1 SKN). Didžiojoje šalies dalyje registruota 25–60 mm kritulių (0,6–1,1 SKN). Rytų Lietuvoje ir dalyje Žemaitijos 60–90 mm (1,1–1,6 SKN). Gausiausiai kritulių iškrito Vakarų Lietuvoje, 90–180 mm (1,1–1,9 SKN). Daugiausiai kritulių lapkričio mėnesio metu fiksuota Vėžaičiuose (172,8 mm) ir Kretingoje (171,8 mm), mažiausiai – Šeduvoje (26,4 mm).

Paskutinę mėnesio dieną sniegas buvo padengęs beveik visą Lietuvos teritoriją. Pietų Lietuvoje ir centriniuose rajonuose sniego dangos storis buvo mažiausias, iki 5 cm. Vakarų Lietuvoje šiek tiek daugiau, 5–15 cm, tuo tarpu Rytų Lietuvoje pasnigo gausiausiai - čia buvo susidariusi 5–35 cm sniego danga.

Lapkričio mėnesį pradėjo formotis įšalas. Trečiojo dešimtadienio pabaigoje didžiausias įšalas buvo išmatuotas Pietų ir Pietryčių Lietuvoje, kur siekė net 12 cm.

Vidutinis lapkričio mėnesio vandens lygis upėse svyravo nuo 1–63 cm žemiau iki 3–123 cm aukščiau vidutinio daugiamečio lapkričio mėnesio vandens lygio. Žemiausi vandens lygiai stebėti Nemuno, Neries, Šešupės ir Nevėžio upėse.

Pirmojo lapkričio dešimtadienio pabaigoje, vakariame Lietuvos pakrastyje po gausių kritulių buvo stebėtas lietaus poplūdis. Stichinio vandens lygio reikšmė lapkričio 9–10 d. buvo pasiekta Minijoje ties Kartena, taip pat Akmenoje–Danėje ties Kretingos ir Klaipėdos VMS. Nuvilnijus poplūdžio bangai, lapkričio 10–14 d., stichinis vandens lygis jau buvo fiksuojamas ir Minijoje ties Priekule. Ties minėta VMS sumuštas ir aukščiausio lapkričio mėnesio vandens lygio (per visą stebėjimų laikotarpį) rekordas. Naujas lapkričio mėnesio maksimumas pasiektas ir ties Lankupių VMS.

Vidutinis Tauragno ežero vandens lygis lapkritį buvo 14 cm aukštesnis už vidurkį, o vandens temperatūra paskutinę mėnesio dieną siekė 4,0 °C. Nemune ties Birštono ir Darsūniškio vandens matavimo stotimis, vandens lygis svyravo atitinkamai 12 cm aukščiau ir 18 cm žemiau vidutinės lapkričio mėnesio vandens lygio reikšmės.

Paskutinę mėnesio dieną, vandens temperatūra upėse siekė 0–5 °C, ežeruose ir tvenkiniuose 1–5 °C, Kuršių mariose 0–1 °C, Baltijos jūroje 2–4 °C.

Lapkritį neapsieita ir be pirmųjų ledo reiškinių. 22 d. upėse pasirodė sniegainė, priekrantės ledas, ižas, vienas pirmųjų užšalo Žuvinto ežeras. Ledo reiškiniai didžiojoje dalyje

šalies upių stebėti iki pat mėnesio pabaigos. Vietomis fiksuotas ledas su properšomis. Dreifuojantis ledas stebėtas ir Kuršių mariose ties Vente bei Klaipėdos uoste.

Gruodis buvo šiltas ir drėgnas. Vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 0,1 °C (teigiama 1,2° anomalija). Gruodžio mėnesio vidutinis kritulių kiekis Lietuvoje buvo 71,4 mm (1,3 SKN). Didžiojoje šalies dalyje kritulių kiekis siekė 26–60 mm (0,7–1,3 SKN). Rytiniuose ir pietiniuose rajonuose, rytinėje Žemaičių aukštumos pusėje, o taip pat Ventėje ir Utenoje 60–90 mm kritulių (1,1–1,4 SKN). Daugiausiai kritulių gruodį teko Vakarų Lietuvai, 90–150 mm (1,2–1,6 SKN).

Lapkričio antroje pusėje susidariusi sniego danga gruodžio mėnesio antrąjį dešimtadienį atšilus orams ištirpo.

Pirmąjį gruodžio dešimtadienį įšalusio dirvožemio sluoksnis Pietų ir Pietvakarių Lietuvoje siekė 11–14 cm, Kaune iki 16 cm. Mažiausiai dirvožemis įšalęs buvo Šiaurės Rytų (3–4 cm) ir Šiaurinėje Lietuvos dalyje (3–5 cm).

Antrojo mėnesio dešimtadienio pradžioje dirvožemio įšalas pradėjo plonėti ir paskutinėmis dienomis visai ištirpo. Beveik visą trečiąjį dešimtadienį laikantis teigiamai temperatūrai, įšalas nebesusidarė, išskyrus Kauną, kur gruodžio 28 d. išmatuotas įšalo storis siekė 1 cm.

Vidutinis gruodžio mėnesio vandens lygis daugelyje šalies upių buvo 3–115 cm aukštesnis už vidutinį daugiametį šio mėnesio vandens lygį, tuo tarpu Nemuno aukštupyje 1–34 cm žemesnis nei įprasta.

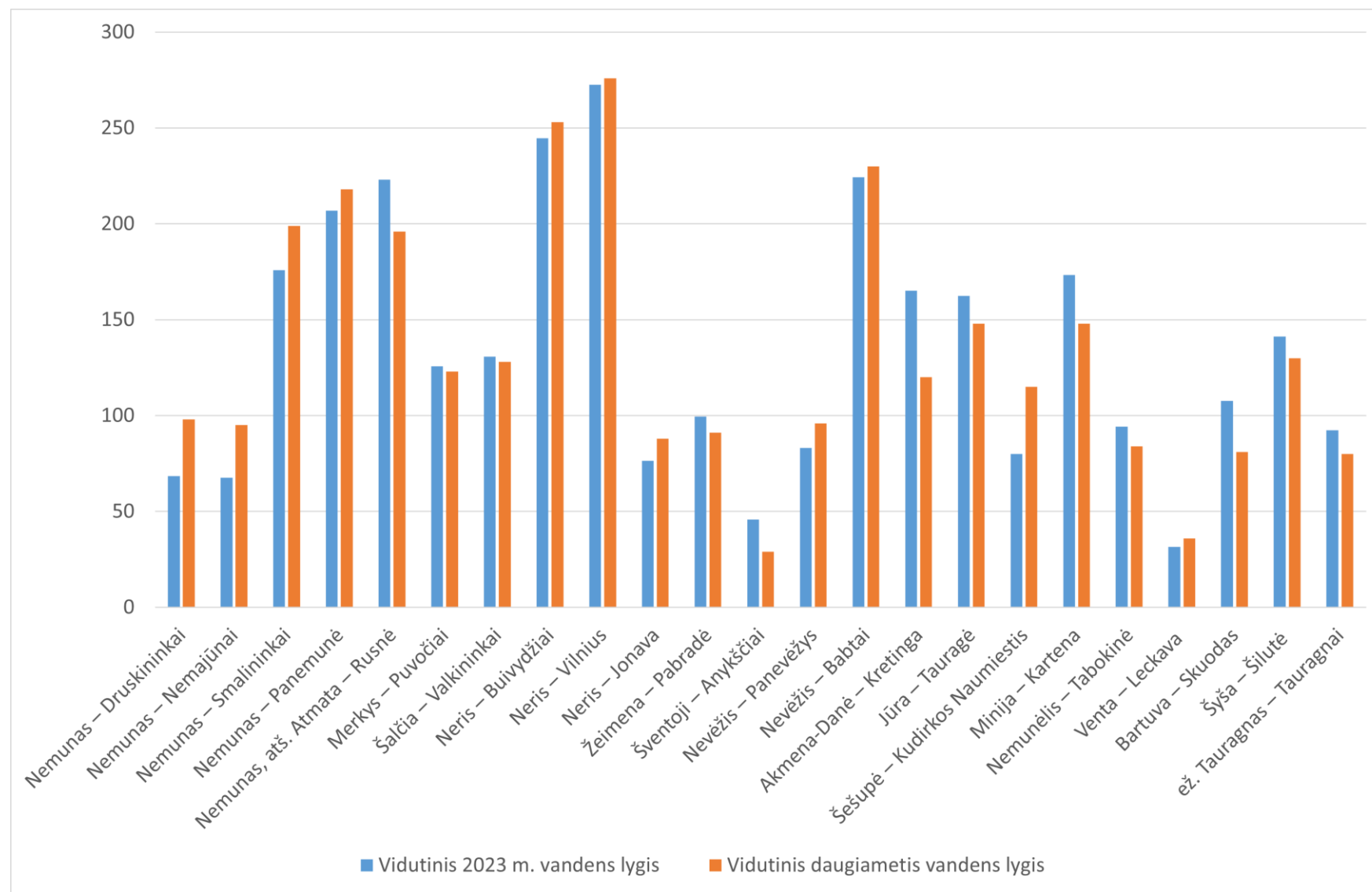
Iki mėnesio vidurio vandens telkiniuose stebėti ledo reiškiniai – sniegainė, priekrantės ledas, ižas, vietomis susidarė ir ištisinė ledo danga. Ledu trumpam buvo pasidengusios ir Kuršių marios (7–18 d.).

Mėnesiui įpusėjus sulaukta atodrėkio, šalyje prasidėjo poplūdis. 16–18 d. vandens lygis vietomis pakilo net iki 277 cm. Didžiausias vandens lygio kilimas stebėtas vakarinėje ir šiaurinėje Lietuvos dalyje.

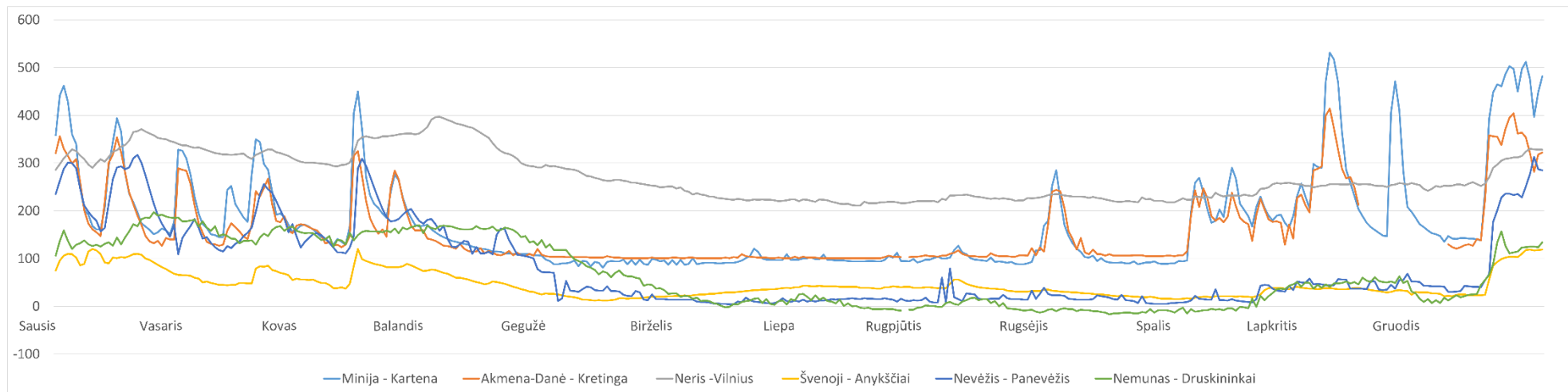
Šio poplūdžio metu stichinis vandens lygis buvo pasiektas Šysoje ties Šilute (gruodžio 21–27 d.), Minijoje ties Priekule (gruodžio 22–29 d.), Akmenoje–Danėje ties Klaipėda (gruodžio 23–25 d.), Nemuno atšakoje Atmatoje ties Rusne (nuo gruodžio 25 d. iki mėnesio pab.) ir Leitėje ties Kūlynais (nuo gruodžio 22 d. iki mėnesio pab.).

Šysoje ties Šilute, Akmenoje–Danėje ties Klaipėda, Akmenoje–Danėje ties Kretinga, Minijoje ties Priekule, Minijoje ties Lankupiais, Svyloje ties Guntauninkais ir Tauragno ež. Pasiekti ir nauji gruodžio mėnesio aukščiausio vandens lygio rekordai. Vandens lygiai viršijo ankstesnius 1–73 cm.

Per 2023 metus upės į Baltijos jūrą nunešė ~20,75 km³ vandens (tai vos 2,6% mažiau vandens nei 2022 m.)

22 pav. Vidutiniai metiniai vandens lygiai virš stoties nulio, cm. 2023 m.

23 pav.. Metinis vandens lygio svyravimas, cm. 2023 m.

3. FENOLOGINIŲ STEBĖJIMŲ APŽVALGA

2023 m. buvo vykdomi pagal planą. Fenologiniai augalų stebėjimai buvo vykdomi 18-oje MS (2 priedas), o nuo gegužės pab. – 17-oje MS (stebėjimai nebevykdomi Lazdijų MS), stebimos 8-ių rūšių vaismedžių ir vaiskrūmių, 12-os rūšių medžių ir krūmų bei 5-ių rūšių žolinių augalų vystymosi fazės. Stebėjimai stotyse atliekami pagal Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2021 m. kovo 23 d. įsakymu Nr. V-43 patvirtintus „Fenologinių stebėjimų nuostatus“. Stebėjimų rezultatai rašomi į fenologinių stebėjimų lenteles FSL-1, FSL-2 ir FSL-3 ir kiekvieną dešimtadienį perduodami į Tarnybos serverius vadovaujantis Tarnybos direktoriaus 2009 m. balandžio 17 d. įsakymu Nr. V-36 patvirtintu Dešimtadienio meteorologinės ir fenologinės informacijos perdavimo kodu (DMF) ir 2023 m. gegužės 18 d. įsakymu Nr. V-43 patvirtintu Dešimtadienio fenologinės informacijos perdavimo kodu (įsakymas įsigaliojo nuo 2023 m. birželio 1 d.).

Patvirtinus naują DMF kodo redakciją, kodo struktūroje neliko meteorologinės informacijos dalies, t.y. nuo 2023 m. birželio 1 d. kodas naudojamas išimtinai tik siunčiant fenologinę informaciją, telegramos siunčiamos telefonu per EYHM programėlę.

Augalų vystymosi fazės registruojamos metraštyje, jų datos pateikiamos pagal metų dienas.

Visoje šalyje balandžio 7 d. vidutinei paros oro temperatūrai pakilus aukščiau 5 °C, prasidėjo augalų vegetacijos sezonas. Šiais metais augalų vegetacijos sezono pradžia sutapo su SKN. Visoje šalyje lapkričio 13–15 d., vidutinei paros oro temperatūrai nukritus žemiau 5 °C, baigėsi augalų vegetacijos laikotarpis. Lyginant su SKN, vidutiniškai šiemet tai įvyko 13 dienų vėliau, pajūryje (Nidoje, Klaipėdoje) – 4 dienomis ankščiau.

Ignalinos, Utenos, Ukmergės, Kauno, Kėdainių ir Vilkaviškio rajonuose balandžio 8 d., kitur šalyje (išskyrus pajūrio ruožą) balandžio 18–20 d., o pajūrio zonoje gegužės 8–9 d., vidutinei paros oro temperatūrai pakilus aukščiau 10 °C, prasidėjo aktyviosios augalų vegetacijos sezonas. Šiais metais tai įvyko vidutiniškai 14 dienų ankščiau, lyginant su SKN, tik pajūryje vegetacijos pradžia vėlavo 6 d., lyginant su SKN. Beveik visoje šalies teritorijoje spalio 15 d., o pajūrio zonoje spalio 19–24 d., vidutinei paros temperatūrai nukritus žemiau 10 °C, baigėsi aktyviosios augalų vegetacijos sezonas. Šiais metais tai įvyko vidutiniškai 12 dienų vėliau, o pajūryje – 7 dienomis vėliau, lyginant su SKN.

Meteorologinės vasaros arba laikotarpio, kai vidutinė paros oro temperatūra pasiekia ir viršija 15 °C, pradžia daug kur pietvakariniuose ir centriniuose šalies rajonuose fiksuota gegužės 20 d. (apie 2 savaitėmis ankstyvesnė, lyginant su SKN), o šiauriniuose, rytiniuose ir pietrytiniuose šalies rajonuose fiksuota birželio 12–13 d. (apie 5 d. vėlyvesnė, lyginant su SKN). Didžiojoje šalies dalyje, spalio 4 d., vidutinei paros oro temperatūrai nukritus žemiau 15 °C, baigėsi meteorologinė vasara. Vakarinėje ir šiaurės rytinėje dalyje meteorologinė vasara baigėsi spalio 5 d. Šiais metais meteorologinė vasara baigėsi vidutiniškai mėnesiu vėliau, lyginant su SKN.

24 pav. Meteorologijos stočių, atliekančių fenologinius stebėjimus, žemėlapis

PRIEDAI

1 PRIEDAS.

HIDROMETEOROLOGINIŲ STEBĖJIMŲ LENTELĖS

1 lentelė. 2023 m. 01–06 mėn. vidutinė oro temperatūra (°C) bei jos nuokrypis nuo SKN meteorologijos ir automatinės meteorologijos stotyse bei Lietuvoje

Mėnuo	01			02			03			04			05			06		
MS	2023 m.	SKN	Nuokr., °C	2023 m.	SKN	Nuokr., °C	2023 m.	SKN	Nuokr., °C	2023 m.	SKN	Nuokr., °C	2023 m.	SKN	Nuokr., °C	2023 m.	SKN	Nuokr., °C
LIETUVA	0,4	-2,9	3,3	-0,2	-2,5	2,3	2,5	0,9	1,6	8,1	7,2	0,9	12,3	12,5	-0,2	17,1	15,9	1,2
Biržai	-0,3	-3,3	3,0	-0,8	-3,2	2,4	2,3	0,5	1,8	8,5	7,1	1,4	12,3	12,6	-0,3	17,5	16,1	1,4
Dotnuva	0,3	-3,0	3,3	-0,2	-2,6	2,4	2,5	1,0	1,5	8,3	7,5	0,8	12,7	12,9	-0,2	17,4	16,3	1,1
Dūkštas	-1,3	-4,2	2,9	-1,9	-4,0	2,1	1,6	0,0	1,6	8,0	6,8	1,2	11,9	12,4	-0,5	17,3	15,9	1,4
Kaunas	0,9	-3,0	3,9	0,0	-2,4	2,4	2,9	1,2	1,7	8,5	7,6	0,9	12,7	13,0	-0,3	17,3	16,3	1,0
Kybartai	1,6	-2,4	4,0	0,7	-1,8	2,5	3,2	1,6	1,6	8,3	7,8	0,5	12,4	13,0	-0,6	17,0	16,3	0,7
Klaipėda	1,5	-0,9	2,4	1,7	-0,9	2,6	2,8	1,7	1,1	7,8	6,7	1,1	12,2	11,6	0,6	16,3	15,3	1,0
Laukuva	-0,2	-3,2	3,0	-0,4	-2,9	2,5	1,7	0,3	1,4	7,4	6,4	1,0	11,7	11,6	0,1	16,6	14,9	1,7
Lazdijai	1,0	-3,1	4,1	-0,1	-2,4	2,3	2,9	1,2	1,7	8,1	7,6	0,5	12,4	12,9	-0,5	17,0	16,2	0,8
Nida	-0,2	-1,0	0,8	2,1	-1,0	3,1	3,1	1,7	1,4	7,8	6,9	0,9	13,4	12,2	1,2	17,4	16,0	1,4
Palanga	1,3			1,5			2,6			7,5			12,0			15,9		
Panevėžys	0,1	-3,1	3,2	-0,6	-2,8	2,2	2,5	0,9	1,6	8,4	7,4	1,0	12,3	12,8	-0,5	17,5	16,3	1,2
Raseiniai	0,1	-3,3	3,4	-0,3	-2,8	2,5	2,1	0,6	1,5	7,9	6,9	1,0	12,0	12,2	-0,2	16,8	15,4	1,4
Šiauliai	-0,1	-3,0	2,9	-0,2	-2,8	2,6	2,4	0,7	1,7	7,9	6,9	1,0	12,1	12,4	-0,3	17,3	15,9	1,4
Šilutė	1,4	-1,8	3,2	1,3	-1,4	2,7	3,1	1,6	1,5	8,4	7,4	1,0	12,6	12,4	0,2	17,1	15,7	1,4
Telšiai	-0,1	-2,7	2,6	-0,1	-2,5	2,4	1,8	0,7	1,1	7,5	6,7	0,8	12,2	12,1	0,1	17,1	15,5	1,6
Ukmergė	0,4	-3,2	3,6	-0,5	-2,9	2,4	2,7	0,9	1,8	8,6	7,5	1,1	12,2	12,9	-0,7	17,1	16,3	0,8
Utena	-0,3	-3,5	3,2	-1,3	-3,2	1,9	2,4	0,6	1,8	8,3	7,1	1,2	11,6	12,5	-0,9	17,1	16,0	1,1
Varėna	0,9	-3,4	4,3	-0,4	-2,7	2,3	3,1	0,9	2,2	8,2	7,3	0,9	11,9	12,7	-0,8	16,9	16,3	0,6
Vilnius	-0,1	-3,7	3,6	-1,0	-3,1	2,1	2,5	0,7	1,8	8,4	7,4	1,0	12,8	12,9	-0,1	17,5	16,3	1,2
Akmenė	0,1			0,1			2,1			7,7			11,8			16,9		
Alytus	1,2			-0,1			3,2			8,5			12,6			17,4		
Anykščiai	-0,2			-1,3			br.			br.			11,9			17,1		
Marijampolė	1,3			0,4			3,1			8,4			12,6			17,3		
Mažeikiai	0,3			0,4			br.			7,6			11,6			16,9		
Rokiškis	-1,0			-1,7			1,9			8,3			12,3			17,5		
Šeduva	-0,1			-0,5			2,2			7,7			11,5			16,7		
Švenčionys	-1,5			-2,2			1,5			7,8			12,2			17,2		

Mėnuo	01			02			03			04			05			06		
MS	2023 m	SKN	Nuokr., °C	2023 m	SKN	Nuokr., °C	2023 m	SKN	Nuokr., °C	2023 m	SKN	Nuokr., °C	2023 m	SKN	Nuokr., °C	2023 m	SKN	Nuokr., °C
Tauragė	1,0			0,6			2,6			8,6			12,9			17,8		
Ventė	1,0			1,6			3,0			8,4			13,7			17,8		
Vėžaičiai	1,1			0,7			2,2			7,9			12,1			16,8		
Birštonas	0,6			0,3			3,4			8,6			12,8			17,5		
Druskininkai	1,4			0,1			3,3			8,3			12,6			17,5		
Elektrėnai	0,4			-0,5			2,9			8,6			13,1			17,4		
Jonava	0,9			0,0			3,1			8,9			12,9			17,7		
Joniškis	-0,2			-0,4			2,4			7,6			11,7			16,8		
Jurbarkas	1,0			0,5			2,8			8,4			12,5			17,1		
Kaišiadorys	0,8			-0,3			3,1			8,3			12,4			17,0		
Kalvarija	1,1			0,2			2,9			8,1			12,4			17,1		
Kazlų Rūda	1,1			0,1			2,7			8,2			12,1			16,7		
Kelmė	-0,2			-0,3			2,1			8,0			12,4			17,5		
Kretinga	1,3			1,0			2,5			7,8			12,0			16,8		
Kupiškis	-0,3			-1,1			2,1			8,0			11,9			17,0		
Molėtai	-0,5			-1,4			2,0			8,0			11,6			16,7		
Pagėgiai	1,1			0,8			2,7			8,3			12,7			17,2		
Pakruojis	-0,4			-0,7			2,1			8,0			11,9			17,0		
Plungė	0,3			0,1			1,8			7,6			11,9			16,9		
Prienai	0,6			-0,4			2,8			8,4			12,7			16,9		
Rietavas	0,1			-0,2			1,6			7,5			11,8			16,9		
Skuodas	1,0			0,8			2,0			7,5			11,0			16,2		
Šakiai	0,9			0,3			2,5			8,3			12,5			16,9		
Šalčininkai	-0,3			-1,5			2,3			7,7			12,0			16,7		
Trakai	0,1			-1,0			2,4			8,1			12,5			17,1		
Zarasai	-1,4			-2,0			1,7			7,9			11,8			17,3		

2 lentelė. 2023 m. 07–12 mėn. vidutinė oro temperatūra (°C) bei jos nuokrypis nuo SKN meteorologijos ir automatinės meteorologijos stotyse bei Lietuvoje

Mėnuo	07			08			09			10			11			12		
MS	2023 m.	SKN	Nuokr., °C	2023 m.	SKN	Nuokr., °C	2023 m.	SKN	Nuokr., °C	2023 m.	SKN	Nuokr., °C	2023 m.	SKN	Nuokr., °C	2023 m.	SKN	Nuokr., °C
LIETUVA	17,6	18,3	-0,7	19,5	17,6	1,9	16,5	12,8	3,7	8,0	7,3	0,7	2,2	2,6	-0,4	0,1	-1,1	1,2
Biržai	17,3	18,4	-1,1	19,5	17,4	2,1	16,4	12,5	3,9	7,3	6,7	0,6	1,9	2,2	-0,3	-0,8	-1,5	0,7
Dotnuva	17,7	18,6	-0,9	19,9	17,8	2,1	16,6	12,9	3,7	7,9	7,2	0,7	2,2	2,5	-0,3	0,2	-1,2	1,4
Dūkštas	17,1	18,1	-1,0	19,3	17,0	2,3	15,3	12,0	3,3	6,6	6,3	0,3	1,3	1,4	-0,1	-1,4	-2,4	1,0
Kaunas	17,9	18,6	-0,7	20,2	17,8	2,4	17,1	12,9	4,2	8,3	7,2	1,1	2,3	2,6	-0,3	0,5	-1,2	1,7
Kybartai	18,0	18,5	-0,5	20,2	18,0	2,2	17,6	13,3	4,3	8,8	7,9	0,9	2,6	3,2	-0,6	1,0	-0,6	1,6
Klaipėda	18,3	18,3	0,0	19,0	18,3	0,7	17,3	14,2	3,1	9,8	8,9	0,9	3,6	4,4	-0,8	1,5	1,1	0,4
Laukuva	16,6	17,4	-0,8	18,2	16,6	1,6	15,8	12,1	3,7	7,4	6,7	0,7	1,5	2,1	-0,6	-0,5	-1,4	0,9
Lazdijai	18,2	18,4	-0,2	20,1	17,7	2,4	17,1	12,7	4,4	8,4	7,2	1,2	2,1	2,6	-0,5	0,4	-1,3	1,7
Nida	18,7	18,9	-0,2	19,6	19,0	0,6	18,1	14,8	3,3	10,3	9,2	1,1	4,1	4,4	-0,3	1,9	0,9	1,0
Palanga	18,4			18,8			17,3			9,7			3,3			1,2		
Panevėžys	17,6	18,6	-1,0	19,8	17,6	2,2	16,5	12,7	3,8	7,7	7,0	0,7	2,1	2,4	-0,3	-0,2	-1,3	1,1
Raseiniai	17,0	17,9	-0,9	19,4	17,1	2,3	16,4	12,4	4,0	7,6	6,8	0,8	1,8	2,2	-0,4	-0,1	-1,5	1,4
Šiauliai	17,4	18,3	-0,9	19,1	17,5	1,6	16,4	12,6	3,8	7,6	7,0	0,6	2,0	2,4	-0,4	-0,3	-1,2	0,9
Šilutė	17,5	18,3	-0,8	18,9	17,8	1,1	16,8	13,3	3,5	9,0	8,0	1,0	2,9	3,5	-0,6	0,9	-0,1	1,0
Telšiai	16,9	18,0	-1,1	18,3	17,2	1,1	16,2	12,5	3,7	7,4	7,0	0,4	1,7	2,5	-0,8	-0,4	-0,9	0,5
Ukmergė	17,7	18,6	-0,9	20,1	17,7	2,4	16,8	12,8	4,0	7,9	7,2	0,7	2,3	2,5	-0,2	0,0	-1,4	1,4
Utena	17,2	18,3	-1,1	19,6	17,1	2,5	15,5	12,2	3,3	7,3	6,8	0,5	1,9	2,1	-0,2	-0,6	-1,6	1,0
Varėna	17,9	18,4	-0,5	19,8	17,4	2,4	15,5	12,3	3,2	8,1	6,9	1,2	2,0	2,3	-0,3	0,4	-1,7	2,1
Vilnius	18,1	18,5	-0,4	20,1	17,6	2,5	16,5	12,6	3,9	7,7	6,8	0,9	1,8	1,9	-0,1	-0,2	-2,0	1,8
Akmenė	16,9			18,7			16,0			7,5			2,0			-0,3		
Alytus	18,4			20,7			17,3			8,6			2,4			0,6		
Anykščiai	17,3			19,8			16,3			7,4			1,9			-0,6		
Marijampolė	18,2			20,4			17,4			8,8			2,4			0,8		
Mažeikiai	16,9			18,3			15,8			7,6			2,1			-0,1		
Rokiškis	17,4			19,7			16,4			6,7			1,4			-1,2		
Šeduva	16,9			19,2			16,1			7,6			2,0			-0,4		
Švenčionys	17,3			19,6			15,8			6,6			1,1			-1,3		

Mėnuo	07			08			09			10			11			12		
MS	2023 m.	SKN	Nuokr., °C	2023 m.	SKN	Nuokr., °C	2023 m.	SKN	Nuokr., °C	2023 m.	SKN	Nuokr., °C	2023 m.	SKN	Nuokr., °C	2023 m.	SKN	Nuokr., °C
Tauragė	17,7			19,4			16,8			8,2			2,5			0,5		
Ventė	19,1			20,0			18,2			9,8			3,8			1,2		
Vėžaičiai	17,0			18,4			16,4			8,2			2,6			0,5		
Birštonas	18,4			20,6			17,1			8,6			2,7			1,0		
Druskininkai	18,6			20,5			17,0			8,5			2,3			0,7		
Elektrėnai	18,4			20,6			17,4			8,2			2,2			0,2		
Jonava	18,4			20,5			17,0			8,5			2,7			0,7		
Joniškis	17,0			19,0			16,2			7,6			2,0			-0,5		
Jurbarkas	17,8			19,9			17,0			8,3			2,5			0,7		
Kaišiadorys	17,9			20,3			16,9			8,2			2,2			0,3		
Kalvarija	18,1			20,1			17,0			8,4			2,1			0,7		
Kazlų Rūda	17,4			19,7			16,3			8,0			2,1			0,6		
Kelmė	17,1			19,0			16,0			7,4			1,9			-0,2		
Kretinga	17,4			18,4			16,5			8,7			2,7			0,9		
Kupiškis	17,2			19,8			16,5			7,3			1,8			-0,7		
Molėtai	17,3			19,7			16,0			7,3			1,7			-0,6		
Pagėgiai	br.			br.			16,8			8,4			2,5			0,6		
Pakruojis	16,9			19,1			16,0			7,4			1,8			-0,7		
Plungė	16,6			18,1			15,8			7,4			1,8			-0,2		
Prienai	17,9			20,2			17,1			8,2			2,1			0,3		
Rietavas	16,7			18,3			15,7			7,4			1,6			-0,3		
Skuodas	16,4			18,0			15,5			8,0			2,5			0,1		
Šakiai	17,5			19,8			16,9			8,2			2,3			0,6		
Šalčininkai	17,0			19,3			15,2			7,2			1,4			-0,5		
Trakai	17,9			19,9			16,4			7,8			1,8			-0,1		
Zarasai	17,2			19,4			15,7			6,6			1,2			-1,4		

3 lentelė. 2023 m. atskirų sezonų ir metų vidutinė oro temperatūra (°C) bei jos nuokrypis nuo SKN meteorologijos ir automatinės meteorologijos stotyse bei Lietuvoje

Mėnuo	Žiema			Pavasaris			Vasara			Ruduo			Metų		
MS	2023 m.	SKN	Nuokr., °C	2023 m.	SKN	Nuokr., °C	2023 m.	SKN	Nuokr., °C	2023 m.	SKN	Nuokr., °C	2023 m.	SKN	Nuokr., °C
LIETUVA	-0,8	-2,2	1,4	7,6	6,9	0,7	18,1	17,3	0,8	8,9	7,6	1,3	8,7	7,4	1,3
Biržai	-1,5	-2,7	1,2	7,7	6,7	1,0	18,1	17,3	0,8	8,5	7,1	1,4	8,4	7,1	1,3
Dotnuva	-1,0	-2,3	1,3	7,8	7,1	0,7	18,3	17,6	0,7	8,9	7,5	1,4	8,8	7,5	1,3
Dūkštas	-2,4	-3,5	1,1	7,2	6,4	0,8	17,9	17,0	0,9	7,7	6,6	1,1	7,8	6,6	1,2
Kaunas	-0,5	-2,2	1,7	8,0	7,3	0,7	18,5	17,6	0,9	9,2	7,6	1,6	9,0	7,5	1,5
Kybartai	0,2	-1,6	1,8	8,0	7,5	0,5	18,4	17,6	0,8	9,7	8,1	1,6	9,3	7,9	1,4
Klaipėda	0,8	-0,2	1,0	7,6	6,7	0,9	17,9	17,3	0,6	10,2	9,2	1,0	9,3	8,2	1,1
Laukuva	-1,2	-2,5	1,3	6,9	6,1	0,8	17,1	16,3	0,8	8,2	7,0	1,2	8,0	6,7	1,3
Lazdijai	-0,4	-2,3	1,9	7,8	7,2	0,6	18,4	17,4	1,0	9,2	7,5	1,7	9,0	7,5	1,5
Nida	0,4	-0,4	0,8	8,1	6,9	1,2	18,6	18,0	0,6	10,8	9,5	1,3	9,7	8,5	1,2
Palanga	0,7			7,4			17,7			10,1			9,1		
Panevėžys	-1,2	-2,4	1,2	7,7	7,0	0,7	18,3	17,5	0,8	8,8	7,4	1,4	8,6	7,4	1,2
Raseiniai	-1,1	-2,5	1,4	7,3	6,6	0,7	17,7	16,8	0,9	8,6	7,1	1,5	8,4	7,0	1,4
Šiauliai	-1,1	-2,3	1,2	7,5	6,7	0,8	17,9	17,2	0,7	8,7	7,3	1,4	8,5	7,2	1,3
Šilutė	0,4	-1,1	1,5	8,0	7,1	0,9	17,8	17,3	0,5	9,6	8,3	1,3	9,2	7,9	1,3
Telšiai	-1,0	-2,0	1,0	7,2	6,5	0,7	17,4	16,9	0,5	8,4	7,3	1,1	8,2	7,2	1,0
Ukmergė	-0,9	-2,5	1,6	7,8	7,1	0,7	18,3	17,5	0,8	9,0	7,5	1,5	8,8	7,4	1,4
Utena	-1,6	-2,8	1,2	7,4	6,7	0,7	18,0	17,1	0,9	8,2	7,0	1,2	8,2	7,0	1,2
Varėna	-0,6	-2,6	2,0	7,7	7,0	0,7	18,2	17,4	0,8	8,5	7,2	1,3	8,7	7,2	1,5
Vilnius	-1,4	-2,9	1,5	7,9	7,0	0,9	18,6	17,5	1,1	8,7	7,1	1,6	8,7	7,2	1,5
Akmenė	-0,9			7,2			17,5			8,5			8,3		
Alytus	-0,3			8,1			18,8			9,4			9,2		
Anykščiai										8,5					
Marijampolė	0,0			8,0			18,6			9,5			9,3		
Mažeikiai	-0,8						17,4			8,5					
Rokiškis	-2,2			7,5			18,2			8,2			8,1		
Šeduva	-1,3			7,1			17,6			8,6			8,2		
Švenčionys	-2,6			7,2			18,0			7,8			7,8		

Mėnuo	Žiema			Pavasaris			Vasara			Ruduo			Metų		
MS	2023 m.	SKN	Nuokr., °C	2023 m.	SKN	2023 m.	SKN	Nuokr., °C	2023 m.	SKN	2023 m.	SKN	Nuokr., °C	2023 m.	SKN
Tauragė	-0,2			8,0			18,3			9,2			9,1		
Ventė	0,4			8,4			19,0			10,6			9,8		
Vėžaičiai	-0,2			7,4			17,4			9,1			8,7		
Birštonas	-0,3			8,3			18,8			9,5			9,3		
Druskininkai	-0,1			8,1			18,9			9,3			9,2		
Elektrėnai	-0,9			8,2			18,8			9,3			9,1		
Jonava	-0,4			8,3			18,9			9,4			9,3		
Joniškis	-1,3			7,2			17,6			8,6			8,3		
Jurbarkas	-0,2			7,9			18,3			9,3			9,0		
Kaišiadorys	-0,6			7,9			18,4			9,1			8,9		
Kalvarija	-0,2			7,8			18,4			9,2			9,0		
Kazlų Rūda	-0,3			7,7			17,9			8,8			8,7		
Kelmė	-1,3			7,5			17,9			8,4			8,4		
Kretinga	0,1			7,4			17,5			9,3			8,8		
Kupiškis	-1,6			7,3			18,0			8,5			8,3		
Molėtai	-1,8			7,2			17,9			8,3			8,2		
Pagėgiai	-0,2			7,9			17,2			9,2			7,1		
Pakruojis	-1,6			7,3			17,7			8,4			8,2		
Plungė	-0,8			7,1			17,2			8,3			8,2		
Prienai	-0,7			8,0			18,3			9,1			8,9		
Rietavas	-1,1			7,0			17,3			8,2			8,1		
Skuodas	-0,1			6,8			16,9			8,7			8,3		
Šakiai	-0,4			7,8			18,1			9,1			8,9		
Šalčininkai	-1,7			7,3			17,7			7,9			8,0		
Trakai	-1,3			7,7			18,3			8,7			8,6		
Zarasai	-2,5			7,1			18,0			7,8			7,8		

4 lentelė. 2023 m. 01–06 mėn. kritulių kiekis(mm) bei jo nuokrypis nuo SKN (%) meteorologijos, automatinėse meteorologijos, vandens matavimo ir agrometeorologinėse stotyse bei Lietuvoje

Mėnuo	01			02			03			04			05			06		
MS	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN
Lietuva	72	53	136	39	43	91	49	39	127	27	37	73	16	53	31	44	68	65
Biržai	63,2	47	136	37,9	42	90	45,9	38	121	17,2	37	46	10,2	52	20	29,5	75	39
Dotnuva	52,1	38	137	20,1	32	63	37,3	31	120	28,7	31	93	9,6	46	21	33,5	59	57
Dūkštas	63,1	40	158	34,0	37	92	50,7	36	141	27,1	37	73	17,1	60	29	21,3	69	31
Kaunas	66,5	48	139	27,5	38	72	30,8	38	81	26,7	38	70	14,3	53	27	64,0	65	98
Kybartai	40,6	42	97	36,2	37	98	57,7	34	170	21,8	34	64	5,8	47	12	61,4	67	92
Klaipėda	76,4	67	114	45,7	45	102	61,6	40	154	15,4	31	50	10,4	39	27	41,2	54	76
Laukuva	89,6	68	131	51,8	50	104	46,5	46	101	11,1	38	29	16,1	47	34	40,6	67	61
Lazdijai	54,8	42	131	28,8	36	80	46,9	38	123	47,6	39	122	29,1	56	52	72,0	75	96
Nida	62,1	61	101	37,3	45	83	33,8	41	82	18,5	34	54	9,3	42	22	43,6	59	74
Palanga	75,0			48,6			56,2			10,0			8,6			31,4		
Panevėžys	49,3	41	120	26,9	33	82	40,8	33	124	23,8	37	64	13,2	51	26	41,4	64	65
Raseiniai	58,6	54	109	21,5	40	54	35,7	39	92	17,6	32	55	10,1	51	20	52,2	66	79
Šiauliai	55,7	41	136	22,0	33	67	33,0	32	103	34,9	34	103	9,1	50	18	29,4	66	45
Šilutė	76,3	60	128	49,2	45	109	31,0	41	76	8,5	34	25	10,9	43	25	60,3	68	89
Telšiai	90,8	69	133	43,9	55	80	58,4	45	130	11,8	38	31	10,1	46	22	23,9	67	36
Ukmergė	51,7	46	113	30,1	38	79	39,5	37	107	30,0	40	75	13,3	60	22	34,7	63	55
Utena	64,3	47	137	40,4	41	99	51,8	38	136	32,2	39	83	23,6	58	41	9,1	74	12
Varėna	77,5	51	152	36,1	43	84	40,5	41	99	49,2	42	117	30,6	61	55	87,3	65	134
Vilnius	75,2	48	157	32,9	42	78	43,1	41	105	32,2	43	75	31,0	56	55	35,6	65	55
Akmenė	58,9	47	126	31,2	36	87	35,8	34	105	19,8	34	58	10,5	44	24	59,8	60	100
Alytus	61,3	44	139	32,1	36	89	46,3	32	145	45,6	35	130	26,5	62	43	89,2	80	112
Anykščiai	85,5	52	164	32,2	47	69	53,5	41	130	35,4	40	89	br.	59	br.	21,3	76	28
Marijampolė	50,0	40	124	28,4	33	86	43,8	33	133	36,8	37	99	16,6	51	33	53,8	77	70
Mažeikiai	73,6	51	144	37,8	39	97	51,3	37	139	17,0	33	52	8,4	46	18	29,5	55	54
Rokiškis	69,9	51	138	44,3	46	96	67,0	39	172	32,3	39	83	16,9	58	29	11,8	68	17
Šeduva	43,9	36	122	14,8	30	49	27,7	29	96	15,8	30	53	10,5	47	22	37,1	61	61

Mėnuo	01			02			03			04			05			06		
MS	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN
Švenčionys	81,2	53	152	38,5	48	80	52,3	48	109	42,7	44	97	22,7	66	34	23,7	78	30
Tauragė	81,1	68	119	48,7	55	89	46,5	49	95	19,3	36	54	12,7	54	24	35,4	75	47
Ventė	50,5			30,1			23,5			16,1			6,7			38,7		
Vėžaičiai	110,8	83	133	66,9	60	112	74,0	50	148	9,5	39	24	8,5	47	18	36,6	65	56
Birštonas	75,4	56	135	45,5	47	97	53,4	46	116	30,9	43	72	22,7	63	36	86,5	78	111
Druskininkai	74,5	44	168	36,8	40	92	46,4	40	116	59,0	40	148	35,8	63	57	74,4	79	94
Elektrėnai	65,3			24,3			47,5			30,8			21,2			37,5		
Jonava	60,6	48	127	26,8	40	67	48,1	39	123	23,2	41	57	16,1	55	29	46,9	71	66
Joniškis	47,3			20,9			27,8			19,9			12,2			100,7		
Jurbarkas	61,1			44,0			52,1			21,2			12,1			47,1		
Kaišiadorys	69,2			36,6			49,6			39,9			18,2			61,1		
Kalvarija	46,9			24,4			45,4			54,7			31,1			42,6		
Kazlų Rūda	72,9			38,3			49,9			40,0			15,5			41,8		
Kelmė	77,5			26,9			46,8			21,8			9,8			46,9		
Kretinga	103,2	74	140	57,9	53	109	79,9	43	186	10,3	30	34	10,1	42	24	30,6	55	56
Kupiškis	50,4			31,5			43,4			27,3			19,1			15,6		
Molėtai	64,8			35,0			59,5			27,5			26,6			22,0		
Pagėgiai	65,3			68,2			52,6			10,9			12,7			49,8		
Pakruojis	49,3			20,1			31,4			16,3			14,8			42,5		
Plungė	111,2			61,8			74,5			7,6			11,6			56,6		
Prienai	58,0			28,6			40,2			30,0			17,9			79,7		
Rietavas	114,5			70,4			70,6			8,2			12,4			33,2		
Skuodas	96,6	70	138	48,9	49	100	60,9	44	138	10,4	30	35	12,9	41	31	46,1	50	92
Šakiai	53,0			32,0			42,1			24,5			9,1			44,9		
Šalčininkai	89,0			50,2			50,3			46,5			28,3			58,8		
Trakai	72,3	57	126	29,5	50	59	47,9	47	102	33,6	46	73	24,6	65	38	42,8	73	59
Zarasai	71,2			35,0			54,2			24,1			23,2			25,9		
Aunuvėnai	74,7	42	178	30,4	31	98	39,1	29	135	22,9	30	76	12,2	46	27	29,6	56	53
Buivydžiai	76,5	45	170	26,9	40	67	56,6	40	142	55,7	45	124	20,1	61	33	44,4	71	63

Mėnuo	01			02			03			04			05			06		
MS	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN
Guntauninkai	70,3	36	195	32,2	36	89	40,6	36	113	44,2	36	123	17,6	61	29	37,2	70	53
Kartena	125,6	85	147	77,6	63	123	88,6	49	181	8,3	37	22						
Kyburiai	75,9	35	214	40,4	31	130	43,1	27	160	22,5	33	68	12,3	46	27	40,0	59	68
Lankupiai	74,2			69,8			60,0			15,8			14,8			60,8		
Leckava	95,8	55	174	54,8	41	134	59,6	40	149	18,4	35	53	8,4	43	20	30,9	58	53
Liukonys	96,4	78	123	50,2			56,8			43,7			18,6			67,3		
Pasvalys	67,6	41	166	25,4	37	69	42,2	30	141	20,8	35	59	10,5	48	22	39,0	66	59
Puvočiai	80,8	42	193	43,0	37	116	49,6	35	142	47,7	38	126	35,0	63	56	33,2	69	48
Šiaulėnai	72,0	40	180	31,6	31	102	41,9	31	135	26,9	32	84	10,1	48	21	30,7	65	47
Tabokinė	91,9			61,9			60,9			40,1			14,2			37,8		
Tauragnai	br.	56	br.	br.	48	br.	73,9	45	164	28,8	41	70	27,2	64	43	24,0	74	32

5 lentelė. 2023 m. 07–12 mėn. kritulių kiekis(mm) bei jo nuokrypis nuo SKN (%) meteorologijos, automatinėse meteorologijos, vandens matavimo ir agrometeorologinėse stotyse bei Lietuvoje

Mėnuo	07			08			09			10			11			12		
MS	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN
Lietuva	56	84	66	128	77	167	31	60	51	118	68	173	66	57	115	73	56	130
Biržai	69,8	82	85	121,4	64	190	22,3	51	44	126,0	65	194	69,7	54	129	52,7	51	103
Dotnuva	48,7	80	61	96,2	66	146	8,6	45	19	98,0	52	188	30,8	43	72	41,1	43	96
Dūkštas	75,4	75	101	180,4	68	265	29,4	55	53	112,8	58	194	69,3	43	161	59,1	44	134
Kaunas	36,8	88	42	96,2	77	125	11,6	51	23	99,1	61	162	30,4	47	65	47,0	47	100
Kybartai	49,0	82	60	113,2	67	169	9,7	50	19	99,2	54	184	31,7	41	77	40,5	43	94
Klaipėda	49,6	67	74	228,1	86	265	58,0	79	73	97,1	95	102	121,1	82	148	89,6	76	118
Laukuva	58,5	85	69	162,7	90	181	46,6	69	68	166,3	85	196	88,9	75	119	98,4	69	143
Lazdijai	25,3	95	27	54,8	69	79	10,1	57	18	101,8	53	192	32,5	43	76	46,7	46	102
Nida	49,7	70	71	172,5	86	201	38,8	78	50	103,0	97	106	99,1	81	122	110,0	71	155
Palanga	52,8			168,6			51,0			138,8			143,8			114,7		
Panevėžys	49,7	83	60	99,6	65	153	17,8	50	36	84,1	58	145	30,8	48	64	44,8	45	100
Raseiniai	59,0	85	69	106,5	73	146	21,7	55	39	97,7	68	144	44,8	59	76	53,6	54	99
Šiauliai	59,3	82	72	136,4	67	204	41,5	47	88	94,7	64	148	48,6	49	99	45,9	45	102
Šilutė	67,9	85	80	145,2	89	163	63,3	79	80	123,3	93	133	95,4	77	124	98,0	71	138
Telšiai	62,0	84	74	155,1	83	187	51,8	72	72	144,8	88	165	116,4	71	164	94,6	77	123
Ukmergė	56,0	80	70	151,1	80	189	16,7	53	32	98,0	60	163	38,7	50	77	58,6	49	120
Utena	87,2	77	113	144,6	84	172	44,7	58	77	125,2	63	199	61,7	50	123	69,7	49	142
Varėna	44,0	88	50	130,1	80	163	19,6	54	36	119,8	59	203	38,1	49	78	71,9	54	133
Vilnius	55,4	92	60	123,3	76	162	24,4	57	43	113,2	60	189	45,4	47	97	61,9	51	121
Akmenė	73,5	86	85	131,3	68	193	32,4	53	61	111,4	69	161	49,9	51	98	51,1	52	98
Alytus	35,9	97	37	37,6	78	48	9,7	51	19	104,3	57	183	37,8	46	82	45,0	48	94
Anykščiai	79,7	78	102	84,8	81	105	35,8	54	66	124,6	67	186	61,6	56	110	97,5	56	174
Marijampolė	26,1	88	30	92,0	73	126	9,8	53	18	82,7	54	153	31,6	44	72	28,7	43	67
Mažeikiai	54,3	74	73	143,8	79	182	43,3	61	71	132,8	68	195	72,6	56	130	76,9	56	137
Rokiškis	72,2	85	85	142,2	82	173	19,8	55	36	139,4	68	205	72,2	55	131	60,5	53	114
Šeduva	56,4	77	73	142,7	66	216	14,8	46	32	78,0	55	142	26,4	46	57	38,4	41	94

Mėnuo	07			08			09			10			11			12		
MS	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN
Švenčionys	58,9	83	71	141,0	76	186	30,1	65	46	121,3	69	176	80,0	55	145	75,0	57	132
Tauragė	81,4	87	94	185,9	79	235	39,2	69	57	164,2	77	213	73,0	66	111	103,7	71	146
Ventė	59,9			111,0			34,7			81,9			80,6			87,8		
Vėžaičiai	69,5	88	79	158,7	93	171	64,4	88	73	145,7	108	135	172,4	94	183	133,8	91	147
Birštonas	41,7	92	45	60,9	77	79	31,8	53	60	108,4	64	169	40,5	53	76	68,5	58	118
Druskininkai	59,0	103	57	46,1	74	62	19,1	55	35	117,1	57	205	33,6	46	73	67,0	51	131
Elektrėnai	32,1			91,3			15,3			121,7			36,1			52,5		
Jonava	24,6	89	28	111,1	81	137	8,8	54	16	112,0	63	178	39,6	52	76	48,6	51	95
Joniškis	34,6			158,9			18,8			69,1			31,1			26,3		
Jurbarkas	58,1			105,8			27,0			134,3			51,5			75,6		
Kaišiadorys	29,6			67,6			18,2			132,1			41,1			66,8		
Kalvarija	20,2			84,9			4,2			79,0			38,0			36,6		
Kazlų Rūda	24,3			86,4			6,3			82,9			33,9			62,5		
Kelmė	57,5			144,8			30,2			132,0			53,3			59,3		
Kretinga	70,2	73	96	173,6	96	181	60,5	85	71	141,8	99	143	171,8	89	193	130,6	83	157
Kupiškis	50,6			117,9			9,5			117,6			37,6			54,8		
Molėtai	63,8			96,4			51,9			127,1			59,5			81,1		
Pagėgiai	br.			137,0			47,1			154,8			61,6			106,8		
Pakruojis	53,5			166,8			19,4			82,4			35,9			35,2		
Plungė	116,7			146,9			61,3			169,6			158,4			149,4		
Prienai	39,4			88,3			10,5			101,2			34,9			45,6		
Rietavas	65,8			139,3			45,7			192,8			147,9			144,8		
Skuodas	59,7	81	74	139,6	92	152	60,0	76	79	140,9	94	150	93,0	77	121	114,7	78	147
Šakiai	41,4			103,2			9,3			95,1			36,2			53,2		
Šalčininkai	98,3			72,4			28,2			111,3			58,6			79,9		
Trakai	43,9	88	50	108,8	83	131	23,5	62	38	99,3	67	148	48,8	55	89	69,1	60	115
Zarasai	68,9			172,6			39,3			118,7			78,5			58,6		
Aunuvėnai	50,6	73	69	201,2	63	319	40,0	48	83	124,9	60	208	67,5	48	141	58,2	46	127
Buivydžiai	88,5	94	94	94,3	80	118	39,0	61	64	115,6	59	196	74,5	46	162	61,9	49	126

Mėnuo	07			08			09			10			11			12		
MS	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN
Guntauninkai	38,8	82	47	192,2	73	263	26,4	56	47	95,9	57	168	68,4	43	159	56,8	42	135
Kartena																		
Kyburiai	63,9	78	82	180,4	62	291	15,8	50	32	81,2	59	138	58,1	46	126	55,0	39	141
Lankupiai	79,6			158,2			63,8			163,8			120,1			147,9		
Leckava	76,9	81	95	168,7	84	201	55,9	67	83	131,1	74	177	81,8	61	134	89,9	62	145
Liukonys	29,8			83,8			35,1			148,9			60,6			109,0		
Pasvalys	54,7	87	63	165,3	71	233	14,6	53	28	104,0	58	179	30,6	46	67	40,2	44	91
Puvočiai	20,9	91	23	79,9	76	105	22,2	51	44	104,9	52	202	48,7	42	116	76,3	48	159
Šiaulėnai	56,6	82	69	140,1	72	195	27,7	53	52	112,8	62	182	34,8	51	68	58,4	43	136
Tabokinė	63,8			210,1			17,8			143,2			78,4			75,1		
Tauragnai	74,3	73	102	127,3	86	148	48,9	64	76	157,4	70	225	85,3	58	147	108,6	60	181

6 lentelė. 2023 m. atskirų sezonų ir metų kritulių kiekis(mm) bei jo nuokrypis nuo SKN (%) meteorologijos, automatinėse meteorologijos, vandens matavimo ir agrometeorologinėse stotyse bei Lietuvoje

Mėnuo	Žiema			Pavasaris			Vasara			Ruduo			Metų		
MS	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN
Lietuva	176	147	120	93	129	72	228	229	100	214	185	116	719	695	103
Biržai	143,7	132	109	73,3	127	58	220,7	221	100	218,0	170	128	666	658	101
Dotnuva	124,0	114	109	75,6	108	70	178,4	205	87	137,4	140	98	505	566	89
Dūkštas	141,3	124	114	94,9	133	71	277,1	212	131	211,5	156	136	740	622	119
Kaunas	146,4	129	114	71,8	129	56	197,0	230	86	141,1	159	89	551	651	85
Kybartai	182,6	155	118	85,3	115	74	223,6	216	104	140,6	145	97	567	598	95
Klaipėda	192,7	181	106	87,4	110	79	318,9	207	154	276,2	256	108	894	761	118
Laukuva	185,1	164	113	73,7	131	56	261,8	242	108	301,8	229	132	877	789	111
Lazdijai	168,6	149	113	123,6	133	93	152,1	239	64	144,4	153	94	550	649	85
Nida	195,6	106	184	61,6	117	53	265,8	215	124	240,9	256	94	778	765	102
Palanga	165,7			74,8			252,8			333,6			900		
Panevėžys	115,5	128	90	77,8	121	64	190,7	212	90	132,7	156	85	522	608	86
Raseiniai	131,5	139	95	63,4	122	52	217,7	224	97	164,2	182	90	579	676	86
Šiauliai	150,3	145	104	77,0	116	66	225,1	215	105	184,8	160	116	611	610	100
Šilutė	179,6	182	99	50,4	118	43	273,4	242	113	282,0	249	113	829	785	106
Telšiai	178,5	173	103	80,3	129	62	241,0	234	103	313,0	231	135	864	795	109
Ukmergė	134,1	133	101	82,8	137	60	241,8	223	108	153,4	163	94	618	656	94
Utena	160,6	142	113	107,6	135	80	240,9	235	103	231,6	171	135	755	678	111
Varėna	174,8	145	121	120,3	144	84	261,4	233	112	177,5	162	110	745	687	108
Vilnius	160,0	142	113	106,3	140	76	214,3	233	92	183,0	164	112	674	678	99
Akmenė	152,8	131	117	66,1	112	59	264,6	214	124	193,7	173	112	666	634	105
Alytus	157,0	123	128	118,4	129	92	162,7	255	64	151,8	154	99	571	666	86
Anykščiai	172,5	145	119				185,8	235	79	222,0	177	125	712	707	101
Marijampolė	145,0	129	112	97,2	121	80	171,9	238	72	124,1	151	82	500	626	80
Mažeikiai	171,1	143	120	76,7	116	66	227,6	208	109	248,7	185	134	741	655	113
Rokiškis	150,9	138	110	116,2	136	85	226,2	235	96	231,4	178	130	749	699	107
Šeduva	121,4	123	99	54,0	106	51	236,2	204	116	119,2	147	81	507	564	90

Mėnuo	Žiema			Pavasaris			Vasara			Ruduo			Metų		
MS	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN
Švenčionys	191,5	172	111	117,7	158	74	223,6	237	94	231,4	189	122	767	742	103
Tauragė	189,5	123	154	78,5	139	56	302,7	241	126	276,4	212	130	891	786	113
Ventė	270,1			46,3			209,6			197,2			719		
Vėžaičiai	138,4	201	69	92,0	136	68	264,8	246	108	382,5	290	132	954	906	105
Birštonas	178,3	154	116	107,0	152	70	189,1	247	77	180,7	170	106	666	730	91
Druskininkai	158,2	84	187	141,2	143	99	179,5	256	70	169,8	158	107	669	692	97
Elektrėnai	142,9			99,5			160,9			173,1			576		
Jonava	126,1	88	144	87,4	135	65	182,6	241	76	160,4	169	95	566	684	83
Joniškis	127,1			59,9			294,2			119,0			568		
Jurbarkas	156,4			85,4			211,0			212,8			690		
Kaišiadorys	157,9			107,7			158,3			191,4			630		
Kalvarija	133,7			131,2			147,7			121,2			508		
Kazlų Rūda	177,3			105,4			152,5			123,1			555		
Kelmė	234,8			78,4			249,2			215,5			707		
Kretinga	210,6	127	166	100,3	115	87	274,4	224	123	374,1	273	137	1041	822	127
Kupiškis	137,6			89,8			184,1			164,7			575		
Molėtai	178,7			113,6			182,2			238,5			715		
Pagėgiai	180,3			76,2			186,8			263,5			767		
Pakruojis	158,6			62,5			262,8			137,7			568		
Plungė	212,8			93,7			320,2			389,3			1126		
Prienai	167,5			88,1			207,4			146,6			574		
Rietavas	266,9			91,2			238,3								
Skuodas	202,3	119	170	84,2	115	73	245,4	223	110	293,9	247	119	884	782	113
Šakiai	146,8			75,7			189,5			140,6			544		
Šalčininkai	183,3			125,1			229,5			198,1			772		
Trakai	161,5	107	150	106,1	158	67	195,5	244	80	171,6	184	93	644	753	85
Zarasai	174,4			101,5			267,4			236,5			770		
Aunuvėnai	215,7	155	139	94,1	140	67	239,5	235	102	130,4	177	74	692	707	98
Buivydžiai	169,8	108	157	128,7	105	123	158,0	192	82	81,2	156	52	565	561	101

Mėnuo	Žiema			Pavasaris			Vasara			Ruduo			Metų		
MS	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN	2023 m.	SKN	% nuo SKN	2023 m.	SKN
Guntauninkai	221,9	129	172	137,9	146	94	324,9	245	133	107,7	166	65	813	686	118
Kartena	259,4														
Kyburiai	389,4	243	160	92,6	130	71	150,0	245	61	161,5	288	56	845	906	93
Lankupiai	150,7	105	143	115,3	106	109	229,0	199	115	79,6	155	51	588	565	104
Leckava	340,3			85,6			194,0			135,6			787		
Liukonys	266,1	158	169	106,6	118	90	187,4	223	84	139,6	202	69	736	701	105
Pasvalys	228,9			129,3			250,9			112,2			758		
Puvočiai	129,0	122	106	103,5	113	92	245,1	224	109	102,5	157	65	615	616	100
Šiaulėnai	183,6	127	145	127,6	136	94	340,2	236	144	96,0	145	66	783	644	122
Tabokinė	155,9	114	137	136,5	111	123	333,0	219	152	87,3	166	53	755	610	124
Tauragnai	230,4			131,7			264,3			134,8			778		

brokuoti duomenys

stotis uždaryta

7 lentelė. 2023 m. sniego dangos storis (cm) ir dirvožemio įšalimo gylis (cm) paskutinę dešimtadienio dieną

Stotis	Vidutinis sniego dangos storis (cm)														Dirvožemio įšalimo gylis (cm)														
	01			02			03			11		12			01			02			03			11		12			
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	II	III	I	II	III	
Biržai	6	1	2	5		6	2			0	17	16					5	5		7	10				6				
Dotnuva	2	0			0	0	2				1	1						6	1	7									
Dūkštas*	10	8	11	13	3	7	13				26	16																	
Kaunas	1	2	0	0		0	0				0	1			8			5	3	11	8				12	16			
Kybartai		3									1	2	0	0				8	1	5	8				9	11			
Klaipėda*							5				18	20																	
Laukuva*	2	7	4	4		4	12				5	11																	
Lazdijai	0	5	2	1	0	1					0	5						9		6	9								
Nida*	0						0				8	18																	
Panevėžys	3	0		3		1	1					6								2	0				3				
Raseiniai	3	3	2	4	0	1	5				7	5	0	1							0		0			5			
Šiauliai	5	4	0	1		0	4			1	4	4			5			4		5	5					5			
Šilutė	1	2	0	0						1	4	15			8/6					5	6		0		15	5			
Telšiai	3	7		0	0	1	10				6	9				2		6	3	6	2			1	5	3			
Ukmergė	2	1	0	0		0	4				6	7						1								2			
Utena	8	7	4	8		2	5				20	13								5	3								
Varėna	0	2	11	4		0					0	5			6			5		8	5				12	14			
Vilnius	2	6	8	6		0	1				6	11			9		4	10	6	14	12			2	10	11			

Grafoje „Dirvožemio įšalimo gylis (cm)“ skaitiklyje – apatinė įšalo riba, vardiklyje – atitirpusio sluoksnio storis

* – nematuojamas įšalas, Lazdijuose nematuojama nuo rudens.

8 lentelė. 2023 m. 01–06 mėn. Saulės spindėjimo trukmė (valandomis) bei jos nuokrypis (val. ir proc.) nuo SKN meteorologijos stotyse bei Lietuvoje

MS	01			02			03			04			05			06		
	2023 m.	SKN	nuokr. %	2023 m.	SKN	nuokr. %	2023 m.	SKN	nuokr. %	2023 m.	SKN	nuokr. %	2023 m.	SKN	nuokr. %	2023 m.	SKN	nuokr. %
LIETUVA	14	41	35	58	65	89	125	145	86	194	212	92	347	283	123	312	277	113
Biržai	14,7			50,3			117,7			202,3			362,6			328,2		
Dotnuva	11,7			49,9			112,9			192,8			351,8			300,4		
Dūkštas	8,7			46,9			121,8			170,3			344,5			331,4		
Kaunas	15,5	42	37	51,8	63	82	139,2	142	98	206,3	206	100	353,0	275	128	316,6	273	116
Kybartai	21,5			61,8			125,3			185,2			334,5			301,7		
Klaipėda	19,0	39	49	79,7	68	117	109,5	154	71	218,3	224	97	345,5	297	116	317,0	288	110
Lazdijai	13,5			53,0			140,4			182,3			331,8			304,5		
Nida	21,5	47	46	95,9	72	134	126,8	157	81	225,9	234	97	356,2	304	117	320,8	288	111
Šiauliai	15,7	38		51,1	62		128,8	139		201,2	198		343,4	276	124	319,5	267	120
Šilutė	20,2	45	44	86,3	68	128	135,8	149	91	205,9	226	91	361,1	295	122	343,9	284	121
Telšiai	21,0	43	49	62,8	64	98	106,1	147	72	196,4	213	92	345,5	290	119	314,8	285	110
Utena	6,6	36	19	32,8	63	52	109,5	137	80	175,2	197	89	361,6	265	136	311,5	270	116
Varėna	6,0			43,8			141,7			176,0			318,6			278,0		
Vilnius	5,1	35	15	41,5	56	74	129,6	132	98	177,8	195	91	344,4	261	132	282,8	263	107

9 lentelė. 2023 m. 07–12 mėn. Saulės spindėjimo trukmė (valandomis) bei jos nuokrypis nuo SKN meteorologijos stotyse bei Lietuvoje

MS	07			08			09			10			11			12		
	2023 m.	SKN	nuokr. %	2023 m.	SKN	nuokr. %	2023 m.	SKN	nuokr. %	2023 m.	SKN	nuokr. %	2023 m.	SKN	nuokr. %	2023 m.	SKN	nuokr. %
LIETUVA	269	283	95	222	258	86	257	179	143	86	106	81	38	39	96	9	29	30
Biržai	241,6			217,9			256,3			80,8			22,0			9,0		
Dotnuva	262,8			212,5			256,9			94,1			32,9			10,5		
Dūkštas	255,6			241,8			257,6			76,6			19,7			4,0		
Kaunas	284,1	277	103	223,8	255	88	284,5	176	162	101,7	106	96	39,5	38	105	11,8	32	37
Kybartai	256,8			211,9			265,4			91,0			53,3			8,7		
Klaipėda	281,3	295	95	195,4	268	73	234,7	192	122	62,3	110	57	40,6	39	104	9,2	25	37
Lazdijai	287,6			221,6			275,7			94,1			45,4			13,3		
Nida	294,8	300	98	225,7	278	81	252,4	197	128	86,5	118	74	51,9	47	109	12,9	35	37
Šiauliai	266,4	278	96	208,1	247	84	230,5	169		86,8	101	86	32,8	36	92	10,4	29	36
Šilutė	287,2	291	99	222,6	261	85	255,5	189	135	93,0	112	83	52,5	44	120	13,0	34	38
Telšiai	265,5	294	90	197,5			239,8	182	132	88,4	111	80	40,0	40	100	br.	30	br.
Utena	250,5	271	93	229,6	243	94	241,8	162	149	67,5	93	73	21,4	31		5,3	25	22
Varėna	263,8			248,1			267,6			91,2			35,2			2,4		
Vilnius	270,7	263	103	244,7	246	100	273,9	168	163	83,7	95	88	38,0	31	123	2,9	25	12

10 lentelė. 2023 m. atskirų sezonų ir metų Saulės spindėjimo trukmė (valandomis) bei jos nuokrypis nuo SKN meteorologijos stotyse bei Lietuvoje

MS	Žiema			Pavasaris			Vasara			Ruduo			Per metus		
	2023 m.	SKN	nuokr. %	2023 m.	SKN	nuokr. %	2023 m.	SKN	nuokr. %	2023 m.	SKN	nuokr. %	2023 m.	SKN	nuokr. %
LIETUVA	91	135	67	665	640	104	839	818	103	380	324	117	1929	1917	101
Biržai	83,3			682,6			569,8			359,1			1903,4		
Dotnuva	87,7			657,5			563,2			383,9			1889,2		
Dūkštas	65,5			636,6			587,0			353,9			1878,9		
Kaunas	87,3	138	63	698,5	622	112	855,3	804	106	425,7	320	133	2027,8	1884	108
Kybartai	105,9			645,0			558,5			409,7			1917,1		
Klaipėda	118,9	132	90	673,3	675	100	866,4	851	102	337,6	341	99	1912,5	1999	96
Lazdijai	80,3			654,5			592,1			415,2			1963,2		
Nida	139,4	154	91	708,9	694	102	893,8	867	103	390,8	362	108	2071,3	2076	100
Šiauliai	96,5	126		673,4	624	108	832,8	792	105	350,1	306	114		1839	
Šilutė	131,9	147	90	702,8	670	105	891,9	836	107	401,0	344	117	2077,0	1997	104
Telšiai	83,8	137	61	648,0	650	100	580,3	841	69	368,2	333	111		1960	
Utena	50,7	124	41	646,3	599	108	805,0	783	103	330,7	286	116	1813,3	1791	101
Varėna	62,7			636,3			541,8			394,0			1872,4		
Vilnius	60,7	116	52	651,8	587	111	799,2	772	104	395,6	294	135	1895,1	1769	107

brokuoti duomenys

11 lentelė. 2023 m. hidrometeorologinės sąlygos valstybinio jūrų uosto akvatorijoje

Mėnuo	Oro temperatūra				Krituliai					Maksimalus vėjo greitis (m/s)		Reiškiniai			
	Vidutinė oro temperatūra (°C)	Vidutinės oro temperatūros SKN (°C)	Aukščiausia oro temperatūra (°C)	Žemiausia oro temperatūra (°C)	Kritulių kiekis (mm)	Kritulių kiekio SKN (mm)	Dienų su krituliais skaičius	Dienų skaičius su krituliais SKN	Kritulių trukmė (val., min.)	10 m aukštyje	24 m aukštyje	Rūko trukmė (val., min.)	Dienų skaičius su perkūnija	Dienų skaičius su liundra	Dienų skaičius su pūga
01	1,5	-0,9	8,4	-11,2	76,4	67	20	18	166:02	17,7	21,9	37:10		3	
02	1,7	-0,9	5,8	-11,5	45,7	45	11	16	97:28	21,5	26,3	13:10			
03	2,8	1,7	10,3	-13,1	61,6	40	23	14	90:38	21,4	27,1	21:40			
04	7,8	6,7	20,5	-3,5	15,4	31	10	10	42:27	15,3	18,6	2:40	1		
05	12,2	11,6	25,0	-2,6	10,4	39	4	10	13:15	16,5	21,4				
06	16,3	15,3	29,4	0,6	41,2	54	9	12	43:15	12,7	16,3	24:40	3		
07	18,3	18,3	30,7	8,1	49,6	67	17	12	36:27	16,1	20,4		2		
08	19,0	18,3	32,7	8,7	228,1	86	19	14	54:24	20,6	27,1	0:30	6		
09	17,3	14,2	26,2	6,1	58,0	79	9	13	30:54	15,8	21,0	11:41	2		
10	9,8	8,9	21,5	-2,6	97,1	95	23	17	69:43	22,7	28,3	25:00			
11	3,6	4,4	12,3	-10,7	121,1	82	21	18	72:54	26,7	29,7	1:35	1		
12	1,5	1,1	7,6	-9,1	89,6	76	24	20	121:24	23,1	27,1			1	
metų	9,3	8,2	32,7	-13,1	894,2	761	190	174	838:51	26,7	29,7	138:06	15	4	0

12 lentelė. Vidutiniai metiniai vandens lygiai virš stoties nulio, cm, 2023 m.

Upė – stotis	Vidutiniai lygiai		Nukrypimas nuo normos, cm
	2023 m.	daugiamečiai	
1. Nemunas – Druskininkai	68	98	-30
2. Nemunas – Nemajūnai	68	95	-27
3. Nemunas – Smalininkai	176	199	-23
4. Nemunas – Panemunė	207	218	-11
5. Nemunas, atš. Atmata – Rusnė	223	196	27
6. Merkys – Puvočiai	126	123	3
7. Šalčia – Valkininkai	131	128	3
8. Neris – Buivydziai	245	253	-8
9. Neris – Vilnius	272	276	-4
10. Neris – Jonava	76	88	-12
11. Žeimenas – Pabradė	99	91	8
12. Šventoji – Anykščiai	46	29	17
13. Nevėžis – Panevėžys	83	96	-13
14. Nevėžis – Babtai	224	230	-6
15. Akmena-Danė – Kretinga	165	120	45
16. Jūra – Tauragė	162	148	14
17. Šešupė – Kudirkos Naumiestis	80	115	-35
18. Minija – Kartena	173	148	25
19. Nemunėlis – Tabokinė	94	84	10
20. Venta – Leckava	31	36	-5
21. Bartuva – Skuodas	108	81	27
22. Šyša – Šilutė	141	130	11
23. ež. Tauragnas – Tauragnai	92	80	12

2 PRIEDAS.

FENOLOGINIŲ STEBĖJIMŲ LENTELĖS

1 lentelė. Vaismedžių ir vaiskrūmių vystymosi fazių datos

Stotis	Veislė	Pumpurų išbrinkimas	Pumpurų išsiskleidimas	Pirmųjų lapų išsiskleidimas	Žiedynų pasirodymas	Žydėjimo pradžia	Žydėjimo pabaiga	Vaisių susiformavimas	Vaisių pribrėndimas	Antrinis žydėjimas	Rudeninis lapų pageltimas	Lapų kritimo pradžia	Lapų kritimo pabaiga
Obelis													
Biržai	(rudeninė)	96	104	120	114	120	132	142	181		283	297	312
Dotnuva	(vasarinė)	100	108	120	–	130	137	139	199		288	293	319
Dūkštai	Alyvinė	88	101	109	111	114	130	136	188		258	272	314
Kaunas	Auksė	83	101	108	114	119	134	139	168		233	244	293
Kybartai	(rudeninė)	111	114	117	119	128	140	144	189		287	297	306
Klaipėda	Saldinė	48	101	106	113	121	138	138	187		260	268	327
Laukuva	(rudeninė)	89	109	114	114	118	132	137	184		261	293	313
Lazdijai	(rudeninė)	–	–	–	–	123	–	–	–		–	–	–
Panevėžys	Alyvinė	84	107	120	113	120	135	138	185		295	301	308
Raseiniai	(vasarinė)	98	108	112	128	131	141	146	173		249	255	307
Šiauliai	Paprastoji antaninė	98	106	110	114	125	136	144	193		263	267	316
Telšiai	(vasarinė)	98	104	116	116	124	142	142	189		287	297	318
Ukmergė	Paprastoji antaninė	96	104	120	114	120	132	142	181		283	297	312
Utena	(vasarinė)	100	108	120	–	130	137	139	199		288	293	319
Varėna	Paprastoji antaninė	88	101	109	111	114	130	136	188		258	272	314
Vilnius	(vasarinė)	83	101	108	114	119	134	139	168		233	244	293

Stotis	Veislė	Pumpurų išbrinkimas	Pumpurų išsiskleidimas	Pirmųjų lapų išsiskleidimas	Žiedynų pasirodymas	Žydėjimo pradžia	Žydėjimo pabaiga	Vaisių susiformavimas	Vaisių pribrandimas	Antrinis žydėjimas	Rudeninis lapų pageltimas	Lapų kritimo pradžia	Lapų kritimo pabaiga
Vyšnia													
Biržai		96	104	120	114	120	132	142	181		283	297	312
Dūkštas		100	108	120	–	130	137	139	199		288	293	319
Kybartai		88	101	109	111	114	130	136	188		258	272	314
Klaipėda	Žagarinė	83	101	108	114	119	134	139	168		233	244	293
Laukuva		111	114	117	119	128	140	144	189		287	297	306
Nida	Žagarinė	48	101	106	113	121	138	138	187		260	268	327
Panevėžys		89	109	114	114	118	132	137	184		261	293	313
Raseiniai	Vietinė vėlyvoji	–	–	–	–	123	–	–	–		–	–	–
Šiauliai	Vidutinio ankstyvumo	84	107	120	113	120	135	138	185		295	301	308
Telšiai		98	108	112	128	131	141	146	173		249	255	307
Ukmergė	Vietinė rūgščioji	98	106	110	114	125	136	144	193		263	267	316
Utena	Vidutinio ankstyvumo	98	104	116	116	124	142	142	189		287	297	318
Slyva													
Dotnuva	Vengrinė	101	110	120	112	117	128	146	224		281	299	314
Dūkštas	Vėlyvoji	108	116	122	–	128	135	139	242		273	288	303
Kaunas	Vengrinė	102	107	112	114	118	134	140	246		283	290	312
Kybartai	Kaukazinė	101	110	111	114	118	135	140	249		272	289	307
Laukuva		112	115	118	120	125	134	143	249		291	299	308
Lazdijai		104	114	116	118	122	135	139	–		–	–	–
Panevėžys	Kaukazinė	89	102	110	111	114	128	135	200		256	270	303
Raseiniai		–	–	–	–	113	–	–	–		–	–	–
Šiauliai	Kaukazinė	97	103	112	108	113	125	130	212		301	308	314
Utena	Kaukazinė	98	104	112	104	112	128	134	214		289	291	316
Varėna	Kaukazinė	102	104	104	106	112	124	136	214		297	297	306
Vilnius	Kaukazinė	75	108	111	112	114	128	136	211		263	281	299

Stotis	Veislė	Pumpurų išbrinkimas	Pumpurų išsiskleidimas	Pirmųjų lapų išsiskleidimas	Žiedynų pasirodymas	Žydėjimo pradžia	Žydėjimo pabaiga	Vaisių susiformavimas	Vaisių pribrandimas	Antrinis žydėjimas	Rudeninis lapų pageltimas	Lapų kritimo pradžia	Lapų kritimo pabaiga
Kriaušė													
Dotnuva	Vėlyva	104	111	130	116	128	136	153	283		282	299	316
Laukuva	Vidutinio ankstyvumo	113	116	120	122	131	143	153	269		303	306	321
Lazdijai		101	111	114	116	120	135	139	–		–	–	–
Panevėžys		89	104	111	111	122	132	135	222		268	300	313
Raseiniai	Vidutinio ankstyvumo	–	–	–	–	123	–	–	–		–	–	–
Šiauliai		102	108	120	124	130	138	144	258		273	293	308
Utena	Vidutinio ankstyvumo	102	104	116	110	124	142	142	236		291	295	318
Vilnius	Vidutinio ankstyvumo	78	110	114	120	128	140	146	247		269	283	303
Raudonasis serbentas													
Biržai	Vidutinio ankstyvumo	94	98	106	112	116	128	142	187		281	297	314
Dūkštas	Vidutinio ankstyvumo	100	114	120	–	125	132	135	190		268	298	319
Kaunas	Vidutinio ankstyvumo	93	96	103	111	118	131	135	185		267	283	299
Laukuva	Vidutinio ankstyvumo	111	113	116	119	122	136	142	191		287	297	311
Šiauliai	Vidutinio ankstyvumo	86	108	112	112	124	130	138	188		295	301	308
Telšiai	Vidutinio ankstyvumo	100	105	109	125	131	142	145	180		250	258	312
Ukmergė	Vidutinio ankstyvumo	97	103	106	110	124	136	140	191	253	261	272	320
Varėna	Vidutinio ankstyvumo	102	104	106	110	114	130	134	181		297	297	314

Stotis	Veislė	Pumpurų išbrinkimas	Pumpurų išsiskleidimas	Pirmųjų lapų išsiskleidimas	Žiedynų pasirodymas	Žydėjimo pradžia	Žydėjimo pabaiga	Vaisių susiformavimas	Vaisių pribrandimas	Antrinis žydėjimas	Rudeninis lapų pageltimas	Lapų kritimo pradžia	Lapų kritimo pabaiga
Juodasis serbentas													
Dotnuva	Vidutinio ankstyvumo	73	101	110	111	116	120	140	189		265	275	304
Dūkštas	Vidutinio ankstyvumo	86	100	105	–	122	135	138	187		268	298	319
Kaunas	Vidutinio ankstyvumo	86	93	101	113	116	130	135	178		253	276	296
Kybartai	Kastyčiai	86	101	107	110	114	123	130	184		254	263	303
Laukuva	Vidutinio ankstyvumo	112	114	117	120	123	137	143	195		285	295	313
Panevėžys	Titanija	88	101	103	112	118	132	135	192		256	270	303
Šiauliai	Vidutinio ankstyvumo	84	106	112	112	120	128	130	183		293	301	308
Telšiai	Vidutinio ankstyvumo	98	103	106	127	134	145	148	176		247	255	309
Ukmergė	Vidutinio ankstyvumo	93	101	104	108	122	134	138	189	249	259	269	318
Vilnius	Vidutinio ankstyvumo	74	100	110	114	126	132	138	192		263	273	303

Stotis	Veislė	Pumpurų išbrinkimas	Pumpurų išsiskleidimas	Pirmųjų lapų išsiskleidimas	Žiedynų pasirodymas	Žydėjimo pradžia	Žydėjimo pabaiga	Vaisių susiformavimas	Vaisių pribrandimas	Antrinis žydėjimas	Rudeninis lapų pageltimas	Lapų kritimo pradžia	Lapų kritimo pabaiga
Agrastas													
Biržai		85	94	100	106	112	122	134	186		281	295	312
Dotnuva		73	101	109	111	115	118	140	187		253	272	303
Lazdijai		83	101	104	111	–	125	128	–		–	–	–
Raseiniai		84	–	–	–	–	–	–	–		–	–	–
Šiauliai		77	86	104	109	112	122	125	185		291	297	308
Utena		85	92	100	106	110	118	118	189		265	269	322
Avietė													
Dotnuva		79	106	116	116	120	128	142	191		267	277	304
Kaunas		94	98	110	120	151	159	167	187		273	301	329
Kybartai		104	107	109	130	151	159	165	191		265	286	320
Lazdijai		101	104	107	130	–	–	–	–		–	–	–
Šiauliai		104	113	124	135	152	159	160	191		293	297	306
Utena		102	104	108	134	155	163	165	189		277	281	324
Varėna		104	106	110	116	148	155	161	187		314	314	334

2 lentelė. Medžių ir krūmų vystymosi fazių datos

Stotis	Pirmųjų lapų išsiskleidimas	Žydėjimo pradžia	Sėklų, vaisių priebrendimas	Antrinis žydėjimas	Rudeninis lapų pageltimas	Lapų kritimo pradžia	Lapų kritimo pabaiga
Liepa							
Dotnuva	120	182	271		271	281	314
Dūkštas	116	173	248		273	273	303
Kaunas	116	177	244		268	276	302
Šiauliai	125	172	250		283	295	308
Šilutė	115	177	243		242	261	310
Telšiai	113	172	203		253	271	322
Utena	126	183	283		279	283	304
Vilnius	116	173	228		263	263	301
Varėna	114	179	261		289	289	308
Paprastoji ieva							
Panevėžys	103	117	201		256	270	300
Raseiniai	–	118	–		–	–	–
Šilutė	90	114	191		242	258	330
Ukmergė	110	114	195		251	257	297
Utena	102	116	–		265	269	295
Pušis							
Biržai		138					
Laukuva		142					
Lazdijai		128					
Šilutė		129					
Utena		128					
Varėna		136					

Stotis	Pirmųjų lapų išsiskleidimas	Žydėjimo pradžia	Sėklų, vaisių pribrendimas	Antrinis žydėjimas	Rudeninis lapų pageltimas	Lapų kritimo pradžia	Lapų kritimo pabaiga
Kaštonas							
Biržai	120	134	265		265	273	306
Dotnuva	117	130	269		244	253	305
Dūkštas	120	134	268		–	298	309
Nida	107	130	255		248	262	318
Panevėžys	104	135	268		254	275	303
Raseiniai	113	131	–		–	–	–
Šiauliai	118	132	258		261	288	301
Šilutė	107	132	243		255	263	300
Ukmergė	114	126	261		259	273	322
Utena	112	134	259		267	273	304
Varėna	114	132	261		253	253	306
Paprastasis ąžuolas							
Biržai	126	140	271		281	304	318
Panevėžys	125	128	256		268	270	314
Gluosnis (blindė)							
Biržai	114	100	120		275	281	308
Dotnuva	120	111	130		301	303	346
Kaunas	107	112	151		242	286	309
Ukmergė	104	96	–		267	271	322
Utena	104	114	–		275	279	304
Paprastasis šermukšnis							
Biržai	114	134	239		273	279	306
Raseiniai	–	132	–		–	–	–
Šilutė	104	135	230		258	263	303
Utena	110	138	238		267	273	291

Stotis	Pirmųjų lapų išsiskleidimas	Žydėjimo pradžia	Sėklų, vaisių pribrendimas	Antrinis žydėjimas	Rudeninis lapų pageltimas	Lapų kritimo pradžia	Lapų kritimo pabaiga
Paprastasis erškėtis							
Panevėžys	105	146	230		261	292	314
Riešutinis lazdynas							
Laukuva	117	81	259		303	306	326
Lazdijai	81	102	–		–	–	–
Nida	106	48	230		262	272	328
Panevėžys	103	68	237		268	292	313
Paprastoji alyva							
Dūkštas	113	136	273		298	303	324
Kaunas	106	130	254		292	303	326
Kybartai	104	128	268		283	300	324
Laukuva	114	140	285		297	302	324
Nida	106	133	254		260	273	327
Raseiniai	–	133	–		–	–	–
Šiauliai	112	137	252		301	303	314
Šilutė	103	130	258		261	263	312
Ukmergė	111	134	279		279	295	329
Utena	104	136	–		291	301	324
Varėna	–	104	132		302	302	324
Vilnius	110	132	224		281	293	314

Stotis	Sulos tekėjimo pradžia	Pirmųjų lapų išsiskleidimas	Žydėjimo pradžia	Sėklų, vaisių priebrendimas	Antrinis žydėjimas	Rudeninis lapų pageltimas	Lapų kritimo pradžia	Lapų kritimo pabaiga
Paprastasis klevas								
Biržai	61	118	112	295		271	283	310
Dotnuva	43	119	111	303		281	282	314
Dūkštas	58	128	120	273		268	273	303
Raseiniai	73	113	119	250		291	293	303
Šiauliai	75	120	112	285		269	275	304
Utena	52	116	110	289		287	287	306
Varėna	72	112	116	220		267	281	303
Vilnius	61	118	112	295		271	283	310
Karpotysis beržas								
Biržai	76	110	108	185		263	275	312
Kybartai	81	107	118	193		253	263	312
Laukuva	80	114	141	154		291	301	309
Lazdijai	81	–	–	–		–	–	–
Raseiniai	–	112	–	–		–	–	–
Šiauliai	73	113	113	176		283	291	308
Šilutė	74	104	121	191		242	258	310
Telšiai	73	112	122	135		248	275	320
Ukmergė	83	110	111	206		265	272	316
Utena	83	112	114	187		279	283	304
Varėna	77	110	110	181		263	263	308
Vilnius	82	111	116	195		263	271	310

3 lentelė. Žolinių augalų vystymosi fazių datos

Stotis	Žiedynų pasirodymas	Žydėjimo pradžia	Sėklų pribrendimas
Ankstyvasis šalpusnis			
Biržai	92	98	130
Dūkštas	–	115	–
Kaunas	–	92	–
Kybartai	–	83	–
Laukuva	101	106	129
Lazdijai	–	83	–
Panevėžys	–	96	–
Raseiniai	–	106	–
Šiauliai	100	101	130
Telšiai	99	103	122
Ukmergė	91	98	126
Utena	94	98	120
Vilnius	–	97	–
Snieguolė			
Biržai	61	75	110
Panevėžys	–	60	–
Telšiai	48	84	114
Ukmergė	–	74	–
Utena	51	61	–
Varėna	–	56	–

Stotis	Žiedynų pasirodymas	Žydėjimo pradžia
Triskiautė žibuoklė		
Kaunas	–	84
Raseiniai	–	95
Utena	81	83
Plukė		
Dotnuva	101	104
Raseiniai	–	100
Utena	94	98

Stotis	Žiedynų pasirodymas	Žydėjimo pradžia	Sėklų priebrendimas
Kiaulpienė			
Biržai	110	116	134
Dotnuva	112	116	138
Dūkštas	110	122	133
Kaunas	112	116	131
Kybartai	101	107	125
Klaipėda	101	107	134
Laukuva	118	122	144
Lazdijai	102	–	130
Nida	98	113	130
Panevėžys	103	111	132
Raseiniai	–	113	–
Šiauliai	113	118	137
Šilutė	–	114	–
Telšiai	112	118	138
Ukmergė	111	115	132
Utena	108	112	128
Varėna	106	112	132
Vilnius	100	112	130

4 lentelė. Metų dienų kalendorius

Mėnesiai \ Dienos	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Sausis	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Vasaris	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60		
Kovas	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
Balandis	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	
Gegužė	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151
Birželis	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	
Liepa	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	211	212
Rugpjūtis	213	214	215	216	217	218	219	220	221	222	223	224	225	226	227	228	229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240	241	242	243
Rugsėjis	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	
Spalis	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300	301	302	303	304
Lapkritis	305	306	307	308	309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319	320	321	322	323	324	325	326	327	328	329	330	331	332	333	334	
Gruodis	335	336	337	338	339	340	341	342	343	344	345	346	347	348	349	350	351	352	353	354	355	356	357	358	359	360	361	362	363	364	365

* keliamaisiais metais nuo kovo 1-osios dienos pridedama po 1-ą dieną iki metų pabaigos, t. y., kovo 1-oji keliamaisiais metais yra 61-oji metų diena

Pirmąją dalį „Meteorologinės sąlygos“ parengė I. Marcionienė, grafinę dalį – Z. Kitrienė ir I. Marcionienė, redagavo D. Valiukas. Lentelės, pateiktas 1 priede, sudarė Z. Kitrienė.

Antrąją dalį „Hidrologinių sąlygų apžvalga“ ir 12 lentelę dalį parengė J. Brastovickytė-Stankevič.

Trečiąją dalį „Fenologinių stebėjimų apžvalga“ bei 2 priede pateiktas lentelės parengė I. Budžienė.

Leidinį maketavo Z. Kitrienė.